14. szám

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

XX. NÖVÉNYORVOS NAP

2026

TARTALOM

ELŐSZÓ 1
Régi-új fenyegetés: sáskák jelentősége a magyar földeken a XXI. században 2
Miniszteri Elismerő Oklevélben részesülők 2026-ban 3
A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara *KIVÁLÓ NÖVÉNYORVOSA* címet kapja 2026-ban 6
A kukorica mikotoxin-terheltségében szerepet játszó ízeltlábú kártevők bemutatása 8
Baranya Megyei Területi Szervezet 10
A szőlő aranyszínű sárgaság (FD) megítélése hatósági szemmel 10
Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezet 11
Helyes mezőgazdasági gyakorlat megteremtése a megtermelt termények mikotoxin terheltségének mérséklése érdekében 14
Békés Megyei Területi Szervezet 15
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szervezet 17
Budapest Főváros Területi Szervezet 18
Házikerti amerikai szőlőkabóca-monitoring 2026-ban – terepi tapasztalatok 18
Csongrád-Csanád Megyei Területi Szervezet 21
A szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (FD) elleni (sikertelen?) védekezés gyakorlati tapasztalatai a Zalai Borvidéken 22
Fejér Megyei Területi Szervezet 24
Győr-Moson-Sopron Megyei Területi Szervezet 28
Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet 30
Különböző biostimulátorok hatásának vizsgálata a kukorica (*Zea Mays* L.) esetében 32
Az amerikai és kínai alkörmös (*Phytolacca americana, Phytolacca acinosa*) allelopátia hatásának vizsgálata fehérmustár (*Sinapis alba* L.) csírázására és fejlődésére 33
A *Xylella fastidiosa* Európában 35
Heves Vármegyei Területi Szervezet 38
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Szervezet 40
Idegenhonos kártevők hazánkban 41
Komárom-Esztergom Megyei Területi Szervezet 42
Nógrád Megyei Területi Szervezet 44
Pest Megyei Területi Szervezet 46
Integrált, interdiszciplináris növényvédelmi kutatások és akkreditált vizsgálatok a Debreceni Egyetemen 49
Somogy Megyei Területi Szervezet 50
Szabolc-Szatmár-Bereg Megyei Területi Szervezet 52
Tolna Megyei Területi Szervezet 54
A 2026. évi aszály elemzése magyarországon 54
Vas Megyei Területi Szervezet 55
Veszprém Megyei Területi Szervezet 59
Zala Megyei Területi Szervezet 63

Kiadja: Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara
A kiadvány az Agrár- és Élelmiszergazdaságért Felelős Minisztérium támogatásával valósult meg
Felelős szerkesztő: Márton Erzsébet, Bakonyi István
Nyomdai előkészítés: ELLER BT.
Nyomtatás: Prospektus Nyomda Veszprém

Minden jog fenntartva! A lapban közölt írások részleges vagy teljes körű utánközlése – elektronikus és nyomtatott médiákban –, a kiadó írásos engedélye nélkül tilos!

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó! Kedves Kollégák!

A biztonságos, tápláló és egészséges élelmiszer **ma már nem magától értetődő alap minden ember számára.**

A globális népességnövekedés, az éghajlati és geopolitikai feszültségek, valamint az ellátási láncok sérülékenysége rávilágított arra a tényre, hogy a mindennapi betevő megtermelése és megóvása stratégiai, nemzetbiztonsági kérdés kellene, hogy legyen!

Ami a fogyasztónak a boltok polcain természetes adottságnak tűnik, az valójában a földeken, annak a hátterében nap mint nap végzett felelősségteljes, összehangolt és szakszerű elvégzett munka áll.

Ennek a munkafolyamatnak a legelső és legfontosabb védvonalát mi növényorvosok alkotjuk: **azért dolgozunk, hogy a minőségi és biztonságos élelmiszer valóban elérhető valóság legyen.**

Ünnepi kiadványunkkal a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara közösségét, elért eredményeinket és hivatásunk nélkülözhetetlen társadalmi szerepét ünnepeljük. Stratégiai és kommunikációs célunk, hogy a gazdálkodók, a döntéshozók és a széles fogyasztói közönség számára egyértelművé tegyük: a növényorvos pecsétje és szakmai ajánlása valódi érték, független minőségi garancia.

A „Növényorvos ajánlásával” fémjelzett technológia a fogyasztók számára a szigorúan ellenőrzött élelmiszerbiztonságot, a gazdálkodóknak a termésbiztonságot, a természet számára pedig a fenntartható környezetterhelést jelenti.

A növénytermesztési szektor és a növényvédelem ma példátlan szakmai kihívások szorításában néz a jövő elé.

A drasztikus és súlyos éghajlati változások – a rekordméretű aszályok, a rendkívüli hőhullámok –, az újonnan megjelenő inváziós kártevők és kórokozók terjedése, valamint az európai uniós hatóanyag-kivonások szigorodó hulláma gyökeresen átírják a hagyományos termesztéstechnológiai recepteket.

Ezekre a fenyegetésekre a növényorvosi társadalomnak határozott, tudásalapú és jövőbe mutató válaszokat kell adnia. A szektor fenntarthatóságát és a termelés jövedelmezőségét kizárólag egy komplex, integrált stratégia biztosíthatja:

Mely kiterjed az új, klímaadaptív fajtakínálat és alternatív kultúrák bevonása a hazai vetésforgóba melyeknek a növényvédelmi kihívásiara is választ kell adnunk.

A fenntartható, célzott és méh és környezet kímélő növényvédőszer-használat gyakorlatának kiteljesítése a szűkölő szerhasználat mellett, mindezt úgy, hogy a **Költségoptimalizálás és precíziós technológiák jönnek.** Ezek a legkorszerűbb kijuttatástechnológiai megoldások (pl. csökkentett lémennyiségű, elektrosztatikus és digitális előrejelzésre épülő rendszerek) alkalmazása, amelyekkel a környezeti terhelés és az üzemanyag/vízfelhasználás egyaránt minimalizálható! Azonban ennek adminisztratív követelményeit is meg kell oldanunk a hivatalokkal. Így érzékelhető, hogy szoros együttműködésre van szükség nemcsak a szűk szakmával.

A növényorvos nem csupán orvosolja a bajt, hanem megelőz, tervez és technológiát fejleszt. Szakértelmünk a tudományra, a laboratóriumi vizsgálatokra és a folyamatos terepi jelenlétre épül.

Ez a kiadvány tisztelgés a növényorvosi hivatás értékei előtt, egyben stratégiai útmutató a jövő kihívásaihoz. Bízom benne, hogy ezen oldalakat lapozgatva mindannyian megerősödünk abban a hivatástudatban, hogy munkánkkal a magyar mezőgazdaság versenyképességét, a természet védelmét és a magyar családok biztonságos élelmiszerellátását szolgáljuk.

Kollegiális tisztelettel,

Csizmadia György
elnökségi tag, támogatáspolitikai felelős
Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Régi-új fenyegetés: sáskák jelentősége a magyar földeken a XXI. században.

Nagy Antal

Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Növényvédelmi Intézet

Az egyenesszárnyúak (Orthoptera) tömegességük révén világszerte jelentős szerepet töltenek be a különböző gyepes élőhelyek életében. Az ide tartozó sáskák (Caelifera) tömeges felszaporodásaik és vándorlásuk, azaz a sáskajárások révén pedig a mezőgazdasági termelésen alapuló emberi civilizációk történetébe is beírták nevüket. Az egyenesszárnyúak többsége gazdaságilag nem jelentős a kártevők száma az ide tartozó tücsök, szöcske és sáska fajok közt egyaránt kicsi. A békés fajok mellett minden földrészen megtalálhatók olyan gradációra és vándorlásra hajlamos sáska fajok, melyek jelentős, akár „mitológiai" léptékű károkat és pusztulást képesek okozni, annak ellenére, hogy világszerte alig több, mint tucatnyi ilyen fajt ismerünk.

A hazai faunában több potenciális kártevő sáskafajt tartunk számon. A tarló- és rétisáskák egyes fajai (*Chorthippus spp.*, *Pseudochorthippus spp.*, *Omocestus spp.*), mellett lokális, vagy akár szélesebb körű gradációkra képes fajok is jelen vannak. Két, gregária, azaz vándor alakkal is rendelkező, sáskajárás kialakítására képes fajunk a keleti vándorsáska (*Locusta migratoria*) és a marokkói sáska (*Dociostaurus maroccanus*). Ezen túl az olasz sáska (*Calliptamus italicus*), bár valódi fázisváltásra nem képes, nagy egyedsűrűség esetén egyedei mozgékonyabbá válva lokális gradációkat alakíthat ki.

A történelmi időkben a keleti vándorsáska gradációi veszélyeztették az Alföld mezőgazdaságát. A XII. századtól egészen a XIX. század végéig tudunk a faj okozta, helyben kialakult és hazánk területét elérő sáskajárásokról. A nedves területeket kedvelő faj élőhelyei a folyószabályozások során nagyrészt megszűntek, feldarabolódtak. Állományai annyira megritkultak, hogy 1993 óta védett fajként tartjuk számon, eszmei értéke jelenleg 10.000 Ft. A mind szárazabbá váló Alföldön az 1800-as évek végétől a marokkói sáska, és az olasz sáska okozta veszélyekkel kellett számolni. Legjelentősebb kártételükkel a XX. század első évtizedeiben szenvedték el a hazai gazdálkodók. Az 1950-es évektől napjainkig azonban mindössze egy alkalommal, az 1990-es évek közepén fordult elő sáskajárás. Ezt követően a csaknem feledésbe merült kártétel képét az olasz sáska napjainkban is zajló lokális gradációi elevenítették fel.

Marokkói sáska

Olasz sáska 2

Olasz sáska 1

Olasz sáska kártétele

A sáskajárásokról alkotott kép azonban mindmáig sok esetben téves, homályos. A fajok ismerte, ismertsége nem megfelelő és a helyzetet tovább bonyolítja, hogy több védett és fokozottan védett sáskafajunk fordul, vagy fordulhat elő agrár ökoszisztémákban is. Ennek megfelelően a vélt, vagy valós veszélyek megítélése számos kérdést, néha vitát generál a gazdálkodók, a természetvédők és a döntéshozók köreiben egyaránt.

Az előadás a múlt felelevenítése és az aktuális „sáska helyzet" értékelése mellett kitér a kártételi veszélyt befolyásoló tényezők és a védekezési lehetőségek bemutatására, az agrár élőhelyek egyenesszárnyú együtteseinek és fontosabb fajainak értékelésére, valamint kísérletet tesz a sáskákkal kapcsolatos kártételi kilátások előrejelzésére is. ■

Miniszteri Elismerő Oklevélben részesülők 2026-ban

Földesi István

1961-ben születtem, Gyermekkorom meghatározó élménye volt a tanyasi parasztember nagyszüleimmel eltöltött idő. Szüleim falusi pedagógusok voltak, akik a helyi közösség önzetlen szolgálatával, szakmai, közösségi elkötelezettségükkel adtak példát számomra.

Érettségi után Gödöllőre vettek fel, ahol 1985-ben agrármérnökként végeztem.

Az első munkahelyem a Békés megye közepén található Kamuti Béke Mg.Tsz volt.

1999-ig végig jártam a ranglétrát az ágazatvezetőtől az elnökig. Az öntözött körülmények, a feldolgozók közelsége, a jó földek, az elkötelezett munkatársak lehetővé tették, hogy 14 év alatt elsajátíthassam a szántóföldi öntözéses termelés, a vetőmag előállítás részleteit, felépítsünk a rendszerváltás viharában egy zöldségtermesztési integrációt és 1995-től irányítsam egy komplett sertés ágazat újra indítását. Közben 1992-ben Keszthelyen növényvédelmi szakmérnöki diplomát szereztem.

2001-től vezetésemmel ujjá szerveztük a kamuti mezőgazdasági együttműködés rendszerét. A Kamuti Növénytermesztő Szövetkezet a növénytermesztési integrációt viszi, az Öntözési Kft 836 ha lineáros öntözését végzi, és a Gyúrpusztai kft terményszárítás és raktározás és kereskedelem feladatát látja el napjainkig. Mindegyik cégben a termelők a tulajdonosok.

Földesi István

Az általam irányított szántóföldi zöldség integrációban 15-20, a gabonafélék termelésében száz közeli helyi és környékbeli termelő vesz részt Kamut körzetében. Az egykor nagyszámú intenzív, öntözött növényből az ipari paradicsom, a zöldbab és a vöröshagyma, a levélzöldségek termelése folyik jelentős területen napjainkban. A kamuti termelő partnereinkkel különösen a zöldbab, a vöröshagyma és a levélzöldségek termesztése területén szereztünk nevet és megbecsülést.

2001-től a termelési integráció, az öntözés irányítása mellett a területen növényvédelmi szakirányítást is végeztem 20023-ig.

2009-től két cikluson keresztül elnöke, egy cikluson át a titkára voltam a Békés-megyei Növényorvosi és Növényvédő Mérnöki Kamarának. Jelenleg az országos etikai- és fegyelmi bizottság tagja vagyok.

Pályafutásom során rendszeresen fogadtam egyetemista gyakornokokat, diplomaterveseket. Büszke vagyok arra, hogy többségükből elismert jó szakember, üzletember lett,

Mezőgazdasági egyéni vállalkozásomban fiammal együtt dolgozunk.

A nyugdíjas kor elérése okán a feladatok fokozatos átadásán dolgozom kollégáimmal és a fiammal.

Három gyermekünk van, hatodik unokánkat várjuk.

Szabó Béla József

Szabó Béla József

Keszthelyen a Nagyváthy János Növényvédelmi Szakközépiskolában 1983-ban érettségizett, majd a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemen agrárkémikus agrármérnöki szakán szerzett diplomát növényvédelmi szakirányban 1989-ben.

Szakmai munkáját a bagodi termelőszövetkezet növényvédelmi agronómusaként kezdete. Az akkori társadalmi, gazdasági változások hatására négy évvel később Zala Megyei Növény és Talajvédelmi Állomáson növényvédelmi felügyelői munkakörben helyezkedett el. 1994-1997 között az Agrokémia Lenti Kft. kereskedelmi vezetőjeként, ahol műtrágya és növényvédő szer értékesítés mellett a kereskedelmi partnerek egy részének növényvédelmi tevékenységét is segítette. 1998-tól került vissza a növényvédelmi szakigazgatás területére növényvédelmi osztályvezetői munkakörbe a ZM Növény és Talajvédelmi Szolgálathoz, jelenlegi munkahelye a Zala Vármegyei Kormányhivatal AF Növény- és Talajvédelmi Osztály jogelőd intézményéhez.

A szakigazgatásban közép-és felső vezetőként dolgozva folyamatos kapcsolatban volt és van szakmai szervezetekkel és Kamaránkkal. A folyamatosan jelentkező változások, szakmai kihívások során kereste, illetve kerestük együtt azokat a gyakorlatban jól alkalmazható megoldásokat, melyekkel a mezőgazdasági és növényvédelmi tevékenység során a jogszabályi elvárások és előírások betartása megvalósítható. Az alapfokú növényvédelmi képzések két évtizede történő közvetlen és közvetett szervezésével és lebonyolításával több ezer gazdálkodó szerezte meg a szükséges alapismereteket és jogosítványt a szakmai és jogszabályi előírásoknak megfelelő munkavégzés megteremtéséhez. A növényvédelmi szakirányítók és gazdálkodók részére szervezett továbbképzéseken, tájékoztató rendezvényeken az aktuális szakmai és jogszabályi ismeretek átadásával több, mint 2 évtizede segíti a szakirányítók, gazdálkodók tevékenységét.

Topa Zoltán

Topa Zoltán

Borsod-Abaúj-Zemplén megye székhelyén, Miskolcon született 1972. június 22-én. Gyermekkorát és általános iskolai éveit Kesznyétenben töltötte. A föld és a mezőgazdaság szeretetét déd- és nagyszüleitől, valamint a háztáji gazdálkodással is foglalkozó szüleitől örökölte. Már gyermekkorában kivette részét a mindennapi munkából, így részese volt a szénagyűjtésnek, a növényápolási és betakarítási munkálatoknak. A természetben végzett tevékenység felkeltette érdeklődését a természettudományok iránt, és kialakította szeretetét, amely életének meghatározó részévé vált.

A vadászcsaládba született és már gyermekkorát is e miliőben töltő, iskolaválasztás előtt álló fiatal, érdeklődésének megfelelően, az általános iskola befejezése után a Mátrafüredi Erdészeti Szakközépiskolába jelentkezett, ahol 1991-ben erdésztechnikusi oklevelet szerzett. Középiskolai tanulmányai lehetővé tették számára, hogy az erdő- és vadgazdálkodás, ezen belül az apróvad gazdálkodás területén elmélyült ismereteket szerezzen, amelyek később egyetemi tanulmányai során jelentős gyakorlati segítséget nyújtottak.

Tanulmányait a Debreceni Agrártudományi Egyetemen folytatta, ahol 1996-ban kiváló minősítéssel általános agrármérnöki diplomát szerzett. Egyetemi évei alatt részt vett tudományos diákköri konferenciákon, ahol szekciójában első helyezést ért el.

Utolsó egyetemi éveiben agrármérnöki tanulmányai mellett a Gödöllői Agrártudományi Egyetem kihelyezett képzésén mérnöktanári tanulmányokat folytatott, és 1997-ben mérnöktanári diplomát szerzett.

Egyetemi tanulmányai befejezése után növénytermesztő mérnökként a Hajdúnánási Állami Gazdaság jogutódjánál, a Tedej Agrártermelő és Szolgáltató Zrt.-nél helyezkedett el. Tevékenysége, beosztása lehetővé tette számára az intenzív nagyüzemi, növénytermesztési feladatokban való részvételt, mint például a termelés nehéziparának számító cukorrépa termesztés irányítása, fejlesztése.

Feladatai közé tartozott a növényvédelmi munka is, amelynek magas színvonalú ellátása érdekében a Debreceni Agrártudományi Egyetem növényvédelmi szakmérnöki képzésére jelentkezett. Tanulmányait 1999-ben jeles eredménnyel zárva növényvédelmi szakmérnöki oklevelet szerzett.

Honvédelmi kötelezettségének eleget téve 1999-ben tartalékos tiszti képzésen vett részt, amelyet kilenc hónap után főhadnagyi rendfokozattal ismertek el.

Leszerelése után, 2000-ben a Zrt. igazgatósága megbízta a növénytermesztési főagronómusi feladatkör ellátásával; munkakörében a növénytermesztési folyamatok tervezése, irányítása és optimalizálása volt a feladata. Munkája során törekedett a modern agronómiai elvek és a fenntartható termelési gyakorlat összehangolt alkalmazására. Feladatai közé tartozott a növényállomány fenológiai stádiumainak folya-

matos értékelése, a kártevők, betegségek és gyomnövények rendszeres felvételezése, az integrált növényvédelmi technológiák kidolgozása, valamint a tápanyag-gazdálkodási tervek készítése, a tápanyag-kijuttatási technológiák megválasztása, továbbá a költséghatékonysági és környezetvédelmi szempontok összehangolása.

A nagyüzemi gyakorlatot követően, 2002-ben sikeresen pályázta meg a Debreceni Egyetem Dr. Nagy Tibor által vezetett Munkatudományi Tanszék mérnöki munkakörét. Mint tanszéki mérnök részt vett a mezőgazdasági alapismeretek, valamint a mezőgazdasági munkaszervezés tantárgyak oktatásában és a hallgatói gyakorlatok szervezésében.

Az egyetemen eltöltött évek után, 2004-ben sikeresen pályázta meg a Hajdú-Bihar Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat talajvédelmi felügyelői állását, miközben továbbra is óraadó oktatóként segítette az egyetemi tanszék munkáját.

Szakmai ismereteinek továbbfejlesztése érdekében 2011-ben felvételt nyert a Szent István Egyetem talajtani szakmérnöki képzésére, ahol 2012-ben kiváló minősítéssel talajtani szakmérnöki oklevelet szerzett. Több mint tízévnyi eredményes szakmai munkájára felfigyelt a kormányhivatal igazgatósága, és 2017-ben felkérte a Hajdú-Bihar Megyei Növény- és Talajvédelmi Hatóság vezetésére.

A növény- és talajvédelmi hatóság vezetőjeként ma is feladata a hatósági munka szervezése és irányítása. Motivációs célja a szervezeti struktúrájában többször átszervezett növényvédelmi hatóság szakmai tekintélyének helyreállítása és megerősítése. Ennek érdekében szakmai cikkeket publikált, előadásokat tartott szakmai rendezvényeken. Kiemelt feladatának tekinti a növényegészségügy fejlesztését, részt vesz a növényvédelmi előrejelzések készítésében, a károsítók felderítési feladataiban, a megye növényvédelmi biztonságának erősítése, javítása érdekében.

Vezetőként következetesen fellép a biztonságos, fenntartható mezőgazdasági termelés támogatása és a jogszabályi előírások maradéktalan betartásáért. Szakmai elkötelezettsége a mezőgazdaság iránt családi tradíciókból fakad, így hivatása egyben személyes küldetése is. Pályafutása során mindig prioritásnak tartotta a szakmai fejlődést és a megszerzett ismeretek továbbadását.

A Debreceni Egyetem meghívott vendégelőadója. Előadásokat tart szakmai rendezvényeken, köztük a Tiszántúli Növényvédelmi Fórumokon. A megyei növényorvosok kötelező továbbképzéseinek rendszeres előadója. Vizsgabizottsági elnökként közreműködik a 80 órás hatósági engedélyes képzések vizsgáztatásában is. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar megyei szervezetének megalakulása óta aktív, elkötelezett szakmai támogatója. Regisztrált talajtani szakértő, és tagsági viszonyban áll a Magyar Talajtani Társasággal is.

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezetének vezetősége közel három évtizedes, kiemelkedő növényorvosi, hatósági és szakmai tevékenysége elismeréseként Topa Zoltán növényorvost miniszteri elismerő oklevél adományozására javasolja.

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara *KIVÁLÓ NÖVÉNYORVOSA* címet kapja 2026-ban

Brumár Katalin

A Hajdú-Bihar megyei Bakonszegen, 1961. július 29-én született ősi juhász családban. Általános iskoláit a felvilágosult „bihari remete", Bessenyei György falujában végezte. Kiemelkedő eredményével 1975-ben Debrecen-Pallagon a Balásházy János Mezőgazdasági és Kertészeti Szakközépiskolába nyert felvételt egyik későbbi példaképe, a legendás tanárnő, Dr. Dobos Irén osztályába. Általános és középiskolai indíttatása a bakonszegi táj- és néphagyomány, a föld szeretete, továbbra is a mezőgazdaság felé irányították érdeklődését. Ennek kiterjesztésére 1980-ban beiratkozott a Debreceni Agrártudományi Egyetem (DATE) általános agrármérnöki szakára, ahol 1986-ban okleveles agrármérnök diplomát szerzett.

Még egyetemi évei alatt férjhez ment és megszülte első gyermekét, egy leányt, aki ma gyógyszerészként 3 unkája édesanyja.

Az egyetem sikeres befejezése utáni első munkahelyén a bakonszegi Bessenyei György Mgtsz-ben dolgozott mint gyakornok. Ezen időszak alatt egyetemi tanulmányait kamatoztatva a szövetkezet minden ágazatát megismerhette. Részt vehetett az intenzív nagyüzemi fejlesztési feladatokban, amelyek részét képezték a növényvédelmi teendők is.

Szakmai fejlődésében kiemelkedő szerep jutott első munkáltatójának és példaképének, Dr. Kovács Péter elnöknek, aki a szakmaiság, az állhatatosság és kitartás, a pontosság igényét támasztotta a pályakezdőben. A gyakornoki idő letelte után a szövetkezet vezetése a takarmánygazdálkodás vertikumának

Brumár Katalin

irányításával bízta meg a fiatal szakembert. A rendszerváltás évei alatt, 1988-90 között útkeresésként a nagyrábéi Petőfi Mgtsz ágazatvezetői tisztségét töltötte be, majd ismereteinek bővítésére a számvitel-könyvelés irányába tolódott érdeklődése.

Közben 1994-ben megszületett második kislánya, aki mára mentő-szakápoló és magyar bajnok a tűzoltó sportban.

Brumár Katalin útkeresésének és tanulmányai folytatásának újabb állomása a Debreceni Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara, ahol 2001-ben mérnöktanár szakképesítést szerzett. Tudását a későbbiekben a felnőttoktatásban hasznosította.

Miután első férjétől elvált, Berettyóújfaluba költözve ismét férjhez ment. Gyakorló növényorvos férjével, Ökrös Imrével 2004-ben megalapították az Ö & B Szaktanácsadási Központot 8 fő szaktanácsadóval. Ennek keretében széleskörű szaktanácsadásba kezdtek, amely kiterjedt a mezőgazdasági termelők részére megállapított támogatási rendszer technikai, adminisztratív követelményeinek teljesítésére, az integrált növény- és talajvédelmi szaktanácsadásra és irányításra is. A szaktanácsadási munka minél magasabb szintű végzéséhez férjével együtt beiratkoztak a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mosonmagyaróvár szaktanácsadási szakmérnök szakára, ahol 2010-12 között diplomát szereztek. Ezt követően, 2016-ban a Szent István Egyetem Szarvasi Karán, a sikeres vizsgák után növényvédelmi szakmérnök diplomát vehetett át.

Bár férjét 2018 januárjában elveszítette, szaktanácsadó irodája mintegy száz ügyféllel és egy alkalmazottal sikeresen segíti Berettyóújfalu és térsége gazdatársadalmának mindennapjait, ügyvitelét.

Nehéz, küzdelmes munkában töltött négy évtizedét állandó képzéssel, a konfliktuskezelés megtanulásával, a hivatalokkal, ügyfelekkel való együttműködéssel töltötte és vitte sikerre azáltal, hogy személye nélkülözhetetlenné és megkerülhetetlenné vált lakóhelye és térsége gazdálkodói számára.

A fentiek alapján a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezetének vezetősége kiemelkedő növényorvosi és szaktanácsadói tevékenysége elismeréseként Brumár Katalin kolléganőt ***kiváló növényorvos*** kitüntetés adományozására javasolja.

Jánoska Tünde

Jánoska Tünde

Nagyszüleitől örökölte a növények szeretetét, itt tanulta meg gyermekként a növénytermesztés kezdő lépéseit, édesanyjától a kémia szeretetét kapta örökségként. Igy nem volt kérdés a mezőgazdasági irány.

1967-ben Budapesten született, de kezdetektől fogva Balassagyarmaton él. A gimnázium elvégzése után a Kertészeti Egyetemre jelentkezett, ahol 1990-ben okleveles kertészmérnökként sikeresen diplomázott, 1993-ban itt kapta meg 2. diplomáját élelmiszergazdasági marketing szakmérnökként. 1997-ben, mint Növényvédelmi Szakmérnök végzett a Gödöllői Szent István Egyetemen.

1994-től 1998-ig Tiszaszőlősön dolgozott egy 700 ha-os gazdaságban, ahol gyakorlati tapasztalatokat szerzett mind a szántóföldön, mind gyümölcstermesztésben. Itt köteleződött el a növényvédelem felé.

1999-től területi képviselőként, szaktanácsdóként dolgozik. A gazdáknak nemcsak növényvédelmi, hanem tápanyaggazdálkodási javaslatokat készít, segíti őket a területnek megfelelő fajtaválasztásban. Az Észak-Magyarországi régió sokszínűségét itt ismerte meg. Több területen végez szakirányítói tevékenységet: szántóföldön, gyümölcsösben, díszfaiskolában és gyógynövény kultúrákban. Ezekben a kiskultúrákban ki lehetett teljesedni, el lehetett mélyülni a szakmában, hiszen pl. kapor, kamilla, máriatövis stb. kultúrákban nem voltak gyártói javaslatok, a termelésben kellett megtapasztalni mit lehet és mikor használni a kultúra épsége, nyereségességének megőrzése mellett.

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Nógrád Vármegyei Területi Szervezetének tagja 2000 óta. Az eltelt évek alatt megyei elnök, 9 éven át az Oktatási és Továbbképzési Bizottságának Elnöke volt, majd 2 évig tagja. Jelenleg a vezetőségi tagként segíti a Kamra munkáját. A Vármegyei tavaszi szakmai előadás sorozatok szervezésének fő szervezőjeként és a kötelező képzések, továbbképzések – 8 ill. 80 órás és szakmérnöki tanfolyamok – szervezésében megmutatta kiváló szakmai és szervező készségét.

A Kamarában végzett kiemelkedő munkájáért 2021-ben „Elismerő Oklevelet” kapott a Magyar Növényvédő és Növényorvosi Kamara Elnökétől.

Sismándy-Kiss László

Sismándy-Kiss László

Tanulmányaimat illetően 2007-ben Keszthelyen, a Pannon Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Karán okleveles agrármérnök-növényvédelmi szakmérnökként diplomáztam. 2008 áprilisától pedig elhelyezkedtem a Balatonmagyaródi MGZrt-nél, ahol 17 évet dolgoztam. Itt végig jártam a „ranglétrát”: 2008-2011-ig kezdetben agronómusként, ezután pedig vállalatvezetőként és egyben növényvédelmi szakirányítóként dolgoztam 2025 őszéig. Emellett szinte a teljes időszakban fő profilként kukorica- és napraforgó vetőmag előállítást is végeztünk 100-150 hektáron az egyik vezető vetőmag-előállító vállalatnak.

Közben a munka mellett elvégeztem a hulladékgazdálkodási technológus képzést is Keszthelyen (2007-2010).

2020-as évektől egyre kevésbé láttam azt a fejlődést, amin az elmúlt évek során keresztül mentem, történt egy tulajdonosváltás is a cégnél, és emellett érdekelt mindig is a szántóföldön kívüli világ, így egyértelművé vált számomra, hogy az elmúlt években összegyűlt szakmai tapasztalataimat összegezve és felhasználva, szeretnék egy időben jobban beosztható, családhoz igazítható, ugyanakkor a szakmámhoz szorosan kapcsolódó állást, ahol tudásom is gyarapodhat. Így jelenleg, 2025 októberétől növényvédelmi felügyelőként dolgozom a Zala Vármegyei Kormányhivatalnál.

A kukorica mikotoxin-terheltségében szerepet játszó ízeltlábú kártevők bemutatása

Keszthelyi Sándor

egyetemi tanár,
MATE, Növénytermesztési-tudományok Intézete, Kaposvári Campus

Napjaink kiemelt növényegészségügyi aggálya a megtermelt szemes- és silókukorica tételek évről-évre regisztrálható mikotoxin-terheltsége. E jelenség nem csupán közvetlen negatív növényegészségügyi következmények eredője, hanem e növényi produktumokat hasznosítva állat- és humántoxikológiai aggályok kiváltója is. A toxintermelő mikrogombák szántóföldi növényeken történő megjelenését összetett, egyaránt élő- és élettelen elemeket tartalmazó kiváltó komplexum határozza meg. E megtelepedő mikrogombák többnyire gyengültségi (ún. nekrotróf) paraziták, melyek növénybehatolása sebzéseken, sérüléseken, vagy felhígult növényi szöveteken keresztül valósulhat meg. Így minden élő- vagy élettelen tényező, mely a növényeken sebzést, sérülést vált ki, az egyben az érintett növényekben stresszbiológiai folyamatokat is indukál és növeli a mikotoxintermelő mikroorganizmusok megtelepedésének kockázatát. Az ellenük irányuló technológiai ellenlépések sikere összességében a biotikus kiváltók, elsősorban az ízeltlábúak elleni védekezés sikeres kiaknázásában rejlik.

Az elmúlt évtizedek során a kialakult kártevő helyzet hazai, és nemzetközi viszonylatban is egyaránt nagy változást mutat, mely többek között a globális felmelegedés számlájára írható. Az éves átlaghőmérséklet nem csupán az őshonos fajok „agresszívebb" típusainak elterjedését, de új fajok északi térnyerését is generálta. Így több szántóföldi-, kertészeti kultúránk kártevő közösségének nem várt bővülését könyvelhettük el. Azok a fajok tehetők felelőssé a toxint termelő gombák megtelepedésért, melyek rágásukkal jelentős sebzéseket okoznak – többek között a kukoricán is –, vagy e sebzéseken táplálkozva nem engedik azokat időben begyógyulni.

1. ábra. **A gyapottok-bagolylepke csőkárosító lárvája** (*Fotó: Dr. Keszthelyi Sándor*)

Röviden tekintsük át az ilyen vonatkozásban említhető, jelentősebb fajokat.

Az utóbbi évek szántóföldi tapasztalatait figyelembe véve a szemeskukoricák csőpenészéért elsősorban a gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) tehető felelőssé. Jelentősebb kártételei aszályos években lépnek fel. E Földközi-tenger partvidékéről származó rovar közel három évtizedes magyarországi jelenléte egyértelműen párhuzamba állítható a szemes kukoricán regisztrált mikotoxin-terheltség súlyosbodásával. Hazánkban regisztrált stabil, áttelelő populációinak megjelenését (2004) a dél-mediterrán élőhelyeiről történő folyamatos kolonizációja előzte meg. A faj lárvája leginkább (ritkán előfordul nyáreleji kukorica vegetációt ért lárvakártétele) a növény virágzatán, termésén táplálkozik. A csövön okozott rágása granulózusabb, mint a kukoricamoly lárvájáé, s elsősorban a cső csúcsi részén jelentkezik (*1. ábra*). Fontos különbség még, hogy a mollyal szemben a lárváját selyemszálszövés nem jellemzi. A kárképek megjelenései a csőérés időszakára esnek, mivel erre az időtartományra esik a faj legtömegesebb nemzedékének kialakulása. Károsítása nyomán a gyengültségi paraziták megtelepedése mindenképpen bekövetkezik.

Kukoricán a további meghatározó növényi sebzést kiváltó kártevő hazai viszonylatban a kukoricamoly (*Ostrinia nubilalis*). Száraknázása miatt fellépő szárkorhadás a tömegtakarmányként hasznosított silókukorica tételek mikotoxin-terheltségéért felelős (*2. ábra*). A faj szemes kukoricatermesztésben némileg csekélyebb jelentőséggel bír, mivel közvetlen kukoricaszemeket ért rágása korábban ritka kárképként volt ismert. Sajnos napjaink aktualitása, hogy a rovar stratégiát váltva, kártételét közvetlen szemrágással a csövön is

2. ábra. **A kukoricamoly szárban telelő lárvái** (*Fotó: Dr. Keszthelyi Sándor*)

nagymértékben kifejti. A legfontosabb ismérv, hogy a felmelegedés utat nyitott e kártevő súlyos kártételeket kiváltó kétnemzedékes típusának országos térnyeréséhez. Összességében a nyáron tömegesen kialakuló lárvanépesség okozza a regisztrált kártétel növekedést, s közvetve előidézve a kialakult mikotoxin szituációt.

Kukoricában további növényi sebzéseket kialakító, de a mikotoxin-terheltség kialakítása tekintetében kisebb jelentőségű fajok még a négyfoltos fénybogár (*Glischrochilus quadrisignatus*) és az amerikai kukoricabogár (*Diabrotica v. virgifera*). E fajok kártételének kivédése leginkább a címerhányás időszakára (fény- vagy illatcsapás megfigyelésre alapozott) időzített állománypermetezések függvénye, mely a kukoricamoly frissen kikelt, még a felszínen károsító lárváinak gyérítését célozza. A gyapottok bagolylepke fiziológiai csőéréstől jelentkező kártételének megfékezését célzó permetezések hatékonysága – a növény elégtelen transzlokációs tevékenysége és a csuhé levelek alatt táplálkozó lárva védettsége miatt – sajnos viszont megkérdőjelezhető. Az egyéb sebzést kiváltó fajok gyérítése e kezelések függvénye.

3. ábra. **Az őszi sereghernyó tömeges L1-es lárvanépessége** (*Forrás: ankitshakyasid*)

A nearktikus gyökerű őszi sereghernyó (*Spodoptera frugiperda*) közeljövőben bekövetkező kárpát-medencei előretörése a kukoricaállományok rendkívül súlyos mikotoxin-terheltségének kockázatát hordozzák. A faj közép-európai megjelenése a mediterrán partvidéken kialakuló populációk megjelenésének függvénye. A rovar új élőhelyeken történő fellépését a fagypont alatti téli hőmérséklet limitálja, mely hatására a talajban fejlődő bábok elfagynak. Így először - a gyapottok-bagolylepke kolonizációjához hasonlóan – a vegetációs periódusban megjelenő tömeges migrátorokkal és a tavasz végétől őszig károsító nemzedékek károsításával kell majd kezdetben szembenézni. E megtelepedést megalapozó gócpontok kialakulásai egyes klíma szcenáriók szerint pár éven belül bekövetkezhet, melyek majd ideális hátteret nyújtanak az akár több 1000 km-t is repülni képes imágók északi térhódításához.

A rovar rendkívüli károsító potenciálja tömeges lárvajelenlétével magyarázható (*3. ábra*). Lárvái a kukorica leveleit rágják, gyakran jellegzetes, „ablakos” hámozgatást és szabálytalan lyukakat okozva. A növény levélhüvelyében táplálkozó fiatal lárvák a növény fejlődését is hátráltathatják, míg a fejlettebb hernyók a csövet és a szemeket is megrághatják. A súlyos kártétel csökkentheti a fotoszintetikus levélfelületet, fejlődési rendellenességhez, és termésveszteséghez vezethet. A lárvák a mikotoxintermelő gombák terjesztésében is egyértelműen szerepet játszanak. Összességében a faj kárpát-medencei adaptációját követően feltételezhetően a kukoricaállományok súlyos minőségi és mennyiségi értékvesztéséért lesz felelős. Így a kártételére történő felkészülés – a biológiai ismeretanyag szintetizálásától az objektív monitoring módszerek feltérképezésén keresztül, egészen a potenciális kármérséklési elemek megismeréséig – napjaink egyik sürgető feladata.

■

Baranya Megyei Területi Szervezet

NMNK Baranya Vármegyei Területi Szervezetének
Székhelye és az ügyintézés helye: 7623 Pécs, Megyeri út 64.

Vezetőség:

Elnök:	Márton Balázs Gyula	+36-20 521-0105	marton.balazs93@gmail.com
Alelnök:	Hernádi Bence	+36-20 447-7764	novenyorvos2020@gmail.com
Titkár:	Kádár Kitti	+36-30 977-1818	k.kitti96@gmail.com

A szőlő aranyszínű sárgaság (FD) megítélése hatósági szemmel

Szűcs Csaba igazgató
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Növényvédelmi Igazgatóság

A szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó Grapevine flavescence dorée (FD) fitoplazma a hazai szőlőtermesztés egyik legsúlyosabb növényegészségügyi kihívása. A kórokozó uniós zárlati károsító, amely termésveszteséget, tőkepusztulást, végül az ültetvény kivágását is okozhatja. Magyarországon 2013-ban igazolták először szőlőn; 2026-ra a fertőzés mind a 22 borvidéket érintette, miközben a legsúlyosabb helyzet Zala vármegyében és a Balaton térségének egyes területein alakult ki.

A fertőzött szőlőn jellemző tünet a levélsodródás és a fajtától függő elszíneződés, a hajtások hiányos fásodása, a fürtök hervadása, száradása, valamint a terméshozam csökkenés. A tünetek önmagukban nem bizonyító erejűek, mert más fitoplazmás vagy vírusos betegségekkel, továbbá élettani és mechanikai károsodásokkal is összetéveszthetők. A fertőzés biztos megállapításához hatósági mintavétel és molekuláris vizsgálat szükséges. A kórokozó szőlőről szőlőre történő járványszerű terjedésének fő vektora az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*), emellett fertőzött szaporítóanyaggal is nagy távolságra kerülhet.

A fertőzött tőke nem gyógyítható, ezért a védekezés célja a fertőzési lánc mielőbbi megszakítása. Ennek meghatározó eleme az ellenőrzött, egészséges szaporítóanyag használata, az ültetvények rendszeres szemléje, a gyanús tünetek haladéktalan bejelentése, a laboratóriumi vizsgálat, a fertőzött tőkék gyors eltávolítása, valamint az amerikai szőlőkabóca elleni, előrejelzésre és fenológiára alapozott védekezés. A Nébih 2026-ban laboratóriumi vizsgálatokkal, drónfelvételek és mesterséges intelligencia alkalmazásával, valamint a sárga ragacslapos monitoringhoz szükséges eszközök és informatikai háttér biztosításával segítette a tünetes szőlő területek célzott azonosítását. Emellett szakmailag támogatta a Hegyközségek Nemzeti Tanács szervezésében, növényvédelmi felügyelő vagy növényorvos vezetésével működő szemlecsoportok munkáját.

Az interaktív FD-térkép és a Károsító-monitoring rendszer a területi kockázat követését és a védekezés megfelelő időzítését segíti.

A 2026. évi szabályozási változásokat a 8/2026. (VII. 24.) AÉM rendelet vezette át. A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet módosítása az amerikai szőlőkabócát a kötelező védekezéssel érintett károsítók között nevesítette. A földhasználó és a termelő ezáltal kifejezett jogszabályi kötelezettség alapján köteles védekezni az FD fitoplazmát terjesztő vektor ellen.

A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosítása pontosította a szőlőültetvény fogalmát és annak hegyközségi nyilvántartáshoz való kapcsolódását. Ha a laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött növények aránya eléri a szőlőültetvény növényállományának 20%-át, a teljes szőlőültetvény kivágását el kell rendelni; a korábbi küszöbérték 30% volt. Az FD továbbterjedése ellen hozott zárlati intézkedés ideje alatt, a hatósági intézkedéssel érintett szőlőültetvény esetén a kártalanítás több alkalommal is igényelhető, feltéve, hogy a kártalanítás egyéb jogszabályi feltételei fennállnak.

A szabályozási változások közös üzenete, hogy az FD elleni eredményes fellépés a hatóság, a termelők és a szakmai szervezetek összehangolt munkáját igényli. A növényorvosok szerepe meghatározó a tünetek felismerésében, a gyanú gyors jelzésében, a vektor elleni kezelések időzítésében és dokumentálásában, valamint a termelők szakszerű tájékoztatásában. Az elhanyagolt ültetvények felszámolása, a fertőzött tőkék késedelem nélküli eltávolítása és az amerikai szőlőkabóca állományának következetes gyérítése egymást erősítő intézkedések. A korai észlelés, a kötelező védekezés és a gyors hatósági beavatkozás együtt szolgálja borvidékeink hosszú távú védelmét.

■

Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezet

NMNK Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezete székhelye:
6000 Kecskemét, Tatársor 6.
Ügyintézés helye: 6000 Kecskemét, Tatársor 6. **Ügyintéző:** Pappné Tóth Gabriella
Fogadóórák: szerda 9-13^{00} óráig, csütörtökön 13-16^{00} óráig
Vezetőség:

Elnök:	Kujáni Lászlóné	0670/453-5209	*kujanineolga@gmail.com*
Alelnök:	Szabó Tibor	0630/535-2186	*agoinfoborota@gmail.com*
Titkár:	Lasztovicza Gabriella	0670/617-3127	*lasztogab@gmail.com*

328

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Kamaránk minden évben február első hetében megszervezi a növényorvosok 5 évenként kötelező továbbképzését. Az egy hetes rendezvény sorozat előadóink a hatósági kollégák, az irányító hatóság szakemberei, az egyetemek oktatói. Az előadók az aktuális, megyénket érintő növényvédelmi, tápanyagutánpótlási, vízgazdálkodási ökológia, karantén károsító történésekről tartottak tájékoztatást.

A mi megyénk sokszínűsége miatt, szinte minden termesztett kultúra és technológiaikülönbségek is megtalálhatók. Mivel a szakirányítást végző kollégákat is érdeklik a 40 órás képzésen elhangzottak, ezdért minden évben a kötelező képzést követő héten, a 40 órásra meghívott előadókkal megismételjük a tájékoztatót, előadás soroszatot. Mindkét képzést bejelentjük a szaktanácsadók továbbképzésének is. Ezzel az eljárási renddel a szezon kezdete előtt a kötelező pontszerzésre is van lehetőség.

Megyénkben összesen: 1938 fő részesült oktatásban.

80 órás képzésben	**354 fő**
8 órás képzésben	**1520 fő**
40 órás képzésben	**64 fő**

Az idei év a termelőknél folytatott ellenőrzések éve volt.

A Vármegyei Agrárügyi Főosztály ellenőrizte a termelők permetező gépeinek műszaki érvényességét, a tartályban lévő permetlé összetételét, a termelők zöldkönyvének érvényességét. Az ellenőrzések során sok hiányosságra derült fény. Ezért az előző évek gyakorlatát megtörve a nyár folyamán is tartottunk 8 és 80 órás képzéseket. Továbbra is kapcsolatban vagyunk az AGROTECH DRONE Kft-vel , ahol a drónpilóta képzésen kívül közös kísérleti bemutatóka is szerveztünk a gazdálkodók részére.

Ezen kisérletek a alapjai a drónos növényvédőszer engedélyeknek.

Megyénkben nagyon jól indult az ültetvények fakadása, virágzása, de a május 1-re virradóra -8, -10 °C-os fagy óriási károkat okozott az ültetvényeken, mind a gyümölcsök, szőlő és már a zöldellő, fejlődésnek induló növényeknél. 4-5 éves gyümölcsfák sok virággal, bekötött gyümölccsel együtt elpusztultak. A késői fagyot követően a csapadékszegény tavasz, majd az azt követő eső nélküli forró nyár sivataggá varázsolta a Homokhátságot. A csapadékhiány miatt a Bácskai

Májusi fagy után

Régió is nagy termésveszteséggel zárta az évet. A hőség és a 2025. évi száraz ősz tovább erősítette a szőlő Aranyszínű sárgaság fitoplazma terjedését, valamint a betegséget terjesztő Amerikai szőlőkabóca egyedszámát.

A karantén betegség terjedése miatt ősszel Kiskőrös, Akasz-

Művelt szőlők a Homokhátságjon

Mérnöktovábbképzés

tó, Soltvadkert, Kecel, Izsák, Páhi térségében tartottunk tájékoztatást, felvilágosító oktatást a térség szőlős gazdáinak. A tájékoztatókon mindig jelen voltak az irányító hatóság, valamint a Hegyközségek szakemberei is.

Megyénk adja a Kunsági Borvidék legnagyobb termő felületét ezért külön feladata volt kamaránknak a szőlő védelmét irányító kollégákkal egy csoportot létrehozni. A kollégák egy közös felületen rögzítették megyénk különböző településein a kabóca megjelenését, fejlődési stádiumát, észlelési helyszínét. Folyamatosan egyeztettünk a megyei Agrárügyi Főosztálya felügyelőivel a kártevő feljődését, a betegség észlelésének tekintetében.

Természetesen ez a feladat elsősorban hegyközségekhez volt delegálva, de ennek ellenére folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a hegybírókkal és esténként tájékoztatókat tartottunk az érintett településeken. Fotókon mutattuk be a kártevő aktuális feljődési stádiumát, valamin a várható gyanús tüneteket.

A megyei Agrárügyi Főosztály három védekezést írt elő. A gazdák szigorúan betartották a védekezési rendet. A jól művelt, gyommentes erdőtől távol lévő táblákban nem nagy, enyhe, 1-2 tőkés fertőzést észleltünk. Azonban az előző éven már igazoltan fertőzött területeken kellett pufferzónákat kijelölni. A megyében hetente 30 helyen felvételeztek. A törvénytisztelő gazdák nagy része elvégezte a szüret utáni kezeléseket is. A mi régiónkban nincs súlyos fertőzés.

Fertőzés van, de 1-2 tőke kerül kivágásra.

Nálunk több olyan egybefüggő művelt szőlő tábla van, ahol egyáltalán nem észleltünk fertőzést.

A munkánkat nagyban segített, hogy Kecskeméten volt két hétig a labor, és gyorsan igazolódott kórokozó jelenléte.

Bács-Kiskun megyében ebben az évben megjelent a stolbur fitoplazma fertőzés burgonyában. Az érintett termelők akkreditált laborvizsgálat alapján jelezték a problémát. Az érintett állományokból hatósági mintavétel is történt. A terjedés megállítása érdekében további intézkedés szükséges.

Megyénkben ismét küzdeni kellett a sáskajárással, két ízben volt a kártevő túlszaporodása, elsősorban a Marokkói és Olaszsáska voltak a domináns fajok.

Az elmúlt 2025-ös év sáskajárása után tavasszal egy elfelejtett kártevő részben hasznos élőszervezet a Hollóbogár tömegszaporodással is találkoztunk. A homokhátsági burgonya termesztésben is akadtak gondok. Az öntözött burgonyák megfőttek a talajban a sokszor 60 °C-os homokon szinte lehetetlen burgonyát termeszteni árnyékolástechnika nélkül.

Szakmai rendezvények a megyében. A MarginUp nemzetközi program keretében szárazságtűrő növények termeszthetősége és hasznosítási lehetőségei címmel tartottunk előadást a Kujáni tanyán.

Az AKI-val közösen tartottunk az EU szakértőknek a biológiai növény előrejelzéséről sokszínű előadást a Kujáni tanyán.

Oktatási Bizottsági elnökünk Tóth János által tartott ismeretterjesztő előadások a következők voltak:

1. Vezetői összefoglaló

A 2026-os évben a Bács-Kiskun Vármegyei Növényorvosi Kamara Oktatási Bizottsága kiemelt figyelmet fordított a helyi és regionális gazdálkodók, szakemberek, valamint a kertbarát közösségek hiteles, gyakorlat-orientált és naprakész

Plitvicei szakmai nap

Szakmai nap a Béla Borászatban

szakmai tájékoztatására. Az év során megvalósult tevékenységek átfogják a klasszikus szántóföldi és zöldségkertészeti növényvédelmet, az innovatív precíziós technológiákat (drónos növényvédelem), valamint a fenntartható és integrált növényvédelmi megoldások bemutatását.

Az oktatási és disszeminációs tevékenység fókuszában a klímaváltozás okozta kihívások leküzdése (pl. fagykárok mérséklése), a kritikus kártevők (gyapottok-bagolylepke, kukoricamoly, amerikai szőlőkabóca) elleni védekezés, valamint a hatékony, környezetterhelést minimalizáló digitális előrejelzési rendszerek gyakorlati bevezetése állt. A terepi monitoring és a közvetlen információs csatornák révén sikerült több száz aktív termelőt és szaktanácsadót közvetlenül támogatni.

2. Regionális szakmai tevékenységek és szakmai előadások

Helyi gazdaköri növényvédelmi előadások
Helyszín / Formátum: Tiszakécske, Kiskunhalas
Helyi Gazdaköri meghívásokra tartott növényvédelmi szakmai fórum és tájékoztató, kifejezetten a régió szántóföldi és zöldségkertészeti kultúráit érintő legaktuálisabb növényvédelmi kihívásaira fókuszálva.

Biológiai növényvédelem a házikertben
Helyszín / Formátum: Kiskunhalas
A Kiskunhalasi Kertbarát Kör tagjai részére szervezett elméleti képzés. Kiemelt témakörök: a környezettudatos és biológiai alapú növényvédelem megvalósítása a lakossági zöldség-, gyümölcs- és szőlőtermesztésben.

Növényvédelmi drónpilóta képzés (2 alkalom)
Helyszín / Formátum: Solt
Speciális elméleti és gyakorlati felkészítés növényvédelmi drónpilóták számára. Főbb szakmai modulok: a gyapottok-bagolylepke és a kukoricamoly rovarélettana, kárképfelismerése, az előrejelzés módszertana és a drónokkal végzett kezelések gyakorlati tapasztalatainak megosztása.

Agroinform országos szakmai webinárium
Helyszín / Formátum: Online / Országos
Meghívott szakmai előadóként részvétel a professzionális kertészeteknek szóló konferencián. Téma: a gyökérzöldségek komplex növényvédelmi problémáinak (rovarok, kórokozók, gyomok, fonálférgek) részletes ismertetése, valamint az ellenük való integrált (agrotechnikai, biológiai és konvencionális) védekezési stratégiák bemutatása.

Szőlészeti tájékoztató és szakmai bemutató (2 alkalom)
Helyszín / Formátum: Császártöltés
Elméleti és gyakorlati bemutatók helyi szőlőtermesztőknek. Kiemelt fókusz: az Amerikai szőlőkabóca elleni komplex védekezési program, valamint a tavaszi/téli fagykárok mérséklésének lehetőségei modern növénykondicionáló és biostimulátor készítmények célzott alkalmazásával.

3. Határokon átnyúló szakmai együttműködés és monitoring

Az Agrár Kutató Intézet felkérésére Dunapatajon megvalósult elméleti és gyakorlati bemutató program keretében a határokon átnyúló szakmai projektben részt vevő gyakorlati szakemberek kaptak részletes tájékoztatást a magyarországi almamoly, gyapott-bagolylepke és kukoricamoly előrejelzési rendszer működéséről.

A szakmai program és bemutató főbb pillérei:
Csapdatípusok gyakorlati elemzése: A különböző csapdatípusok működésének bemutatása, összehasonlítva azok előnyeit, hátrányait, valamint a mindennapi üzemeltetési kihívásokat.
Rajzásdinamika és vizualizáció: A csapdaeredmények vizuális megjelenítése rajzásgörbéken keresztül, amelyek segítségével pontosan előrejelezhető a várható tömeges lárvakelés időpontja.
Környezetterhelés csökkentése: Az optimális védekezési időpontok megválasztására vonatkozó gyakorlati tapasztalatok átadása, amellyel jelentősen csökkenthető a felhasznált növényvédő szerek mennyisége.
Modern információ-disszemináció: A termelő partnerek és szaktanácsadók gyors és hatékony elérésének bevált csatornái (e-mail, előrejelző mobilapplikáció, valamint SMS/MMS alapú tájékoztatás).

4. Operatív monitoring és közvetlen termelői tájékoztatás

A kártevők aktív időszakában folyamatos és szisztematikus terepi monitoring tevékenységet végeztem a kukoricamoly és a gyapottok-bagolylepke rajzásdinamikájának pontos meg-

folytataás a 14. oldalon

Sportnap

Helyes mezőgazdasági gyakorlat megteremtése a megtermelt termények mikotoxin terheltségének mérséklése érdekében

Mesterházy Ákos MTA r. tag – **Meszlényi Tamás** PhD hallgató, Gabonakutató Közhasznú Kft, Szeged

A mikotoxinok globálisan a megtermelt gabona 25 %-án okoznak határérték feletti toxinszennyezést, ez kb 550 millió t körül van az éves termés függvényében. Ebből 220 millió t már toxinszennyezetten érkezik be a földről. Minthogy toxin szerint jóformán senki sem választja szét betakarításkor a szennyezetten a jó vagy kiváló minőségűtől, a garmadában, silóban a szennyezett termény aránya lényegesen megnő, akár többszörösére. A gabona így toxinra inhomogénné válik, és ez bármilyen toxineredményt lehetővé tesz. Ehhez gyorsmódszerek kellenek, és így a különböző szennyezettségű tételek elkülönült kezelése lehetővé válik. Ha pl. a 16 millió t termésből indulunk ki, akkor ez négymillió t. toxinszennyezett terményt jelent, ez 80 000 Ft/t alapon 320 milliárd Ft kárt. Az előbbi esetben 1-2 év tárolás sem okoz gondot, a szennyezett termény és az ókori tárolás viszont, elmaradt jövedelmet jelent. A tárolásnak két problémára kell választ adni, az egyik a rovarkártevők terjedése, a meleg teleken ezek jelentősége fokozódik, és mellesleg jelentős toxinszennyezést is indukál. A legújabb irodalom szerint a hermetikusan zárt tárolóterekben mindkét probléma jól kezelhető. A nagyon értékes termény a hűtést is elbírja, A helyes gyakorlat alapja, hogy toxinszennyezett terményt nem tárolunk be, egyébként jó tárolási feltételek mellett is lehet jelentős gond és veszteség. A terményt pedig online szenzoros kontroll alatt tartjuk és megfelelő manipulációs képesség is kell, hogy a szükséges beavatkozást pl. 24 órán belül eltudjuk végezni. Míg a raktári ügyeket viszonylag egyszerűen lehet kezelni és a tárolási veszteséget akár 1-2 %-on belül is lehet tartani, ennek helyi megoldásai nagyban eltérhetnek egymástól. Itt 3-4 év alatt áttörést lehet elérni, a Bonafarm aratási gyorstoxinmérést már tíz éve bevezetett, Brazíliában egy egymillió tonnás silóbázist így üzemeltetnek és meg vannak elégedve. A szántóföldi fertőzés megakadályozása sokkal nehezebb falat. A jelenleg a tudományban használt fertőzési módszerek nem alkalmasak a szántóföldi fajtaviselkedés előrejelzésére. Ehhez sok adat kell mind mesterséges fertőzésből, mind a természetes toxinszennyezésből. Ma Magyarországon vagyunk a legközelebb ahhoz, hogy a fajtaminősítésben a fogékony fajtákat kiszorítsuk, vagy be se engedjük a köztermesztésbe. Sok ismeret még hiányzik, a meglévő tudás már elegendő arra, hogy a legfontosabb toxinokkal szemben nagy biztonsággal a határérék alatti szintet 90 % feletti valószínűséggel garantálni lehessen legalább közepesen ellenálló fajták és hibridek esetén megfelelő fungicid támogatással. Ez nem a jövő, hanem a jelen. Ilyen fajták, mint pl. a GK Pilis, a GK Bakony, a GK Csillag ebbe a csoportba tartoznak. De ezeknél más sokszorosan ellenállóbb törzsek is vannak, amelyek 2026-ban 0-1% szemfertőzöttséget mutattak a GK Pilis 15% körüli adatához képest és a fogékony kontrol pedig 60 %-ot adott, de 70-80 % is előfordult. Hasonló hibridek kukoricában is vannak. Természetesen a kiváló agrotechnikának, a legfelső 60 cm termőrétegnek vízátjárhatónak és mikrobiológiailag aktívnak kell lennie. Számos dolgot lehet még említeni. A lényeg azonban az, hogy az élelmeiszer- és takarmánybiztonságot a középpontban tartva az egész termelést optimalizálni kell és minden folyamatrészt precíziós minőségben kell elvégezni. Ehhez természetesen a biotikus és abiotikus stresszekkel szemben jó vagy kiváló ellenállóság szükségeltetik, és a nemesítő az, akinek a kezében az információk összefutnak, és neki kell a feltételeket biztosítani, hogy a szükséges tulajdonságok vizsgálata megtörténjen. Ez természetesen a már elismert fajták vizsgálatát is magában foglalja. Minderre pedig a NÉBIH adja az áldást, amennyiben a fajtajelölt a kívánalmaknak megfelel. Ezért minden munkának alapja a NÉBIH tevékenységének újragondolása és felfejlesztése a 21 század szintjére. Csak a fajtaminősítés reformja évi egy milliárd Ft-ba kerül, de hoz legalább 50-70 milliárdot a gazdáknak.

Ha a teljes programot végrehajtjuk, 6-700 milliárd Ft lesz a tényleges terméstöbblet és a pusztulástól megmentett termény értéke. Ugyanennyit tesz hozzá az élelmiszeripar és a kereskedelem. Ez 1800-2100 milliárd körüli GDP plust jelenthet. ■

folytataás a 13. oldalról

határozása érdekében. A közvetlen terepi megfigyelésekből származó növényvédelmi információkat és védekezési javaslatokat közvetlen kommunikációs csatornákon keresztül eljuttattam közel **200 aktív gyakorlati szakember és helyi gazdálkodó részére**, közvetlenül hozzájárulva a régió termésbiztonságához és a szakszerű növényvédelmi beavatkozásokhoz.

2026. augusztus 18. Mezőhegyesen részt vettünk a Sport Napon, ahol fociban 2. helyezést, kvíz kategóriában 1. helyezést értünk el. A megyét 26 fővel képviseltük.

Közös sport programot szerveztünk a csongrádi foci csapattal Mélykúton 2026.08.21 –én 18 fővel fogadtuk a vendégeket.

Szakmai és csapatépítő kirándulást szerveztünk a Plitvicei tavakhoz és a helyi termék értékesítést tanulmányoztuk a turisztikai látványosságok mellett.

Békés Megyei Területi Szervezet

NMNK Békés Megye Megyei Szervezetének
Székhelye: 5600 Békéscsaba, Szerdahelyi út 20.
Elérhetőségek: Lipták Nikoletta irodavezető – Mobil: +36 30 834 7518 – Email: *novenyorvosbekes@gmail.com*
Vezetőség:

343

Elnök:	Hőgye Szabolcs	+36 30 999 6108	szabolcshogye76@gmail.com
Alelnök:	Fári Zoltán	+36 20 434 7578	farilari@freemail.hu
Titkár:	Szügyi-Szabó Veronika	+ 36 30 380 0820	veraszabo96@gmail.com

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Kamaránk taglétszáma 2025-ben 9 taggal bővült, a 2026-os évben eddig 9 új kollega csatlakozott hozzánk.

Egyre gyakoribb, hogy olyan tagok jelentkeznek felvételre vagy átjelentkezésre, akik más megyében élnek - éltek. E mögött többnyire hosszabb távú munkavállalás Békés vármegyében, illetve házasságkötés miatti átjelentkezési igények állnak. Az aktív tagok száma jelenleg 343 fő.

Örömmel tapasztaljuk, hogy tagságunk folyamatosan bővül, mindezért igyekszünk a közösség összetartását és szakmai támogatását erősíteni.

2026-ban kamaránk irodai csapatához **Berhenczné Kiss Krisztina** is csatlakozott. Érkezésével tovább erősödött a kamarai iroda szakmai és adminisztratív háttere, valamint a tagság és az ügyfelek számára nyújtott szolgáltatások színvonala.

Képzés

Évről évre kiemelkedő tevékenységünk a különféle képzések megszervezése és sikeres lebonyolítása, melyek célja a résztvevők szakmai fejlődésének elősegítése és a tudásbázisuk bővítése. Ezen elveknek köszönhetően 2026. évben is nagy érdeklődés volt képzéseink iránt.

Az év első felében egy 80 órás képzést szerveztünk, amelyeken összesen 64 fő vett részt. A tanfolyam február 6. és március 9. között zajlott. Az év hátra levő részében tervezünk még egy képzést november 30 és december 11. közötti időszakra.

8 órás megújító képzéseken 529 fő vett részt, összesen 13 csoport indult. Ezek január 13-tól március 12-ig folyamatosan zajlottak.

Ezen kívül egy szakmérnöki továbbképzést is szerveztünk január 26 - 30. közötti időszakban, amelyen 56 fő vett részt, (6-an más vármegyékből érkeztek).

December első felében egy intenzív, kéthetes, 80 órás képzés megszervezését tervezzük, amelyre várhatóan nagy érdeklődés mellett kerül sor.

Az órarend összeállításakor arra törekszünk, hogy tananyagában megjelenjen a résztvevők aktuális érdeklődési köre, valamint releváns, naprakész információkat is tartalmazzon.

2026. január 19-22. között második alkalommal került megrendezésre a Kamara Gyártói hete, amelynek keretében 14 gyártó kapott lehetőséget a bemutatkozásra. A rendezvény kiváló alkalmat biztosított a gyártók számára, hogy bemutassák szakmai megoldásaikat, termékeiket és az ágazatban alkalmazott korszerű technológiákat. Az esemény során különféle érdekes és aktuális témák kerültek terítékre, amelyek hozzájárultak a hatékony tudásmegosztáshoz.

A képzésekről a résztvevők kiértesítésén túl honlapunkon is tájékozódhatnak.

Ülések

Az éves közgyűlésünket 2026. május 22-én rendeztük meg, ahol bemutatásra és elfogadásra került a gazdálkodásról szóló éves beszámoló, valamint a bizottságok munkáját összegző éves jelentések.

Egyéb

Februárban elmaradhatatlan a szórakozás, a bál. Őrizzük a hagyományt, ahogy az elmúlt években sem volt másként. A 26. Növényorvosi bált tartottuk meg, és mint mindig most is nagy érdeklődés mellett. Egy kellemes estét töltöttünk tagjainkkal és hozzátartozóikkal. A rendezvény során élőzene biztosította a szórakozást, majd ínycsiklandó vacsora következett, amit követően hajnalig tartó táncmulatság vette kezdetét. Az **Év Növényvédőse** elismerést 2026-ban **Petró Attila és Fenyődi Andrea** érdemelte ki kiemelkedő szakmai munkájuknak elismeréseként. Trenyik Tibor kollegánk pedig az országos növényvédő kitüntetést vehette át.

Idén került megrendezésre a 7. Kamarai Sportnap, amit a Békés Megyei Növényvédő Mérnöki Kamara tartott, amelynek Mezőhegyes sportpályája biztosított kiváló helyszínt a mozgalmas és jó hangulatú eseményhez. A rendezvényre az ország számos pontjáról érkeztek kamarai tagok és kollégák, összesen 11 megye képviseletében. A sportnapon közel 200 résztvevő töltött együtt egy tartalmas, vidám és közösségépítő napot, amelynek középpontjában ezúttal is a sport, a fair play és az összetartozás állt.

A rendezvény ünnepélyes megnyitóján Hőgye Szabolcs, a Békés Megyei Kamara elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd dr. Tarcali Gábor, a Növényvédő Mérnöki Kamara elnöke osztotta meg gondolatait a résztvevőkkel. A köszöntők után kezdetét vette a verseny, ahol mindenki megmutathatta ügyességét, tudását és természetesen küzdőszellemét.

A sportnapon négy versenyszámban – labdarúgásban, kvízben, dartsban és asztalteniszben – mérhették össze tudásukat a résztvevők. A legnagyobb érdeklődés természetesen

ezúttal is a labdarúgás iránt mutatkozott: hét megye, Zala, Békés, Bács-Kiskun, Pest, Csongrád, Fejér és Szabolcs-Szatmár-Bereg csapata lépett pályára. A mérkőzések során végig érezhető volt a sportszerű versengés és az elszántság, a végső győzelmet pedig a Békés megyei csapat szerezte meg. A második helyen Bács-Kiskun megye, a harmadik helyen pedig Pest megye végzett.

A Békés megyei csapat győzelme különösen szép eredmény, amely mögött kitartó munka, csapatszellem és összetartás állt. A bajnokcsapat tagjai Bárdi Dániel, Dajcs György, Dobrovics Péter, Forró Richárd, Hajdú Péter, Jenei Lajos, Mochnács Tamás, Muntyán Krisztián, Paulik Árpád, Szabó János, Szabó László, Szügyi Ádám, Szügyi Róbert, Vízi Dávid és Zámbori László voltak. Ez az eredmény új mérföldkövet jelent mind a csapat, mind a Békés Megyei Kamara történetében, hiszen korábban még soha nem sikerült ilyen kiemelkedő teljesítményt elérnünk. A mostani siker így nemcsak a játékosok számára jelent különleges elismerést, hanem az egész közösség számára is büszkeségre ad okot. Ezúton is szívből gratulálunk nagyszerű teljesítményhez és az első helyhez!

A sport mellett a szellemi megmérettetés sem maradhatott el. A kvíz versenyben négy csapat mérte össze tudását, ahol a résztvevőknek nemcsak gyorsnak, hanem tájékozottnak is kellett lenniük. A verseny végén Bács-Kiskun megye szerezte meg az első helyet, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye végzett a második, Csongrád megye pedig a harmadik helyen.

A darts versenyben hét versenyző állt a dobóvonalhoz. A legjobbnak Márton Balázs, Baranya megye versenyzője bizonyult, aki megszerezte az első helyet. A második helyen Szentirmay Károly, Borsod-Abaúj-Zemplén megye versenyzője végzett, míg a dobogó harmadik fokára szintén Borsod-Abaúj-Zemplén megye képviselője, Nánási Gábor állhatott fel.

Az asztalitenisz szerelmesei sem maradtak izgalmas mérkőzések nélkül. A tizenkét induló közül Lengyel József, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye versenyzője bizonyult a legeredményesebbnek, így ő vehette át az első helyért járó elismerést. A második helyen Hegedűs Gábor, Csongrád megye versenyzője végzett, míg a harmadik helyet Izsó Lajos, Békés megye képviselője szerezte meg.

A versenyek mellett azonban legalább ilyen fontos volt az a közösségi élmény, amelyet a sportnap nyújtott. A résztvevők a pályán ellenfelek voltak, a pályán kívül azonban kollégákként, barátokként és egy közösség tagjaiként tölthették együtt a napot. A rendezvény ismét bebizonyította, hogy a sport kiváló lehetőség arra, hogy a kamarai tagok kötetlenebb környezetben találkozzanak, beszélgessenek, új kapcsolatokat építsenek, és közös élményekkel gazdagodjanak.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szervezet

NMNK B-A-Z Megyei Területi Szervezetének székhelye: 3434 Mályi, Kistokaji út 1.
Cím: 3561 Felsőzsolca, Hősök tere 5., email: novenyvedokamara.borsod@gmail.com, tel: 06 30 314 4360
Vezetőség:

208

Elnök: Kosztekné Hirkó Zsuzsanna, email: novenyvedokamara.borsod@gmail.com
Alelnök: Kaposvári Péter, email: feszpi@gmail.com
Titkár: Udvari Krisztina, email: udvarikriszta@gmail.com

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

2025.11.21: Horváth Géza Emléknap Forrón. Megkoszorúztuk Horváth Géza emléktábláját és megtartottuk szakmai napunkat, melynek címe:

Időjárási tényezők hatása a növényvédelemben és a tápanyaggazdálkodásban.

Előadóink: **Kujáni Lászlóné** és **Kujáni László.** Rendkívül színvonalas és aktuális előadásokat hallhattunk, a NAK felvette a rendezvényt a szaktanácsadói képzésébe.

2026. 02. hó: Gyártói szakmai rendezvények, három alkalommal

2026. 02. 20: Kamarai krumplilángossütés

2026. 03. 13. Szemlekörök.

Őszi káposztarepce és őszi búza: **Szabó István**

2026. 05. 29: Közgyűlés és szakmainap.

Vendégünk: **Csizmadia György**

2026. 08. 28: Kamarai Sportnap, Mezőhegyes: eredményes résztvétel

Budapest Főváros Területi Szervezet

Székhely: 1112 Budapest, Budaörsi út 141-145. (Az épület jelenleg felújítás alatt van.)
Fogadó órák és fogadóhely: e-mailes egyeztetéssel Boros Lajos elnöknél
Kapcsolat: *nmnkbudapest.info@gmail.com*
Ügyintéző: Márialigeti Sebestyén titkár
Vezetőség:

69

elnök:	Boros Lajos,	*boroslajos476@gmail.com*
alelnök:	Smidéliusz András,	*smideliusz@gmail.com*
titkár:	Márialigeti Sebestyén,	*ebi.marial@gmail.com*

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Házikerti amerikai szőlőkabóca-monitoring 2026-ban – terepi tapasztalatok

Bodor-Zanker Angéla *növényorvos*

2026. évi, házikerti szőlőben végzett monitoringjának összegzése és eredményei

A szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* (FD) fitoplazma terjedésének egyik meghatározó tényezője az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) jelenléte. A vektor fejlődésének és rajzásának nyomon követése ezért a védekezés időzítésének egyik fontos alapja. A 2026. évi országos monitoring keretein belül Budapest környéki házikerti szőlőkben is rendszeres megfigyelések történtek, amelyek több, a nagyobb ültetvényekhez képest eltérő gyakorlati tapasztalatot adtak.

A Növényorvosi és Növényvédő Mérnöki Kamara Budapest Fővárosi Szervezetének megbízásából végzett felvételezések során ökológiai és konvencionális művelésű házikertekben egyaránt vizsgáltam az amerikai szőlőkabóca fejlődési alakjait, valamint az imágók megjelenését és rajzását. A megfigyelésekhez a hivatalos monitoringban alkalmazott sárga ragacslapok is segítséget nyújtottak (*1. ábra*).

1. ábra **Sárga ragacslapos megfigyelés házikertben (Budapest, 2026)**
Fotó: Bodor-Zanker Angéla

A házikertekben más körülmények között zajlik a monitoring

A házikerti szőlők monitoringja sajátos megközelítést és módszertant igényelt. A magánkertekbe való bejutás alapfeltétele a tulajdonosok hozzájárulása, így a szemlék ütemezése szoros előzetes egyeztetést és rugalmasságot kíván. Emellett ezekben a kertekben a környezet folyamatosan és kiszámíthatatlanul változik: a gyepnyírás, kapálás, kötözés vagy akár a szőlőtőkék környezetében végzett egyéb munkák, mint bolygatás befolyásolhatják a kabócák észlelhetőségét.

A lárvák felkutatása egyébként is nagy figyelmet igényel, különösen ha nem fűhálózással végezzük a megfigyelést. A levelek fonáki részén, elsősorban a fiatalabb hajtások környezetében kereshetők, és a legkisebb zavarásra is szem elől téveszthetők. Emiatt a növényállomány vizsgálatát lassú, óvatos mozdulatokkal kell végezni (*2. ábra*). A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a segítőkész tulajdonosok óvatlan mozdulatai – például a levelek gyors elmozdítása – esetenként éppen a keresett lárvák észlelését gátolták meg.

A házikertekben a fajtaösszetétel is változatos. Egyetlen kertben gyakran több, akár 8–10 különböző szőlőfajta található, amelyek közül nem minden esetben ismert pontosan a fajta vagy a telepítés eredete. Ez a tünetek értékelése (fajtajel-

2. ábra **Lárva-megfigyelés a szőlőlevél fonáki részén (Budapest, 2026)**
Fotó: Bodor-Zanker Angéla

legből adódóan például) és a megfigyelések dokumentálása során is okozhat nehézséget.

Nem minden kabóca amerikai szőlőkabóca

A monitoring egyik fontos gyakorlati és szakmai kérdése a különböző kabócafajok és fejlődési alakok elkülönítése. A szőlőben tavasszal már más kabócafajok imágói is megjelenhetnek, melyek könnyen összetéveszthetőek a *Scaphoideus titanus* imágókkal. A pontos beazonosításhoz ezért elengedhetetlen

3. ábra **Amerikai szőlőkabóca imágó sárga ragacslapon (Budapest, 2026)**
Fotó: Bodor-Zanker Angéla

a magas szintű szakmai felkészültség és a mélyreható morfológiai ismeretek alkalmazása. Ez garantálja, hogy a monitoring során kizárólag hiteles, a valóságnak megfelelő adatok és információk kerüljenek rögzítésre, elkerülve a téves határozásból adódó szakmai félrevezetést.

A pontos felismeréshez a lárvák fejlődési stádiumainak ismerete is szükséges. A szőlőnövényen történő közvetlen keresés mellett a sárga ragacslapok az imágók rajzásának követésében játszanak fontos szerepet (*3. ábra*). A monitoring során ugyanakkor olyan eset is előfordult, amikor L3–L5 stádiumú lárvák jelenlétére a ragacslap hívta fel a figyelmet, miközben a növényeken közvetlenül nem sikerült megtalálni az egyedeket. Ez is azt mutatja, hogy a két módszer egymást kiegészítve ad megbízhatóbb képet a kabóca jelenlétéről.

A monitoring értéke nemcsak az adatgyűjtésben van

A terepi munka során egyértelművé vált, hogy a házikerti monitoringnak az adatgyűjtés mellett gyakorlati növényvédelmi jelentősége is van. A tulajdonosok sok esetben érdeklődtek a kabóca fejlődési alakjai, a ragacslapok helyes használata, illetve a védekezések időzítése és felhasználható növényvédő szerek iránt.

Több esetben tapasztalható volt, hogy a kerttulajdonosok saját maguk helyeztek ki rovarfogó lapokat. Ezek azonban nem mindig a megfelelő helyre vagy időpontban kerültek ki, ezért az így kapott megfigyelések korlátozottan voltak értékelhetők. A monitoring során ezért különösen fontos volt annak bemutatása, hogy a sárga ragacslap elsősorban az imágók rajzásának követésére szolgál, és önmagában nem helyettesíti a növényállomány rendszeres vizsgálatát.

Ugyancsak gyakori kérdés volt, hogy mikor indokolt a védekezés, illetve hogyan igazítható a kezelés a kabóca fejlődési állapotához. A megfelelő időzítés azért lényeges, hiszen a védekezés hatékonyságát jelentősen befolyásolja, hogy a kezelés mely fejlődési alak ellen történik. Ezen a ponton válnak lényegessé a helyi környezeti és területi adottságok, amelyek miatt elengedhetetlen egy átfogó, országos monitoring rendszer működtetése. Magyarország különböző régióiban és megyéiben jelentős mikroklimatikus eltérések lehetnek, megeshet, hogy míg az ország egyik végében még meg sem jelent a vektor, addig egy másik megyében már tömegesen rajzik. A kabócák megfigyelése éppen azért lényeges, mert a rajzásdinamika és a fejlődési ütem területenként eltérő. A védekezést és a permetezések időzítését ezért mindig a helyi adottságokhoz és a tényleges jelenléthez kell igazítani, semmiképpen sem egy merev naptári ütemezés alapján. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) *Károsító-monitoring rendszeréhez* kapcsolódó új mobilalkalmazása jelentősen felgyorsította a monitoring-program helyszíni adatgyűjtését. Az applikáció segítségével a monitoringban résztvevő regisztrált szakemberek azonnal rögzíthették és továbbíthatták a megfigyeléseket, ami a gyakorlatban is sokkal gördülékenyebbé és gyorsabbá tette az információáramlást.

A házikerti szőlőkben további problémát jelentett a növényvédelmi kezelések hiányos dokumentálása. Sok esetben csak a tulajdonos emlékezete alapján lehetett megállapítani, mikor és milyen készítménnyel történt korábban kezelés. Ez a további védekezések megtervezését és az élelmezés-egészségügyi várakozási idők (évi.) ellenőrzését is megnehezítheti. Mindez komoly élelmiszerbiztonsági kérdéseket vet fel, különösen a háztáji vagy házikerti termesztésben, ahol a családtagok – köztük a gyermekek – gyakran közvetlenül a tőkéről csipegetik a szőlőt. Emiatt kiemelten fontos lenne a hobbikertészek számára is szabadon elérhető, III. forgalmi kategóriás növényvédő szerekről szóló sokkal alaposabb és részletesebb tájékoztatás, hiszen a szakértelem hiánya növeli a kockázatokat. Erre való tekintettel nyomatékosan kértem a tulajdonosokat, hogy fokozott figyelemmel járjanak el, és szigorúan tartsák be a növényvédelmi (és adminisztrációs) előírásokat.

Az FD tüneteire is figyelni kell

A kabóca monitoringja mellett a szőlőtőkék állapotának megfigyelése is fontos része volt a terepi munkának.

Az FD gyanúját többek között a levelek jellegzetes elszíneződése és sodródása, a fürtök elhalása, a vesszők elégtelen beérése és egyes esetekben a rövid ízközök kelthetik fel. Az általam felvételezett szőlősökben szerencsére egyetlen esetben sem volt tapasztalható a betegség gyanújára okot adó tünet.

Gyanús tünetek észlelésekor ugyanis a tünetes tőke további vizsgálata és szükség esetén laboratóriumi megerősítése szükséges, mindamellett, hogy az illetékes hatóságok felé is kötelező jelenteni. A vektor jelenléte önmagában nem azonos az FD-fertőzöttséggel, ugyanakkor a kabóca jelenléte növeli a fertőzés terjedésének növényegészségügyi kockázatát. A fertőzés valódi forrását ugyanis a már FD-vel fertőzött szőlőültetvények jelentik: az egy nemzedékes *Scaphoideus titanus* az ilyen fertőzött tőkéken táplálkozva veszi fel a fitoplazmát, majd ezzel fertőzi meg az egészséges szőlőnövényeket.

A 2026-os helyzet különösen indokolttá teszi a rendszeres felderítést. A Bükki borvidéken is igazolták az FD jelenlétét, így a betegség már mind a 22 hazai borvidéken előfordul. Nógrád megye esetében ugyanakkor fontos különbséget tenni a vektor jelenléte és az FD laboratóriumi igazolása között, hiszen a kettő nem tekinthető azonosnak. A legfrissebb laborvizsgálati eredmények alapján (2026 szeptembere) ugyanis Nógrád megye még mentes a kórokozótól, így a zárlati intézkedések vagy a fertőzés tényleges jelenléte sem állapítható meg pusztán az amerikai szőlőkabóca jelenléte miatt.

A házikerti monitoring tapasztalatai

A 2026. évi megfigyelések alapján a házikertekben a monitoring egyik legnagyobb nehézsége a változó körülményekhez való alkalmazkodás. A tulajdonosokkal történő együttműködés, a kert aktuális állapota, a kerti munkák időzítése, a növényállomány heterogenitása és a kabóca lárvák gyors mozgása valamint a helyes rajzásmegfigyelés egyaránt befolyásolja a felvételezés eredményességét.

Ugyanakkor a házikertekben végzett munka olyan információkat is felszínre hoz, amelyek nagyobb szőlőültetvények esetében talán kevésbé vagy ritkábban jelennek meg. A növényvédelmi gyakorlatban továbbra is komoly problémát jelent a naprakész ismeretek hiánya. A gazdák vagy hobbiszőlészek gyakran elavult információkra támaszkodnak, nincsenek tisztában a készítmények aktuális engedélyeivel, emiatt rosszul választják meg a növényvédő szereket, és nem megfelelően időzítik a kezeléseket.

4. ábra **Fontos a szakmai, naprakész információátadás (Budapest, 2026)** *Fotó: Bodor-Zanker Angéla*

5. ábra **Szakmai útmutató anyagok is segítséget nyújtanak az FD elleni védekezésben (Budapest, 2026)** *Fotó: Bodor-Zanker Angéla*

A monitoring során az ökológiai művelésű szőlők esetében kiugróan magasabb volt a rovarfogás a sárga ragacslapokon, ami egyértelműen jelzi, hogy az ott alkalmazott védekezés nem volt kellően hatékony. A tapasztalatok alapján a lakosság körében elterjedt, alternatívának hitt házi módszerek – mint például a tejjel való permetezés – teljesen hatástalannak bizonyultak a vektorral szemben. Ma már elérhetőek olyan ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett készítmények, amelyek a vektorpopuláció hatékony gyérítése mellett – éppen az amerikai szőlőkabócák elleni közvetlen hatásuk révén – képesek megakadályozni a betegség továbbterjedését. Hiszen a fő cél a zárlati károsító FD terjedésének megakadályozása, közvetlen kártétele a kabócának a szívogatással elenyésző, ahhoz képest amit a fitoplazma terjesztésével okoz.

Éppen ezért a monitoring során a terepi megfigyelés és a szakmai tájékoztatás nem választható el élesen egymástól (*4., 5. ábra*). A pontos adatgyűjtéshez szükség van a tulajdonos együttműködésére, a megfelelő információ pedig hozzájárulhat ahhoz, hogy a későbbi védekezések szakszerűbben történjenek.

Összegzés

A 2026. évi monitoring tapasztalatai alapján az amerikai szőlőkabóca megfigyelése házikerti körülmények között is teljes mértékben indokolt, ugyanakkor a szemlézés vagy a védekezés módszere és eredményessége több ponton eltér a nagyobb ültetvényekben megszokott, szisztematikus és tervszerű gyakorlattól.

A rendszeres növényvizsgálat, az amerikai szőlőkabóca fejlődési alakjainak pontos felismerése, a ragacslapos megfigyelés és a hivatalos védekezési felhívások követése együtt adhat megfelelő alapot a védekezés időzítéséhez. A házikerti szőlők tulajdonosainak szakmai tájékoztatása ezért a monitoring gyakorlati részének tekinthető.

Az FD valamennyi hazai borvidéken történő megjelenésével a vektor megfigyelése és a fertőzött tőkék mielőbbi azonosítása továbbra is kiemelt növényegészségügyi feladat. A házikerti szőlők ebben a rendszerben nem hagyhatók figyelmen kívül, hiszen az elhanyagolt vagy nem megfelelően gondozott házikerti szőlőtőkék is potenciális fertőzési forrást jelenthetnek, ahonnan a betegség könnyen átterjedhet az árutermelő ültetvényekre is.

■

Csongrád-Csanád Megyei Területi Szervezet

NMNK Csongrád-Csanád Megyei Területi Szervezete
Székhely: 6800 Hódmezővásárhely, Rárósi út 110. földszintjén (Kormányhivatal)
Ügyintézés helye és levelezési címe: 6800 Hódmezővásárhely, Rárósi út 110. földszintjén
Timár-Szemlics Eszter (Adminisztráció) +36 30 783 1283
Megyei honlap: www.csmnovkam.hu
Ügyfélfogadás időpontja: minden csütörtökön 8-15.[30] óráig.

Vezetőség:

251

Elnök:	Kurusa Tamás	+36 30/525-4443
Alelnök:	Hatala Ákos	+36 30/462-0939
Titkár:	Márki Anita	+36 30/537-8891

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

2026. januárjától 14. tag lépett be a Csongrád-Csanád vármegyei kamarába, de sajnos 3 tagunk elhunyt.

2025. november közepétől 453 db zöldkönyvet újítottunk meg. 80 órás növényvédelmi alapképzést 3 helyszínen szerveztünk, 85 fő tett sikeres vizsgát. A 40 órás mérnök továbbképzésünket december második hetében tartottuk 48 fő jelenlétével.

2026. januárjában három alkalommal szakmai napot szerveztünk a kamarai tagok számára, ahol a növényvédelemmel kapcsolatos változásokat, növényvédőszerek és termésnövelők alkalmazásával kapcsolatos új információkat tudhatták meg az érdeklődők.

2026. február 5-én megrendeztük az Agrártrendek 2026 konferenciát, melyen a kamarai tagokon kívül több termelő is részt vett. Az Agrárium aktualitásával foglalkozó rendezvényem érintettünk gazdasági, vízügyi és szakmai kérdéseket.

2026. február 21-én a Hunguest Hotel Forrásban megrendezésre került a IV. Csongrád-Csanád vármegyei Növényorvos Bál, amelyen örömmel láttuk vendégül a másik vármegyéből érkező kollégákat is.

2026. április 17-én megtartotta Vármegyei szervezetünk az aktuális Kamarai Közgyűlést.

2026. május 14-16. között részt vettünk a 32. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásáron, ahol kicsik és nagyok között is nagy sikert aratott a mikroszkóp használat, a rovar gyűjtemény, de legnagyobb meglepetés a tudás paradicsoma volt.

2026. június 12-én került sor a IV. Burgonya napra, melyen a kollégákon kívül számos termelő és cégképviselő is megjelent.

2026. június 17-én a Felügyelő Bizottság elnökének váratlan lemondása után választást kellet tartanunk, mely során tagságunk a felügyelő Bizottság elnökének Csatordai Lászlót választotta, új Bizottsági tagként pedig Báthory Barnabást választotta a Közgyűlés. Jó munkát kívánunk.

2026 februárban, márciusban, áprilisban és júniusban megszerveztük a ProFeed szakmai támogatásának köszönhetően a Fonológia Figyelő napokat, majd 2026 augusztus 27-én pedig a Vetőmag Figyelő napra vártuk szeretettel a kollégákat egy szakmai beszélgetésre.

Szép számmal, 30 fővel részt vettünk a Mezőhegyesen szervezett növényorvos sportnapon, melyen nagyon szép eredmények születtek.

A homokhátságon az elmúlt pár évben egyre nagyobb gondot okoz a sáskák károsítása. A nyár folyamán a megyei Kormányhivatallal és a NEBIH-kel együttműködve próbálunk minél hatékonyabb védekezési eljárásokat kipróbálni, melyek jelenleg még kísérleti fázisban vannak, de reméljük, hogy lesz eredménye a közös gondolkodásnak.

Nagyon köszönjük tagjainknak az aktív részvételt a rendezvényeinken, a sok segítő munkát és építő jellegű kritikát. Bízunk benne, hogy jövőre még több tagunk kapcsolódik be a közös kamarát érintő feladatokba, programokba.

A szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (FD) elleni (sikertelen?) védekezés gyakorlati tapasztalatai a Zalai Borvidéken

Tarsoly Róbert növényorvos, szőlész-borász
DTR-Agro Kft., Dóka Éva Pincészet

Hazánkban elsőként a Zalai Borvidéken azonosították a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó Grapevine flavescence dorée (FD) fitoplazmát 2013-ban. A kórokozó megjelenésének évében már testközelből ismertük meg a tüneteket, majd a vektor, az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoides titanus*) felismeréséhez, felderítéséhez is hathatós segítséget kaptunk a megyei hatóságtól. Saját növényvédelmi technológiánkba így a 2014-es évtől kezdődően beillesztettük a vektor elleni rovarölő szeres védekezést, 2017-ig az ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett *spinozad* hatóanyaggal az L2-L3 lárvák elleni időzítéssel, majd *tiametoxámot,* később *acetamipridet, flupiradifuront* alkalmaztunk, 2023-tól pedig ezeket 1-2 piretroid kezeléssel is kiegészítettük (imágók ellen).

Ültetvényeinkben (Zalaszentgrót) első ízben 2021-ben észleltünk tüneteket, de a minták laborvizsgálata nem igazolta az FD jelenlétét. Két évvel ezután viszont egy táblában már 25%-os mértékben volt kimutatható a fertőzés (1 ha-on több, mint 1000 beteg tőke!!). 2024-ben kevésbé volt észrevehető, 2025-ben viszont az egész borvidéken robbanásszerű volt a terjedése, saját ültetvényeinkben ez több, mint 20.000 tőke kényszerkivágását jelentette. Az idei szemlék eredményei alapján a helyzet nem sokat javult 2026-ban sem.

A szokásos növényvédelmi problémákkal ellentétben az FD elleni küzdelemben egyelőre nem tudunk még csak részsikereket sem elérni. Mi lehet ennek az oka?

A 2025-ig alkalmazott technológia:

- vektor elleni, előrejelzésre alapozott védekezés,
- tünetes tőkék megjelölése,
- jelölt tőkék kivágása, eltávolítása (2026-ig ez szüret után történt),

így mivel a fertőzési forrást (beteg tőke) és a vektort is eliminálják, elvben a terjedés megállítható. De nem így történt. A hibák, amiket azóta azonosítottunk, és amiken változtatni kell:

- tőkék eltávolítása a tünetek észlelését követően azonnal
- korai szüretet követően az ültetvény „magára hagyása", miközben a kabóca imágók rajzása

még folyik – védekezés folytatása szüret után, ha indokolt
- ragaszkodás az AKG-előírásokhoz (pl. *ciántraniliprol* hatóanyag nem használata) – a hatékonyság érdekében a legperspektivikusabb hatóanyagokat nem szabad kihagyni (rezisztenciatörés érdekében sem)
- kijuttatástechnika felülvizsgálata, zöldmunkák időzítése (L1-L2 lárvák törzshajtásokon)

Ahogy a saját és külföldi tapasztalatok is megerősítik, ez még mindig nem elég. Elsősorban a mindenütt meglévő rezervoár területek (pl. felhagyott, gondozatlan ültetvények, árokpartokon úszó vadszőlő, stb.) miatt, de sajnos nem szabad megfeledkeznünk a termelők felelőtlenségéről sem (be nem jelentés, hatósági intézkedések be nem tartása, stb.).

Fentiekből következik, hogy a szőlő aranyszínű sárgasággal szemben csak nagyon komoly összefogással (termelők – hatóság – kutatás – agrárigazgatás) fogunk tudni sikeresen fellépni. Ennek jelei látszanak, a minisztériumban munkacsoport alakult, számos intézkedés már megjelent, vagy születőben van. Hogy legyen esélyünk 10-15 év múlva is magyar borral koccintani, termelőként a saját, a hasonló helyzetben lévő kollégák, és a külföldi jó gyakorlatok alapján a következő javaslatokat tudom megfogalmazni:

- intenzív kutatások ösztönzése és támogatása
  - nagyon sok még az ismeretlen tényező, ami befolyásolhatja a sikeres védekezést, pl. az atipikus tünetek, az egyéb lehetséges vektorok, a lappangási idő, stb.
- hatóság megerősítése, felderítés fokozása
  - jelenleg a felderítések és a hatósági intézkedések legfőbb korlátjának az erőforráshiányt látom
  - jogkörök tisztázása, biztosítása
    - lezárt területek esetében elsősorban
  - hatósági szigor fokozása
    - kíméletlenül, következetesen be kell tartatni az intézkedéseket
- megbízható gyorstesztek beszerzése (fejlesztése, ha kell), hozzáférhető tétele
  - jelenleg túl sok idő telik el a tünetmegjelenés és a kivágás között
  - így az atipikus tünetek is jobban megismerhetőkké válnának
- rezervoárok felszámolás elengedhetetlen
  - rendelet már van, megvalósítás még kétséges
    - kommunikáció még hatékonyabbá tétele (lásd felelőtlen termelői hozzáállás).

■

Fejér Megyei Területi Szervezet

NMNK Fejér Megyei Területi Szervezete
Székhelye: 2481 Velence, Ország út 23.
E-mail cím: *nmnk.fejer@gmail.com*
Ügyintéző: Moravszki Gyuláné +36 20/943-7372

248

Elnök:	Kutasiné Sárvári Erika	+36 20/256-7515	*erika.kutasine@gmail.com*
Alelnök:	Garamvölgyi Péter	+36 70/284-0370	*garamvolgyipeter@gmail.com*
Titkár:	Németh Tibor	+36 20/610-7222	*nemeth.tibor80@gmail.com*

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A szakmai tudás és a közösség szolgálatában – a Fejér vármegyei szervezet munkája

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Fejér Vármegyei Területi Szervezetének egyik legfontosabb feladata a szakmai tudás folyamatos megújítása és továbbadása. Meggyőződésünk, hogy a korszerű növényvédelem egyik legfontosabb feltétele a naprakész ismeret: az új károsítók, a változó növényvédelmi előírások, az új technológiák és a környezeti kihívások ismerete nélkül ma már felelősen nem lehet növényvédelmi munkát végezni.

Az oktatás a munkánk középpontjában

Szervezetünk 80 órás alapképzéseket és 8 órás továbbképzéseket szervez a növényvédelemben dolgozó gazdálkodók és alkalmazottak számára. Ezeknek a képzéseknek kiemelt szerepük van abban, hogy a növényvédelmi munkát végző szakemberek megfelelő, korszerű és a gyakorlatban is alkalmazható ismeretekkel rendelkezzenek.

Fontosnak tartjuk, hogy az oktatás ne csupán a kötelező ismeretek átadását jelentse. A növényvédelem folyamatosan változó terület, ezért különösen nagy jelentősége van a friss, naprakész tájékoztatásnak. Képzéseinket a miniszter által jóváhagyott tematika alapján, kiváló felkészültségű oktatókkal tartjuk. Célunk, hogy a résztvevők olyan tudással térjenek

haza, amelyet a mindennapi munkájukban valóban használni tudnak.

Folyamatos mérnöktovábbképzés a tagjainknak

Különösen fontos számunkra a saját tagjaink számára szervezett mérnöktovábbképzés. A Fejér vármegyei szervezetnél a folyamatos képzésben részt vevő tagjaink számára ez a továbbképzés ingyenes. Így szeretnénk ösztönözni kollégáinkat arra, hogy tudásukat rendszeresen frissítsék, és a növényvédelem gyorsan változó szakmai környezetében mindig korszerű ismeretekkel rendelkezzenek.

Az idei év eddigi programjai is jól mutatják a képzés sokszínűségét.

Fenológia és BBCH-skála – elméletből gyakorlat

Az év első mérnöktovábbképzésének középpontjában a fenológiai megfigyelések, a növények fejlődési stádiumainak meghatározása, a növényélettan és a BBCH-skála értelmezése állt. A programot eredetileg a Velencei Növényvédő Állomás tenyészkertjében tervezett terepszemlével hirdettük meg. Az időjárási körülmények miatt azonban a szabadtéri programot módosítanunk kellett.

A terepszemle helyett székhelyünkön, az NTO előadótermében, kiscsoportos formában tartottuk meg a gyakorlati foglalkozást. A résztvevők különböző kultúrákból preparátumokat készítettek, és ezek segítségével gyakorolták, illetve értelmezték a BBCH-skála alkalmazását. A gyakorlati munkát a kultúrák élettani sajátosságairól szóló előadások egészítették ki. Így az elméleti ismeretek közvetlenül kapcsolódhattak a preparátumokon végzett gyakorlati megfigyelésekhez.

Növényegészségügyi aktualitások és az FD

A februári mérnöktovábbképzésen a zárlati károsítók és a velük szemben alkalmazható növényegészségügyi intézkedések kerültek napirendre, különös tekintettel az FD-re. A programban a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztályának FD-felderítési tapasztalatai, valamint a szőlő aranyszínű sárgaságának kórokozója és vektora, a védekezés hazai és nemzetközi lehetőségei, továbbá a növényvédelmi aktualitások is helyet kaptak.

A Fejér vármegyei szervezet a gyakorlatban is aktívan részt vesz az FD felderítésében. A vármegyében három szakember kapcsolódik be az előrejelzési munkába, további két kollégánk pedig aktívan segíti a szemlecsoportok munkáját. Ez a közreműködés fontos része a megye növényegészségügyi feladatainak, hiszen a korai észlelés és a rendszeres felderítés meghatározó a zárlati károsító terjedésének nyomon követésében és a szükséges intézkedések megalapozásában.

A májusi mérnöktovábbképzésen szintén helyet kapott az FD, ezúttal a felderítések tapasztalatainak bemutatásával.

Talaj, talajkímélő technológiák és regeneratív gazdálkodás

A márciusi mérnöktovábbképzésen a talaj és a termesztéstechnológia került a középpontba. Szó esett a takarónövények szerepéről, a Talajtani Intézet regeneratív kísérletének

első eredményeiről, a talajművelés gyomösszetételre és a herbicidek hatékonyságára gyakorolt hatásáról. A résztvevők megismerhették a talajból fertőző toxinogén gombákkal kapcsolatos kutatási eredményeket, valamint a talajkímélő művelési módok talajok szervesanyag- és tápelem-forgalmára gyakorolt hatását is. A programban a Bacillus törzsek napraforgó- és kukoricatermesztésben történő alkalmazásának vizsgálati eredményei is helyet kaptak.

A májusi mérnöktovábbképzésen az invazív növények visszaszorításának lehetőségei, valamint az FD-felderítések tapasztalatai kerültek napirendre.

A témák sokszínűsége jól mutatja a mérnöktovábbképzés célját: olyan szakmai fórumot biztosítani növényorvosainknak, ahol a legfrissebb kutatási eredményekkel, gyakorlati tapasztalatokkal és növényegészségügyi aktualitásokkal egyaránt találkozhatnak.

Soponya – szakmai találkozó és közösségépítés

A szakmai programok mellett januárban Soponyán a Fejér vármegyei tagok számára szervezett kétnapos szakmai találkozó is fontos része volt az év programjának.

A rendezvény különleges lehetőséget biztosít a növényvédő szer gyártó és forgalmazó cégek számára, hogy bemutassák az adott évre tervezett portfóliójukat, újdonságaikat és a növényvédelmi gyakorlat szempontjából fontos információikat. Ez a közvetlen találkozás a növényorvosok és a cégek között mindkét fél számára hasznos: kollégáink első kézből ismerhetik meg az újdonságokat, miközben a gyártók és forgalmazók közvetlenül találkozhatnak a szakemberek kérdéseivel és gyakorlati tapasztalataival.

A kétnapos rendezvénynek természetesen közösségi oldala is van. Az ott alvó résztvevőket este kötetlen, lazító program várja, amely jó alkalmat teremt a szakmai beszélgetések folytatására, a személyes kapcsolatok erősítésére és arra, hogy a kollégák a mindennapi munkán kívül is jobban megismerjék egymást.

Mezőfalva – tapasztalatcsere a termesztési módokról

Ősszel Mezőfalván kerekasztal-megbeszélést tartottunk, ahol a különböző művelési módokat alkalmazó kollégák megosztották és összevetették saját tapasztalataikat. A tapasztalatcserét **dr. Pongrácz Rita, az ELTE Meteorológiai Tanszékének egyetemi adjunktusa** előadása nyitotta meg.

A szakmai beszélgetés során a különböző művelési módok gyakorlati tapasztalatai, eredményei és nehézségei kerültek előtérbe.

A találkozón házigazdánk öt éve folyó kísérleteinek prezentációját is meghallgattuk. A számos parcellán végzett vizsgálatok a különböző művelési módok, a másodvetés, a talajtakarás és a zöldtrágya alkalmazásának eredményeit mutatták be.

Különösen értékes volt, hogy ezekről nem csupán elméleti előadás keretében, hanem többéves gyakorlati tapasztalat alapján beszélhettünk. A cél nem egyetlen művelési mód előtérbe helyezése volt, hanem az, hogy a különböző tapasztalatokat megismerve, egymástól tanulva keressük a növényvédelem és a fenntartható termesztés szempontjából jól alkalmazható megoldásokat.

Sportnap – összetartó csapat Fejérből

A szakmai programok mellett fontosnak tartjuk a közösségépítést is. Ennek egyik hagyományos eseménye az országos sportnap, amelyet minden évben augusztus végén rendeznek meg.

Fejér vármegyét rendszeresen 10–12 fős, jól összeszokott társaság képviseli. A sportnap egyszerre szól a mozgásról, a jó hangulatról, a közös élményekről és a közösség összetartásáról. A tavalyi országos rendezvénynek Hódmezővásárhely adott otthont.

Büszkék vagyunk arra, hogy Fejér vármegye évről évre saját, összeszokott csapattal vesz részt ezen a rendezvényen. A közös sportolás olyan kapcsolatokat is erősít, amelyek a szakmai együttműködésekben később ugyanúgy fontosak lehetnek.

Fejér vármegye az országos munkában

A Fejér vármegyei szervezet nemcsak saját programjain keresztül kapcsolódik a kamara egészének munkájához. Az országos munkában három kollégánk vesz részt tevékenyen, így a vármegyében felhalmozódó tapasztalatok és a helyi kollégák szempontjai az országos szakmai munkában is megjelenhetnek.

Munkánk középpontjában továbbra is a szakmai közösség erősítése és a tudás folyamatos megújítása áll. Arra törekszünk, hogy a Fejér vármegyei növényorvosok és a növényvédelemben dolgozó szakemberek olyan képzésekhez, szakmai fórumokhoz és hiteles információkhoz jussanak, amelyek valódi segítséget jelentenek a mindennapi munkájukban.

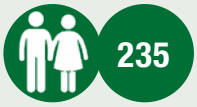
A korszerű növényvédelemhez korszerű tudás szükséges. Ehhez pedig nemcsak jó előadókra és naprakész szakmai anyagokra van szükség, hanem olyan közösségre is, amelyben a kollégák megosztják egymással tapasztalataikat, kérdeznek, vitatkoznak és együtt keresik a jó megoldásokat.

Ezt szeretnénk továbbra is biztosítani a Fejér vármegyei növényorvosok számára: szakmai tudást, gyakorlati tapasztalatcserét és egy összetartó, egymást segítő közösséget.

Győr-Moson-Sopron Megyei Területi Szervezet

NMNK Győr-Moson-Sopron Megyei Területi Szervezete
Székhely és ügyintézési hely: 9028 Győr, Régi Veszprémi út 1–3.
Ügyintéző: Tamás Eszter 30/295-4640 – Email: *gymsmnmk@gmail.com*
Vezetőség:

Elnök:	Dr. Magyar László	30/951-0394	magyardr0624@gmail.com
Alelnök:	Bakodi Gyula	30/256-2709	gyulabakodi@gmail.com
Titkár:	Mogyorósi Barbara	20/958-4842	gymsmnmk@gmail.com

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Beszámolónkat azzal kezdnem, hogy különösen nehéz éven van túl az egész hazai agrárium, amely egyaránt bővelkedett szakmai kihívásokban és gazdálkodási nehézségekben. A rendkívüli mértékű aszály, a nyári forróság, valamint az alacsony terményárak együttesen komoly próbatétel elé állítják ezekben a napokban is a gazdálkodókat és az egész hazai növényvédelmi szakgárdát.

Vármegyei szervezetünk elmúlt évét áttekintve ugyanakkor elmondhatjuk, hogy kamarai életünk a korábbiaknál valamivel kevesebb eseményt tartogatott számunkra, szakmai és közösségi feladataink ellátására azonban továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk.

Közösségi életünk sajnálatos módon idén sem az Újévköszöntő Növényvédős Bállal indult. Kellő érdeklődés hiányában rendezvényünket ismét nem tudtuk megtartani. Mindez közösségi életünk jövőjét illetően mindenképpen elgondolkodtató, ezért közösen kell keresnünk annak lehetőségét, miként tudjuk tagságunkat, különösen a fiatal kollégákat a jövőben nagyobb számban bevonni közösségi programjainkba.

Szakmai rendezvényeink tekintetében ugyanakkor példaértékűnek tekinthetjük szervezetünk tevékenységét. Márciusban immár VI. alkalommal rendeztük meg Kamarai Szakmai Napunkat, amely ezúttal is színvonalas, gyakorlatorientált programmal várta tagtársainkat. Szemerits Attila főosztályvezető-helyettes a vármegye aktuális növény- és talajvédelmi kérdéseiről adott tájékoztatást, míg Farkas István növényvédelmi szakügyintéző „Klimatikus tényezők hatása a kártevők és kórokozók áttelelésére – jövőbeni kihívások" címmel tartott magas színvonalú, mindannyiunk számára rendkívül hasznos ismereteket nyújtó előadást.

Hagyományainkhoz híven ezen az eseményen került sor kamarai kitüntetéseink átadására is. Kialakult gyakorlatunknak megfelelően valamennyi nyugdíjba vonuló tagtársunk kamarai aranygyűrűben részesült. Bugai Józsefnek, Szabó Lajosnak, Szabó Péternek, Szíjártó Gyulának és Zámbó Istvánnak ezúton is szívből gratulálunk! Köszönjük több évtizedes, magas színvonalú szakmai és közösségi munkájukat, amellyel jelentős mértékben hozzájárultak szeretett szakmánk, a növényvédelem hírnevének és társadalmi elismertségének erősítéséhez. Nyugdíjas éveikhez jó egészséget, sok örömet és további sikereket kívánunk!

A közös együttlét lehetőségét kihasználva ismét a Kamarai Szakmai Naphoz kapcsolódóan tartottuk meg vármegyei szervezetünk egyik legfontosabb eseményét, éves közgyűlésünket. A közgyűlésen az elmúlt időszak szakmai és szervezeti kérdéseinek megtárgyalása mellett vármegyei szervezetünk székhelyének megváltoztatásáról is döntöttünk.

Taglétszámunk alakulása továbbra is bizakodásra ad okot. Az elmúlt évben szervezetünk négy új taggal bővült, miközben ugyancsak négy tagtársunk kérte nem praktizáló státuszba történő átsorolását. Különösen fontosnak tartjuk, hogy az újonnan belépő, fiatalabb kollégákat minél aktívabban bevonjuk szakmai és közösségi életünkbe.

Örömteli eseményeink mellett azonban sajnos veszteségekről is számot kell adnunk. Fájó szívvel vettünk búcsút elhunyt tagtársainktól: tavasszal Mészáros Mihály, nyár végén pedig Szabó András távozott közülünk. Mindketten hosszú éveken át végzett lelkiismeretes és odaadó szakmai munkájukkal szolgálták a növényvédelem ügyét. Nyugodjanak békében, emléküket kegyelettel megőrizzük.

Az elmúlt évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a Kamara hatáskörébe tartozó szakmai tanfolyamok és továbbképzések szervezésére és lebonyolítására. A vármegyében három 80 órás növényvédelmi alaptanfolyamot szerveztünk Győrben, Kapuváron és Csornán, amelyeken összesen 81 fő vett részt. Ugyancsak három helyszínen – Kapuváron, Győrszentiványon és Csornán – tartottunk 8 órás továbbképzést, összesen 53 fő részvételével. A 8 órás továbbképzések idei alacsonyabb létszáma részben a 2020. évi COVID-járvány idején bevezetett hatósági halasztás következménye, amely egy évvel eltolta az érintettek továbbképzési ciklusát. Ennek megfelelően az idei év hátralévő részében és a következő év tavaszán várhatóan ismét emelkedik majd a résztvevők száma. Továbbra is alapvető feladatunknak tekintjük e képzések megszervezését és magas szakmai színvonalának biztosítását.

Kollégáink a károsító-monitoring és az előrejelzési fel-

adatok ellátásában is igyekeznek aktívan kivenni részüket, hozzájárulva a vármegye növényvédelmi helyzetének folyamatos nyomon követéséhez és a termelők időben történő szakmai tájékoztatásához.

Fontosnak tartjuk tagságunk rendszeres és naprakész tájékoztatását is a szakmánkat érintő aktuális kérdésekről, így többek között az engedélyokiratok változásairól, álláslehetőségekről és egyéb közérdekű információkról. Ennek érdekében az elmúlt évben is rendszeresen küldtünk e-mailben tájékoztató leveleket, emellett aktívan működik saját Facebook-csoportunk, a „Növényvédelem GYMS", amelynek jelenleg 120 tagja van.

A szakmai feladatok ellátása mellett fontosnak tartjuk a közösségi programokat és a kötetlen együttlétek lehetőségét. Tavasszal részt vettünk a fenológiai figyelőnapokon, amelyek a szakmai eszmecsere mellett különösen hasznos lehetőséget biztosítottak a közvetlen gyakorlati tapasztalatszerzésre. Június 20-án a Kamara Vezetőségének meghívására tagtársaink a „Pécsinger Borlemente" elnevezésű rendezvényen is részt vehettek. Akik velünk tudtak tartani, tartalmas program részesei lehettek, és felejthetetlen élményekkel gazdagodhattak.

Mindig nagy örömmel és lelkesedéssel veszünk részt az Országos Növényorvosi Sportnapon. Az idei, mezőhegyesi eseményen sérülések és szabadságolások miatt azonban nem tudtuk csapatunkat elindítani. Bízunk abban, hogy a következő alkalommal ismét ott lehetünk a résztvevők között.

A jövőt illetően legfontosabb feladatunknak továbbra is tagságunk érdekeinek határozott képviseletét és rendszeres tájékoztatását tekintjük a szakmánkat érintő valamennyi kérdésben. Folytatni kívánjuk a Kamarai Szakmai Nap és a Szakmai Fórum hagyományát is. Utóbbit – elképzeléseink szerint – már a téli időszakban, kétnapos, szakmai és egyben csapatépítő jellegű rendezvény formájában szeretnénk megvalósítani. A program tematikájának összeállításához és a helyszín kiválasztásához továbbra is várjuk tagtársaink ötleteit és javaslatait.

Mindemellett továbbra is kiemelt szerepet szánunk a növényvédelmi tanfolyamok és továbbképzések szervezésében és felügyeletében való részvételünknek, valamint magas szakmai színvonaluk biztosításának.

Arra törekszünk, hogy tovább erősítsük vármegyénkben a növényvédelmi szakmérnökök és növényorvosok szakmai és társadalmi megbecsülését, és olyan valódi szakmai közösséget formáljunk, amelyben a Kamarához való tartozás fiatalabb és idősebb kollégáink számára egyaránt értéket jelent. Mindezt azonban csak közösen tudjuk megvalósítani. Ehhez valamennyi tagtársunk aktív részvételére, ötleteire és közreműködésére szükségünk van. Bízunk abban, hogy az előttünk álló esztendőben szakmai és közösségi életünk egyaránt tovább erősödik, és vármegyei szervezetünk olyan közösséget tud teremteni, amelyre valamennyien joggal lehetünk büszkék.

Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

NMNK Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezetének
Székhelye és az ügyintézés helye: 4032 Debrecen, Füredi út 76.
Időpontja: hétfő, szerda, péntek 8.30-12.00 óráig
Vezetőség:

Elnök:	Dr. Tarcali Gábor	70/775-8084
Alelnök:	Dr. Kiss László	70/775-6374
Titkár:	Huszár Lukács	30/945-6526
Vezetőségi tag:	Csukás Lajos	30/578-7827
	Szabados Attila	30/269-8412
	Gálóczhi-Tömösváry Róbert	20/982-0247

339

Ügyintéző: Nánási Viktória: tel/fax.: 70/433-4027 – E-mail: *novkamara.hbm2@gmail.com*

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Szakmai munka és szervezeti megújulás

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Szervezete 2025-ben is folyamatosan ellátta a jogszabályokban és az alapszabályban meghatározott feladatait. A szervezet képviselte tagjait az országos kamarában, a növényvédelmi szakma különböző fórumain, valamint vármegyei, országos és nemzetközi szakmai és közéleti rendezvényeken. A szakmai munka egyik meghatározó területe továbbra is a növényvédelmi oktatások és továbbképzések szervezése volt.

A 2025-ös év ugyanakkor nem csupán a szakmai programok szempontjából volt mozgalmas. A kamarai törvény módosítása jelentős szervezeti és jogi változásokat hozott, amelyek a területi szervezetek működését is alapvetően érintették. A szakmai feladatok folyamatos ellátása mellett így egy jelentős szervezeti átalakulás kihívásaival is meg kellett birkózni.

Tagság és szervezeti működés

A Hajdú-Bihar vármegyei területi szervezet taglétszáma 2025-ben tovább növekedett. Az évet 349 taggal kezdtük, december végére pedig 356 főre emelkedett a tagság létszáma. Ezzel szervezetünk továbbra is az ország egyik legnagyobb taglétszámú vármegyei kamarai szervezete.

Az év során kilenc új tag csatlakozott a szervezethez, egy fő más vármegyéből igazolt át, egy tag kilépett, egy korábbi tag pedig újra aktiválta tagságát. Hét fő kérte tagságának szüneteltetését, egy nem praktizáló tagunk volt, pártoló taggal pedig nem rendelkeztünk.

A közösség 2025-ben sajnálatos veszteségeket is megélt. Elhunyt Korcsmáros János és Tályai János, valamint a bakonszegi Dr. Kovács Péter és debreceni Major Mihály. Szakmai munkájukra és személyükre kegyelettel emlékezünk.

A területi szervezet bizottságai az alapszabályban meghatározottak szerint végezték munkájukat. A vezetőség ülésein megtárgyalta az aktuális ügyeket, meghozta a szükséges határozatokat, és döntött a közgyűlés összehívásáról. Tisztségviselőink és bizottságaink egész évben folyamatosan ellátták feladataikat. Küldöttjeink több országos küldöttközgyűlésen képviselték a vármegyei szervezetet.

A Debrecen, Füredi út 76. szám alatt működő kamarai iroda Nánási Viktória növényorvos vezetésével egész évben biztosította a folyamatos ügyintézést. Az iroda a tagsági jogviszonnyal, igazolványokkal, tagdíjfizetéssel, oktatásokkal és továbbképzésekkel kapcsolatos adminisztráció mellett növényorvosi vények, a Növényvédő szerek jegyzéke és egyéb szakmai kiadványok értékesítését is végezte.

A szervezet működéséhez valamennyi tisztségviselő, bizottsági elnök és tag, küldött, aktív segítő, valamint az iroda munkatársa hozzájárult. Munkájuk nélkül a területi szervezet folyamatos és eredményes működése nem valósulhatott volna meg.

Szakmai és közösségi események

A szakmai és közösségi programok 2025-ben is sokrétűek voltak. Szeptember 5-én képviselőink részt vettek a Hódmezővásárhelyen, a Hód-Mezőgazda Zrt. telephelyén megrendezett Országos Kamarai Sportnapon.

Kiemelkedő esemény volt október 15–16-án a 30. Tiszántúli Növényvédelmi Fórum és a 11. Debreceni Nemzetközi Növényvédelmi Szimpózium, amelynek a Növényvédelem Oktatásának Fejlesztéséért Alapítvány és a Debreceni Egyetem Növényvédelmi Intézete mellett területi szervezetünk is társszervezője volt. A jubileumi, 30. fórumot ezúttal rendhagyó helyszínen, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karán, Marosvásárhely-Koronkán rendeztük meg.

A konferencia a hazai és nemzetközi növényvédelmi szakmai élet jelentős eseményévé vált. Mintegy száz magyarországi résztvevő utazott a rendezvényre, miközben – a magyarországi agráregyetemeken tanuló külföldi hallgatókat is figyelembe véve – összesen 17 ország kutatói képviseltették magukat. A résztvevők között Indiából, Nepálból, Kínából és Szlovákiából érkezett szakemberek is voltak.

A szakmai program során a növényvédelem aktuális tu-

dományos és gyakorlati kérdései kerültek a középpontba, a rendezvény pedig egyúttal a nemzetközi szakmai kapcsolatok erősítésére is lehetőséget adott. A résztvevők a programhoz kapcsolódóan Torockót is felkeresték, hazafelé pedig Aranyosgyéresen egy mezőgazdasági üzem működésébe nyerhettek betekintést.

A fórumhoz kapcsolódóan került sor a „Gulyás Antal Díj a Növényvédelemért" átadására is. A kitüntetés alapításában és évenkénti odaítélésében szervezetünk aktívan részt vesz. A 2025. évi díjat Dr. Tarcali Gábor, a Debreceni Egyetem MÉK Növényvédelmi Intézetének munkatársa, a Kamara elnöke vehette át.

A szőlő aranyszínű sárgaság betegsége szintén több szakmai fórumon napirendre került. Október 23-án a Partiumi Falugazdász Szervezet meghívására Nagykárolyban, október 29-én pedig Veszprémben, a Balatoni Szövetség rendezvényén hangzott el elnökünk előadása a betegség jelentőségéről és aktuális helyzetéről.

Dr. Tarcali Gábor rendszeres meghívottja az osztrák, a cseh és a szlovák partnerintézményeink szakmai rendezvényeinek. November 5–6-án Pardubicében, a Cseh Nemzetközi Növényegészségügyi Konferencián tartott előadást. November 25–27-én az ausztriai Ossiachban képviselte a magyar növényvédelmet az Osztrák Növényvédelmi Napokon. Az év egyik fontos országos szakmai és közösségi eseménye a november 12-i Növényorvos Nap volt, amelyen vármegyei szervezetünk ismét képviseltette magát.

Elismerések a szakmai teljesítményért

Az országos kamarai kitüntetési rend keretében korábban Hámos Lajost miniszteri elismerő oklevélre, Dr. Dávid Istvánt Kiváló Növényorvos elismerésre javasoltuk. Az előző évi átadás elmaradása miatt kitüntetésüket a 2025. évi Növényorvos Napon vehették át. A 2025. évi elismerésre Kissné Parti Ilonát terjesztettük fel, aki ugyancsak Kiváló Növényorvos kitüntetést kapott. Mindhármuknak gratulálunk.

A növényorvos képzés támogatásában is részt vállaltunk.

Közösségépítés a szakmai életben

A szakmai munka mellett a közösségi kapcsolatok erősítése is fontos szerepet kapott. A Növényorvos Bált 2026 januárjának utolsó péntekén rendeztük meg a debreceni Ász Rendezvényházban. A jó hangulatról Nótár Mary és az LK-BEAT Zenekar gondoskodott.

Közgyűlésünkre május 15-én került sor.

A Tiszántúl egyik legjelentősebb mezőgazdasági rendezvénye, a 35 éves múltra visszatekintő debreceni Farmerexpo augusztus 27–29. között várta a szakembereket. Számos kollégánk vett részt a rendezvény programjain, amelyek lehetőséget adtak az ismeretek bővítésére és a szakmai kapcsolatok ápolására.

A kiállítás megnyitóján vármegyei elnökünk adta át területi szervezetünk „Innovatív Növényvédelemért" díját. A 2025. évi elismerést a hajdúböszörményi Farmmix Kft. kapta, amelynek ügyvezetője dr. Frommer Lajos. Az elismeréshez ezúton is gratulálunk.

Oktatás és növényvédelmi előrejelzés

A területi szervezet egyik legfontosabb feladata továbbra is a növényvédelmi oktatások és továbbképzések szervezése. A növényorvosok kötelező továbbképzését minden évben két alkalommal biztosítjuk. Az igényekhez igazodva 80 órás növényvédelmi alaptanfolyamokat és 8 órás továbbképzéseket is szerveztünk.

Folytattuk növényvédelmi előrejelző tevékenységünket is. A munkát Gálóczhi-Tömösváry Róbert vezetésével Siteri Sándor, Dalmi Izabella, Dr. Dávid István és Dr. Radócz László végezte. Az előrejelzési feladatok költségeit a vármegyei kamara finanszírozta.

A szakmai szolgáltatások között továbbra is fontos szerepet töltött be a kamarai tagok számára biztosított szakmai felelősségbiztosítási program, amelyet a Kamara a Greco Hungary Biztosítási Alkusz Kft.-vel együttműködésben működtet. A lehetőséggel Hajdú-Bihar vármegyéből is számos tag élt 2025-ben. A vármegyében az év során nem történt káresemény. Területi szervezetünk szakmai tanácsadással továbbra is segítette a program eredményes működését.

Szervezeti átalakulás és a működési önállóság helyreállítása

A 2025-ös év egyik legnagyobb kihívását a kamarai szervezet jogi és működési kereteinek átalakulása jelentette.

A kamarai törvény módosítása alapvetően megváltoztatta a Kamara jogi struktúráját: a területi szervezetek elveszítették önálló jogi személyiségüket, és 2025. május 1-jétől kizárólag az országos Kamara rendelkezett önálló jogi személyiséggel.

Az új alapszabály bírósági jóváhagyását követően a vármegyei szervezetek új adószámot kaptak. A változások jelentős szervezési és adminisztratív feladatokat róttak a területi szervezetekre. A szükséges munkafolyamatok eredményeként november végére területi szervezetünk működési önállósága helyreállt.

Ennek eredményeként 2026. január 1-jétől területi szervezetünk ismét a korábbi működési elveknek megfelelően, önálló gazdálkodással és döntéshozatallal folytathatja tevékenységét, természetesen a Kamara országosan egységes alapszabályának és működési rendjének keretei között.

Együttműködés és közös felelősség

A 2025-ös esztendő rendkívüli év volt a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Szervezet életében. A szakmai feladatok folyamatos ellátása mellett olyan jogi és szervezeti változásokkal kellett szembenézni, amelyek jelentős alkalmazkodást és többletmunkát igényeltek.

Az elmúlt év tapasztalatai ugyanakkor azt is megmutatták, hogy a szakmai felkészültség mellett a szervezeti tudatosság és a megfelelő információkra épülő együttműködés legalább ilyen fontos. A kamarai közösség működésének alapját azok a szakemberek jelentik, akik a mindennapi szakmai munkájuk mellett időt és energiát fordítanak a közös ügyekre, a szakmai érdekképviseletre, az oktatásra és a növényvédelem jövőjének alakítására.

A szakmai közösség, az együttműködés és a közös felelősségvállalás továbbra is a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Szervezet működésének egyik legfontosabb értéke. Ezekre az alapokra építve folytatjuk munkánkat a növényvédelem szakmai színvonalának erősítése, a növényorvosi közösség támogatása és a következő szakmai generációk felkészítése érdekében.

Különböző biostimulátorok hatásának vizsgálata a kukorica (*Zea Mays* L.) esetében

Papp István növényorvos

A világ mezőgazdasága és élelmiszeripara napjainkban óriási kihívásoknak van kitéve. A népesség növekedése, a fogyasztói igények változása, mind arra sarkalják az ágazatot, hogy minél több és minőségibb termést állítson elő. Azonban a globális felmelegedés és az egyre szigorodó Európai Uniós követelmények még nehezebbé teszik a gazdálkodás sikerét és volumenét. A klímaváltozás hatásai a Kárpát-medence mezőgazdaságát, különösen a kukoricatermesztést érintik érzékenyen. Az egyik legfőbb korlátozó tényezővé a tenyészidőszak alatti aszályos periódusok és a hőstressz váltak. A kukorica víz és tápanyagigénye a virágzás (R1) és a szemtelítődés (R2-R3) fázisában a legmagasabb, azonban pont ebben az időszakban tapasztalható leggyakrabban a csapadékhiány. A kísérletem során mért 275 mm-es tenyészidőszaki csapadékmennyiség, messze elmaradt az optimális igénytől, ami kényszerpályára állította a növények élettani folyamatait. Ebben a kritikus környezetben a biostimulátorok használata már nem csupán opció, hanem a hozamstabilitás megőrzésének alapvető eszköze. E készítmények feladata, hogy javítsák a növények vízhasznosítási hatékonyságát, fokozzák a talajban lévő tápanyagok mobilizációját, és olyan alternatív forrásokat biztosítsanak (például légköri nitrogénfixáció), amelyek függetlenek a talaj nedvességtartalmától. Kutatásom célja, hogy megtaláljam a legjobb alternatívát a kukorica vízhiánya és hőstressz okozta terméscsökkenés mérséklése végett. A kísérletem 2025-ben, Romániában, Érkörtvélyes határában, a családi gazdaság tábláján zajlott, ahol öt különböző biostimulátoros kezelést: egy fulvosav alapú **Microfert Fulvic** nevű készítményt, egy baktérium alapú **Utrisha N** névre hallgató készítményt, egy **kombinált** kezelést, melyben a két előbb említett szert alkalmaztam, egy algakivonatot tartalmazó készítményt, mely a **Microfert alga** névre hallgat, illetve egy aminosav, mikroelem és vitamin komplex készítményt, mely **Cropmax** néven fut, hasonlítottam össze egymással és a **kontroll** parcellával. Diplomadolgozatom során a **Pioneer P9911** kukoricahibrid reakcióinak komplex vizsgálatát végeztem ezen innovatív technológiákra alapozva.

A kísérlet során alkalmazott **SPAD**-mérések rávilágítottak a **klorofill-tartalom** és a **stressztűrés** közötti szoros összefüggésre. A **kontroll** állományhoz képest minden **biostimulátoros** kezelés magasabb **klorofill szint**et eredményezett, de a hatásmechanizmusok eltérőek voltak. A **Microfert Fulvic** alkalmazása már a korai vegetatív szakaszban 8-10 leveles állapot (**V8-V10**), **3,9%**-os többletet mutatott, ami a **fulvosavak** komplexképző hatásának tulajdonítható, ez segítette a növényt a mikroelemek (különösen a **vas** és **magnézium**) hatékonyabb felvételében a száraz talajból is. A legjelentősebb áttörést a **kombinált** kezelés, az **Utrisha N** és a **Microfer fulvic** készítmények hozták. A virágzás (**R1**) idején mért **56,9**-es **SPAD**-érték a kísérlet abszolút csúcspontja volt. Itt nyert igazolást a ***Methylobacterium symbioticum*** kolonizációjának sikere, a baktériumok által a légkörből megkötött és folyamatosan szolgáltatott **nitrogén**, ellensúlyozta a talajból történő felvétel gátoltságát. Ez az élettani többlet közvetlenül megmutatkozott az **aktív levélszám** alakulásában is. Míg a **kontroll** állománynál az alsó levelek idő előtti szeneszcenciája miatt a levélszám **14,2**-re csökkent a tejes érésre (**R3**), addig a **kombinált** kezelésnél **16,8** darab **aktív levelet** regisztráltunk. Ez a **stay-green** hatás a **Pioneer P9911** hibrid esetében **15,8%**-os **klorofill többletet** jelentett a betakarítás előtti utolsó mérésnél, ami biztosította a zavartalan asszimilációt a szemtelítődés végéig.

A növények robusztusabb felépítése, amelyet a **kombinált** kezelésnél mért **284,2 cm**-es magasság is igazolt, szilárd alapot teremtett a terméskomponensek differenciálódásához. A kukoricacsövön a **sorszám** (**16,2**) és a **soronkénti szemszám** (**41,8**) együttes növekedése a **kombinált** technológiánál azt bizonyítja, hogy a biostimuláció képes volt kitolni a növény egyéni teljesítőképességének határait. Különösen a **soronkénti szemszám 14,8%**-os növekedése bír nagy jelentőséggel, hiszen ez jelzi, hogy a növény aszályos stressz alatt is képes volt megtartani és kinevelni a szemkezdeményeket, elkerülve a csővégek abortálódását.

A végső **terméseredmények** tükrében a **275 mm** csapadék mellett elért hozamok (**9,52–10,48 t/ha**) sikeresnek értékelhetők. A **Microfert Fulvic + Utrisha N** technológia **10,48 t/ha**-os eredménye közel 1 tonnás (**0,96 t/ha**) **többletet** jelentett a **kontroll**hoz képest. Ez a különbség jelentős gazdasági előnyt és gyors megtérülést biztosított számunkra.

A mennyiségi mutatók mellett a **minőségi paraméterek** is javultak. A beltartalmi vizsgálatok során mért **9,4%-os fehérjetartalom** a **kombinált** kezelésnél szignifikánsan meghaladta a **kontroll 8,2%-os** értékét. Ez a **fehérje plusz** közvetlen következménye a hatékony **nitrogén anyagcserének**, ami aszályos évben különösen nehezen elérhető cél. A **keményítőtartalom** (**70,5%**) stabilitása és a betakarításkori **szemnedvesség** (**15,5%**) kedvező alakulása együttesen igazolták, hogy a **stay-green** hatás nem okozott vízleadási problémákat vagy kényszerérést.

Végül a **fitotoxicitási** vizsgálatok egyértelművé tették, hogy a technológia nem hordoz kockázatot, az EWRS 1-es érték minden parcellán igazolta a készítmények szelektivitását és kíméletes hatását.

Összegzésként megállapítható, hogy a **Pioneer P9911** kukoricahibrid termesztése során a **Microfert Fulvic** és az **Utrisha N szinergiájára** épülő technológia, hatékony válasz az aszály okozta kihívásokra. A kezelés nemcsak a **fotoszintetikus aktivitást** és a **termés mennyiségét** növelte meg szignifikánsan, hanem javította a termény **beltartalmi értékét** is. A kísérlet bizonyította, hogy a biostimulátorok tudatos alkalmazása kulcsfontosságú a hozamstabilitás megőrzésében és a környezeti stresszhatások mérséklésében. ■

Az amerikai és kínai alkörmös (*Phytolacca americana, Phytolacca acinosa*) allelopátia hatásának vizsgálata fehérmustár (*Sinapis alba* L.) csírázására és fejlődésére

Pásztor Ádám, Szilágyi Arnold

A növények között kialakuló kölcsönhatások az ökoszisztémák természetes működésének fontos elemei. Egyes növényfajok nemcsak a rendelkezésre álló vízért, tápanyagokért és fényért versengenek egymással, hanem olyan kémiai anyagokat is termelhetnek, amelyek a környezetükben található más növények csírázását és fejlődését befolyásolják. Ezt a jelenséget allelopátiának nevezzük.

Az allelopátia különösen érdekes lehet az idegenhonos, illetve terjedő növényfajok esetében, mivel az általuk termelt biológiailag aktív vegyületek hozzájárulhatnak a környezetükben élő növényfajok visszaszorulásához. Az amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*) és a kínai alkörmös (*Phytolacca acinosa*) hazánkban is előforduló, erőteljes növekedésű fajok, amelyek terjedése egyes területeken problémát jelenthet. Allelopátiás hatásuk ugyanakkor kevésbé feltárt, különösen a különböző növényi részek összehasonlítása szempontjából.

A vizsgálat célja ezért az volt, hogy megállapítsuk, az amerikai és a kínai alkörmös különböző növényi részeiből készített kivonatok milyen hatást gyakorolnak a fehérmustár csírázására és kezdeti fejlődésére.

A kísérlethez szükséges növényi mintákat Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében gyűjtöttük 2025 augusztusában. A növények gyökeret, szárat és levelet használtuk fel a vizes kivonatok elkészítéséhez.

A növényi részekből különböző koncentrációjú kivonatokat készítettünk. A vizsgálatokhoz a tesztnövénynek a fehérmustár (*Sinapis alba* L.) magjait használtuk fel. A csíráztatási kísérleteket Petri-csészékben állítottuk be: minden edénybe 50 fehérmustármag került, a kezelések pedig három ismétlésben készültek. A kontroll esetében a magok kizárólag desztillált vizet kaptak. A fejlődést a csírázási százalék, a gyökérhossz, a hajtáshossz és a teljes növényhossz alapján értékeltük. A kísérletet a negyedik napon értékeltük.

Az eredmények alapján már az első értékelések során láthatóvá vált, hogy az alkörmösök kivonatai jelentősen befolyásolhatják a fehérmustár fejlődését. A hatás azonban nem minden esetben volt egyszerűen koncentráció függő: az alacsonyabb koncentrációk között több olyan kezelést is találtunk, amely a kontrollhoz képest serkentő hatást mutatott, míg a magasabb koncentrációk egyértelműen gátolták a csírázást és a növekedést.

A gyökérkivonatok hatása

A gyökérkivonatok mindkét faj esetében csökkentették a fehérmustár csírázását a kontrollhoz képest. A kontroll kezelésben 78%-os csírázási arányt mértünk, míg a 20%-os koncentráció mindkét faj esetében teljes csírázásgátlást eredményezett.

A kínai alkörmös gyökérkivonata már alacsonyabb koncentrációban is jelentős gátló hatást mutatott. A 0,25%-os kezelésnél például mindössze 28%-os csírázási arányt tapasztaltunk. A magasabb koncentrációk felé haladva a gátlás még kifejezettebbé vált.

A növekedési paramétereknél ugyanakkor változatosabb eredményeket kaptunk. Az alacsonyabb és közepes koncentrációk esetében a kontrollhoz közeli, illetve azt meghaladó értékek is előfordultak, míg a 10 és 20%-os kezelések már erős növekedésgátlást okoz-

A kínai karmazsinbogyó madarak által részben leevett, terméses virágzata (Balogh L.)

Kínai alkörmös (*Phytolacca acinosa*) bemutatása
Forrás: SELYEM(2006)-BALOGH-JUHÁSZ(2006)

Az amerikai karmazsinbogyó terméséres idején (Selyem J.)

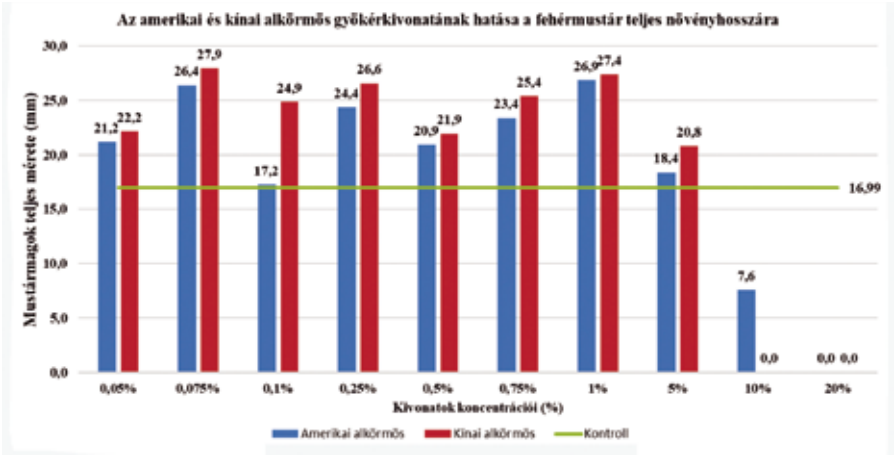
Az amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*) bemutatása
Forrás: BALOGH (2005)

A kezelésben részesült Petri-csészék
Forrás: Saját kép (2026)

Csírázó fehérmustármagok

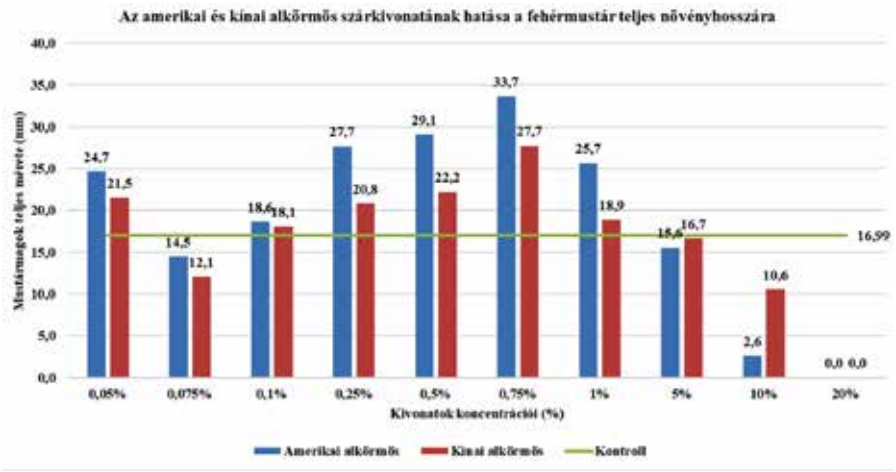

tak. A két faj között itt sem minden esetben lehetett egyértelmű sorrendet felállítani, bár a kínai alkörmös magasabb koncentrációjú gyökérkivonata több esetben erősebb gátlást mutatott.

A szárból készült kivonatok hatása

A szár kivonatok vizsgálata szintén érdekes eredményeket hozott. A csírázás szempontjából a kínai alkörmös szárkivonata több koncentrációban erősebb gátlást mutatott, mint az amerikai alkörmös kivonata. A 20%-os koncentrációnál mindkét faj esetében teljes csírázásgátlást tapasztaltunk. Ugyanakkor az egyes köztes koncentrációknál nem alakult ki szabályos, fokozatosan erősödő gátlás, a csírázási értékek több alkalommal emelkedtek, illetve csökkentek is.

A növekedési paramétereknél még látványosabban jelentkezett a koncentráció kettős hatása. Az amerikai alkörmös szárkivonata több alacsony koncentrációban a kontrollnál nagyobb teljes növényhosszt eredményezett. A 0,75%-os kezelésben például 33,7 mm-es átlagos teljes növényhosszt mértünk, miközben a kontroll értéke 16,99 mm volt. Ezzel szemben 10%-os koncentrációnál már mindössze 2,6 mm-es értéket kaptunk, a 20%-os kezelés pedig teljes növekedésgátlást okozott.

Ez az eredmény jól szemlélteti, hogy az allelopátiás hatás nem feltétlenül jelent minden koncentrációban gátlást. Ugyanaz a növényi kivonat alacsony koncentrációban serkentheti, magasabb töménységben pedig jelentősen visszaszoríthatja a csíranövény fejlődését.

A levélből készült kivonatok hatása

A levélkivonatok esetében szintén jól megfigyelhető volt az alacsony koncentrációk serkentő hatása. Több kezelésben a fehérmustár gyökér- és hajtásnövekedése, valamint a teljes növényhossz is meghaladta a kontroll értékét. Ez különösen a kínai alkörmös levélkivonatánál volt szembetűnő.

Melyik alkörmös mutatott erősebb hatást?

A kísérlet egyik fontos tanulsága, hogy a két faj között nem tudtunk minden kezelésre érvényes, egyértel-

folytataás a 35. oldalon

A *Xylella fastidiosa* Európában

Alfajok, gazdanövények és felszámolási tapasztalatok a luxemburgi esettől a mediterrán térségig

Lang Balázs, alelnök
Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

A luxemburgi Mosel-völgy szőlőültetvényeiben 2026 októberében a *Xylella fastidiosa* subsp. *fastidiosa* jelenlétét igazolták. Ugyanebben az időszakban Calabriában a *pauca* alfaj ST53 törzse miatt rendeltek el újabb intézkedéseket, az EPPO szeptemberi jelentése pedig a *multiplex* alfaj augusztusi, mandulafán történt első basilicatai kimutatásáról számolt be. A három hír nem ugyanannak a járványnak a folytatása. A közös fajnév mögött eltérő gazdanövénykörű és járványtani sajátosságú baktériumpopulációk állnak. A kockázat és a hatósági intézkedések megítéléséhez ezt a különbséget kell elsőként tisztázni.

Egy régi betegség és egy sokáig ismeretlen kórokozó

A *Xylella* története jóval korábban kezdődött, mint az európai olajfapusztulás. Kaliforniában az 1880-as években tömegesen károsodtak a szőlőültetvények Anaheim környékén. Newton B. Pierce 1892-ben írta le részletesen az akkor még ismeretlen eredetű betegséget. A később róla elnevezett Pierce-betegség kórokozóját sokáig vírusnak gondolták, bakteriális természetét az 1970-es években tisztázták, a *Xylella fastidiosa* nevet pedig 1987-ben kapta.

A növénykórtani különbségek genetikai hátterének feltárását később tette lehetővé a tudomány. A három, Európában is igazolt fő alfajt – *fastidiosa*, *multiplex* és *pauca* – 2004-ben különítették el rendszertanilag. Az EFSA további két elfogadott alfajt is számon tart (*morus*, *sandyi*), Európában azonban eddig az előbbi három jelenlétét igazolták. A *fastidiosa* alfaj elsősorban a szőlő Pierce-betegségével, a *multiplex* többek között a mandula és számos fás szárú növény levélperzselésével, a *pauca* alfaj bizonyos törzsei pedig a citrusfélék és az olajfa súlyos betegségeivel hozhatók összefüggésbe. A gazdanövénykörök átfednek és az alfajon belüli törzsek, genetikai szekvenciatípusok sem viselkednek feltétlenül azonosan.

Az uniós jog a *Xylella fastidiosa* fajt egészében zárlati, ezen belül kiemelt zárlati károsítóként kezeli. Az alfaj azonosítása ennek ellenére nem csak egy mellékes rendszertani adat, mivel az a fogékony növények körének meghatározását, a fertőzés körülhatárolását és a konkrét intézkedéseket is befolyásolhatja.

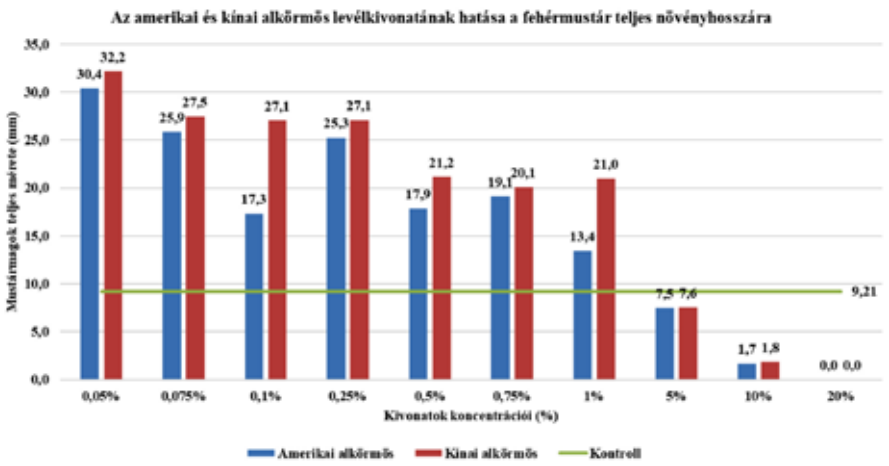
Az EFSA 2026-os adatfrissítése alapján a *Xylella fastidiosa* gazdanövénykörébe 755 nyilvántartott növényfajra terjed ki, amelyek közül 471 esetében áll rendelkezésre a szigorúbb diagnosztikai követelményeknek megfelelő igazolás. A fertőzés azonban nem minden gazdanövényen jár tünetekkel, és a tünetes esetekben sem feltétlenül okoz súlyos megbetegedést vagy növénypusztulást.

folytatás a 36. oldalon

folytatás a 34. oldalról

mű sorrendet felállítani. A kínai alkörmös több esetben erősebb gátló hatást mutatott, különösen a magasabb koncentrációjú gyökérkivonatoknál és a szárkivonatok csírázásra gyakorolt hatásánál. Az amerikai alkörmös ugyanakkor bizonyos szárkivonatos kezelésekben – például 10%-os koncentrációnál – erősebb növekedésgátlást okozott.

Az eredmények alapján tehát nemcsak a faj, hanem a növényi rész és a kivonat koncentrációja is jelentősen meghatározza a fehérmustár tesztnövénynek a válaszát. A különböző kezelésekben tapasztalt serkentő és gátló hatások arra utalnak, hogy az alkörmösök allelopátiás aktivitása összetett jelenség. ■

folytatás a 35. oldalról

A növény vízszállító edényeitől a kabócákig

A baktérium a xilémben, a növény vízszállító edényeiben szaporodik. A baktériumtelepek, a biofilmképződés és a fertőzött növény válaszreakciói együtt gátolhatják a vízforgalmat. A szőlő Pierce-betegsége ezért akár megfelelő talajnedvesség mellett is aszálytünetekkel járhat: a levélszélektől befelé terjedő perzselődéssel, korai lombhullással – gyakran a hajtáson maradó levélnyéllel –, egyenetlen vesszőbeéréssel és a tőke fokozatos leromlásával. Ezek egyike sem kizárólagos tünet. A fertőzés és a tünetek megjelenése között eltelt idő gazdanövénytől és alfajtól függően jelentősen eltér. Szőlőn a Pierce-betegség tünetei gyakran hónapokon belül jelentkeznek, más gazdanövény-alfaj kombinációkban viszont a tünetmentesség évekig is tarthat, ezért pusztán szemrevételezéssel a fertőzés nem zárható ki.

A *Xylella fastidiosa* természetes, növényről növényre történő terjedését a xilémnedvvel táplálkozó rovarok biztosítják. Európában az egyik legfontosabb bizonyított vektor a Magyarországon is elterjedt változó tajtékoskabóca (*Philaenus spumarius*). Nimfái tavasszal a lágyszárú növényeken látható jellegzetes habcsomók védelmében fejlődnek, a kifejlett egyedek pedig különböző növényeken szívogathatnak. A baktérium a vektor előbelében megtelepedhet, a petékbe nem jut át, a nimfa pedig vedléskor elveszíti a fertőzőképességét. Az új nemzedéknek tehát ismét fertőzött növényről kell felvennie a kórokozót. A tavasszal, még az imágók megjelenése előtt végzett célzott agrotechnika csökkentheti a vektorok egyedszámát.

A kontinensek és távoli területek közötti behurcolásnak ezzel szemben elsősorban a fertőzött élő növényanyag, köztük az ültetési anyag és a dísznövények kereskedelme kedvez. Az uniós előírások ezért a felderítésen és a vektorkorlátozáson túl a növények mozgatását is részletesen szabályozzák. A nyugalmi állapotú szőlő-szaporítóanyag 50 °C-os vízben, 45 percig végzett hőkezelése a baktérium ellen is hatékony mentesítési módszer. Az EU rendelete meghatározott esetekre, hatóság által felügyelt létesítményben írja elő a hőkezelés kötelező alkalmazását.

Három alfaj, többféle európai járványtörténet

Az európai figyelem 2013-ban fordult a baktérium felé, amikor Pugliában az olajfák tömeges pusztulásával összefüggésben azonosították a *pauca* alfaj ST53 törzsét. A fertőzés később nagy területre terjedt ki, Dél-Puglia egyes részein ezért már nem a teljes felszámolás, hanem a továbbterjedés korlátozása a hatósági stratégia. A 2026-os calabriai kimutatás ugyanahhoz az alfajhoz és ST53 törzshöz kapcsolódik, de külön fertőzési gócról van szó, Taurianova térségében az októberi hatósági intézkedéseket 11 pozitív minta alapján módosították.

Franciaországban 2015-ben először Korzikán, majd a délkeleti Provence-Alpes-Côte d'Azur régióban, 2020-tól pedig a déli Occitanie régióban is kimutatták a *Xylella fastidiosa* subsp. *multiplex* jelenlétét. Korzikán a baktériumot számos, egymástól elkülönülő helyszínen, a természetes növényzetben is megtalálták. A fertőzés kiterjedtsége miatt a hatóságok 2017 végétől a teljes felszámolás helyett a továbbterjedés korlátozására összpontosítanak. Spanyolországban a Baleár-szigeteken nem egyetlen alfaj fordul elő: Mallorcán *fastidiosa* és *multiplex*, Menorcán *multiplex*, Ibizán a *pauca* jelenlétét igazolták. Alicante térségében a szárazföldi mandulaültetvényeket elsősorban *multiplex* érinti. Portugáliában is kimutatták mind a *multiplex*, mind a *fastidiosa* alfajt, különböző fertőzési körzetekben.

Különösen tanulságos Mallorca története. A baktériumot hivatalosan 2016-ban mutatták ki, ám egy későbbi genetikai és évgyűrűvizsgálat már 1998-as mandulafa-évgyűrűkben megtalálta a baktérium DNS-ét. A fertőzés kezdetét a kutatók az 1990-es évek elejére valószínűsítették. A mandulafák leromlását korábban részben gombás törzsbetegségekhez kötötték. Az első laboratóriumi kimutatás tehát akár évtizedekkel is követheti a tényleges behurcolást. A feltételezett kaliforniai szaporítóanyag-eredet genetikai rekonstrukción alapul, nem volt bizonyított behurcolási lánc.

A szőlő szempontjából a mediterrán példák közül külön figyelmet érdemel a 2024-es pugliai, Triggiano környéki kimutatás. Ott nem a régóta ismert *pauca* ST53, hanem a *fastidiosa* alfaj fordult elő, összesen 22 mandulafában, két szőlőtőkében és egy cseresznyefában. Basilicatában 2026 augusztusában ezzel szemben *multiplex* alfajt azonosítottak mandulafán. Olaszországon belül is több, egymástól elkülönítendő növényegészségügyi helyzettel kell tehát számolni.

Miért vágnak ki tünetmentes növényeket Luxemburgban?

A Mosel-völgyi fertőzést 2026. október 12-én három, Mertert és Grevenmacher térségéből származó szőlőmintában igazolták. A hatóságok három, egyenként 50 méter sugarú fertőzött körzetet jelöltek ki, összesen 2,35 hektáron, ahol minden fogékony növényt megsemmisítenek, így a szőlőtőkéket tünetmentesen is eltávolítják. A fertőzött területeket további 2,5 kilométer széles pufferzóna övezi, amely átnyúlik Németországba is. Itt intenzív felderítést, mintavételt, laboratóriumi vizsgálatokat és vektor elleni intézkedéseket végeznek, emellett korlátozzák a fogékony ültetési növények szállítását.

A szigor mögött járványtani megfontolás áll. A tünetmentes tőke is hordozhatja a baktériumot, a már fertőzött növényben pedig nincs olyan szabadföldön bevethető kezelés, amely tartósan megszüntetné a fertőzöttséget. A hatóság ezért nem várhat addig, amíg a fertőzés jól látható tünetekké válik.

Amikor sikerül a felszámolás

A Xylelláról szóló beszámolókban rendszerint a visszaszoríthatatlanná vált járványok kapnak hangsúlyt, pedig Európában sikeres felszámolásokra is van példa. Szászországban 2016-ban egy kertészet üvegházában elhelyezett leanderből

mutatták ki a *fastidiosa* alfajt, később néhány más cserepes növényben is igazolták. Az érintett növényállományt megsemmisítették. Az ezt követő ellenőrzésekben 706 növényminta és 294 potenciális rovarvektor vizsgálata egyaránt negatív lett. A német hatóság 2018 márciusában felszámoltnak nyilvánította a gócot.

Madrid közelében, Villarejo de Salvanés térségében egy 2018-ban azonosított, *multiplex* alfajhoz tartozó fertőzést sikerült kitartó munkával 2022-re felszámolni. A portugál Algarvéban egy 2021-ben észlelt, az első bejelentéskor alfajszinten nem meghatározott gócot szintén megszüntettek, ezt a portugál hatóság 2023-as jelentésében erősítette meg. Ezek konkrét fertőzési gócok sikeres felszámolásai, de sajnos nem azt jelentik, hogy a baktérium egész Spanyolországból vagy Portugáliából eltűnt volna.

A három siker mögött azonban eltérő körülmények álltak. Egy üvegházi, kis területű fertőzés felszámolása más feladat, mint a természetes növényzetben és nagy kiterjedésű ültetvényekben fennmaradó baktériumé. Közös vonásuk, hogy a fertőzések szigorú hatósági intézkedésekkel körülhatárolhatók maradtak és a későbbi felderítések nem igazoltak fennmaradó fertőzést. Ez ad súlyt a korai felismerésnek: nemcsak gyorsabb intézkedést, hanem más járványügyi kimenetelt is lehetővé tehet.

A téli hideg, mint a fertőzés természetes korlátozó tényezője

Az áttelelés a szőlő Pierce-betegségének egyik meghatározó kérdése. A baktérium a fás részek xilémjében fennmaradhat, a tartós téli hideg azonban jelentősen csökkentheti a baktériumpopulációt és egyes esetekben akár a kórokozó eliminációjához is vezethet.

Egy 2024-ben közölt, a Pierce-betegség európai terjedési kockázatát modellező kutatás Magyarországot is vizsgálta. Eszerint a nyári hőmérséklet már kedvezhet a baktérium szőlőn belüli felszaporodásának, a hideg telek viszont jelenleg még fontos korlátot jelenthetnek a tartós fertőzés kialakulásában, az enyhülő teleink viszont ezt a korlátozó hatást gyengíthetik. A modell a szőlő Pierce-betegségére vonatkozik, eredményei nem terjeszthetők ki automatikusan a *X. fastidiosa* valamennyi alfajának és gazdanövényének kockázatára.

A korai felismerés itt is prioritás

Magyarországon a rendszeres hatósági felderítések továbbra sem igazolták a *Xylella fastidiosa* jelenlétét. Ez kedvező alaphelyzet, de ettől még nem csökkenhet a figyelem. A szaporítóanyag és a terjesztés miatt kockázatos dísznövények eredetének ellenőrzése, a nyomonkövethetőség, a növényútlevélre vonatkozó szabályok betartása, a gyanús tünetek észlelése és szakszerű értékelése, kiemelten a fertőzésgyanú haladéktalan bejelentése mind a behurcolás, illetve a megtelepedés megelőzését szolgálják. A növényorvos szerepe itt különösen fontos, hiszen gyakran ő észlelheti elsőként a rendellenességeket, a tüneteket, a fertőzés gyanúját, amelyek hátterének tisztázásához laboratóriumi vizsgálat szükséges.

A baktérium behurcolása önmagában még nem jelenti annak tartós megtelepedését. Hogy egy új fertőzés elszigetelt góc marad-e, vagy kiterjedt járvánnyá alakul, a fogékony gazdanövények és a rovarvektorok jelenlététől, az éghajlati viszonyoktól, valamint a fertőzés felismerésének és a hatósági beavatkozásnak a gyorsaságától is függ. A sikeres európai felszámolások éppen azt mutatják, hogy a korai felismerés és a következetes növényegészségügyi intézkedések valódi esélyt teremthetnek a fertőzés felszámolására.

Források

EPPO (2026). First report of Xylella fastidiosa subsp. fastidiosa in Luxembourg. EPPO Reporting Service, 2026/240.

EPPO (2026). First report of Xylella fastidiosa subsp. pauca in Calabria, Italy. EPPO Reporting Service, 2026/241.

EPPO (2026). First report of Xylella fastidiosa subsp. multiplex in Basilicata region (Italy). EPPO Reporting Service, 2026/216.

Municipality of Taurianova (2026). Xylella fastidiosa a Taurianova: pubblicato il decreto regionale con le misure di eradicazione nell'area infetta. Official municipal notice, 22 October 2026.

European Commission (2020). Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1201 of 14 August 2020 as regards measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of Xylella fastidiosa (Wells et al.). Official Journal of the European Union, L 269, 2–39.

European Commission, Directorate-General for Health and Food Safety (n.d.). Latest Developments of Xylella fastidiosa in the EU territory. European Commission. Accessed: 1 November 2026.

EPPO (2018). Eradication of the isolated infestation of Xylella fastidiosa in Germany. EPPO Reporting Service, 2018/141.

Sicard, A., Zeilinger, A. R., Vanhove, M., Schartel, T. E., Beal, D. J., Daugherty, M. P. & Almeida, R. P. P. (2018). Xylella fastidiosa: Insights into an Emerging Plant Pathogen. Annual Review of Phytopathology, 56, 181–202. doi:10.1146/annurev-phyto-080417-045849.

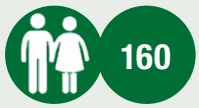
EFSA Panel on Plant Health (PLH) (2019). Update of the Scientific Opinion on the risks to plant health posed by Xylella fastidiosa in the EU territory. EFSA Journal, 17(5), e05665. doi:10.2903/j.efsa.2019.5665.

Cavalieri, V., Altamura, G., Fumarola, G., di Carolo, M., Saponari, M., Cornara, D., Bosco, D. & Dongiovanni, C. (2019). Transmission of Xylella fastidiosa Subspecies Pauca Sequence Type 53 by Different Insect Species. Insects, 10(10), 324. doi:10.3390/insects10100324.

■

Heves Vármegyei Területi Szervezet

NMNK Heves Vármegyei Területi Szervezetének
Székhelye, ügyintézés helye: 3200 Gyöngyös, Szurdokpart u. 9.
Időpontja: hétfő, szerda, péntek 8.30-12.00 óráig
Vezetőség:

Elnök:	Zsák Viktor	+36-30 338-2306	zsakviktor@gmail.com
Alelnök:	Kása Sándor	+36-20 393-8285	kasa.sandor@pesticid.hu
Titkár:	Gáll Györgyi	+36-20 411-0297	novenyorvosikamara.heves@gmail.com

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

2026. évi működésünkre rányomta bélyegét a mezőgazdaság nehéz helyzete. Input árak további növekedésével párhuzamosan a felvásárlási árak jelentős csökkenése, amit tovább súlyosbított a rendkívüli aszály. Mindez meglátszott a tagság csökkenő közösségi aktivitásában, a rendezvényeken való részvétel csökkenésében, beleértve a közgyűlési részvételt is.

Aktív taglétszámunk 2025. évhez képest 3 fővel csökkent. Jelenleg 160 fő az aktív tagok száma. Ebben az évben 1 új tagot vettünk fel, egy tagunk meghalt, két fő tagsági viszonya tagdíj nemfizetés miatt megszűnt.

A szüneteltető tagok között 1 nő volt, így létszámuk jelenleg 41 fő. Ez azt jelenti, hogy arányuk az elmúlt évhez viszonyítva növekedett, és meghaladja a tagság negyedét (25,63%). Sajnos az átlagéletkor továbbra is 50 év fölött van. (54,07% az előző évi 51,54%-al szemben) Az aktív tagság közel harmada (33,12%) 60 év feletti, több mint fele 50,62 %-a 50 évnél idősebb. A tagság összetételét vizsgálva megállapítható, hogy a növényorvosi tevékenység kezd öröklődő tevékenységgé válni. Megyénkben már 7 olyan tagunk van, akinek gyermeke is növényorvos, és kamarai tagunk, sőt olyan tagunk is van, akinek mindkét gyermeke ezt a hivatást választotta. Az aktív tagság életkor szerinti megoszlása (*1. táblázat*).

Életkor év	fő	%-os arány
80 év felett	5	3,12
71-80 év	22	13,75
61-70 év	26	16, 25
51-60 év	28	17,50
41-50 év	38	23,75
31-40 év	32	20,00
30 év alatt	9	5,63
Összesen	**160**	**100,00**

1. táblázat

Érdekes képet mutat a foglalkozási terület szerinti megoszlás. Az aktív tagság már csak kevesebb, mint fele (47,11%) tevékenykedik a termelésben, lásd a *2. táblázatot*. Ugyanakkor azt is el kell mondani, hogy a termelésben tevékenykedő kategóriában nyilvántartott kollégák egy részének nincs, vagy minimális a szakmai tevékenysége, inkább csak szeretnének

Foglalkoztatási terület	Fő	%
Termelés	76	47,50
Kereskedelem, cégképviselet	40	25,00
Szakigazgatás	15	9,38
Oktatás	1	0,62
Egyéb	28	17,50
Összesen	**160**	**100,00**

2. táblázat

a termelésben tevékenykedni. Egyre nő a saját gazdaságban tevékenykedő kollégák száma, akik más gazdálkodó számára nem, vagy csak kis mértékben végeznek növényvédelmi szolgáltatást, szaktanácsadást. Becslések szerint (pontos számok ebben a vonatkozásban nem állnak rendelkezésre) jelenleg a megye összterületének kb. 35%-án a termelésben dolgozó, a tagság 50%-át kitevő , 45%-án a kereskedelem, cégképviselet területén tevékenykedő, a tagság 23%-át kitevő kolléga látja el a növényvédelmi szakirányítási tevékenységet. Sajnos ez utóbbi esetben a szakmaiság sokszor nem valósul meg, és kimerül az I. forgalmi kategóriás szerek megvásárlásának engedélyezésében. (ez nem csak megyénkben van így). Ugyanakkor a terület mintegy 20%-án egyáltalán nincs növényvédelmi szakirányító.

Szoros munkakapcsolatunk van a Hatósággal, a Heves Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztályával. Sajnos azonban az átszervezéseknek köszönhetően már a növényvédelmi hatóság önrendelkezési, és döntési jogköre oly mértékben leszűkült, hogy még a rendezvényeinket sem tudjuk minden esetben a „Növényvédő Állomáson" tartani, mert az épületben lévő nagyterem használata feletti rendelkezésben sincs már önálló döntési jogköre. A hatóságnál dolgozó kollégák többsége szervezetünk tagja. Ők részt vesznek a termelők növényvédelmi képzésében (80 órás zöld könyves alapképzés, illetve az alapképzés 8 órás továbbképzése).

Ugyancsak jó munkakapcsolatot alakítottunk ki Nemzeti Agrárkamara Heves Vármegyei Szervezetével és a Heves Vármegyei Vadászkamarával a szervezeteket egyaránt érintő kérdések vonatkozásában pl. vadak védelme a növényvédelmi

tevékenység során, különböző szakmai rendezvények szervezése, előadók biztosítása.

A téli időszakban négy nagy rendezvényt tartottunk. Két alkalommal a szántóföldi növénytermesztés, illetve a szőlő-gyümölcstermesztés aktuális növényvédelmi kérdései kerültek ismertetésre, a másik két rendezvényen a növénytáplálás és biostimulátorok alkalmazását volt a téma. A rendezvényeket regisztráltuk a NAK szaktanácsadói rendezvényeként. A rendezvényeken való részvételi létszám a már említett okok miatt mintegy 20%-al csökkent az előző évihez képest.

Vegetációs időben rendezvény nem szerveztünk, mert a rendezvényen azok a cégek, amelyek korábban a kísérletben szereplő területek kezelésére biztosították a növényvédőszereket, a szervezés kezdetekor közölték (1 cég kivételével), hogy sajnos csökkentették az éves keretet, és így nem tudják a rendezvényt finanszírozni.

Megtartottuk éves közgyűlésünket a szokásos márciusi időpontban. A közgyűlésen értékeltük az előző évi tevékenységünket a vezetőség beszámolója alapján, és elfogadtuk a következő esztendőre szóló pénzügyi tervet.

Szervezetünknél a tagdíjfizetési morál jó. Tagdíjhátraléka nincs senkinek. Az éves tagdíjak befizetése (néha csak felszólításra), időben megtörténik. Ebben az évben azonban két tagunk tagsági viszonyát tagdíj meg nem fizetése miatt kellet megszüntetnünk. Ezt a megoldást azonban ők választották. Sem kilépni, sem tagsági viszonyt szüneteltető formát nem akartak.

Szervezetünk végzi az alapfokú növényvédelmi szakképesítés (zöld könyv) megszerzésére irányuló képzés, valamint az ilyen képesítéssel már rendelkezők részére az 5 évenként kötelező továbbképzések szervezését. A tanfolyamokon az oktatást tagjaink végzik, akik kis részben a termelésben, nagyobb részben a szakigazgatásban tevékenykednek, és megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkeznek. Ebben az időszakban a tanfolyamok szervezését a „szokásos" téli időszakban tudtuk végezni. 5 helyszínen 5 alapfokú tanfolyamot szerveztünk. Alaptanfolyamokon ebben az időszakban 100 fő tett eredményes vizsgát. Az 5 évente kötelező 8 órás megújító tanfolyamok 7 helyszínen kerültek megszervezésre. Összesen 9 tanfolyamot tartottunk, amelyeken 342 fő engedélye került újabb 5 évre meghosszabbításra.

A szakmai képzés, továbbképzés mellett fontos feladatnak tartjuk a termelők tájékoztatását az aktuális növényvédelmi témakörökben, illetve a jogszabályváltozásokkal kapcsolatos tennivalókról. Idén a parlagfű elleni kötelező védekezéssel kapcsolatos tájékoztatás mellett kiemelt feladat volt a szőlő aranyszínű sárgaság betegség felderítésével, és az ellene való védekezés segítésével kapcsolatos munka.

Vármegyénket 2 fő képviseli a Kamara országos vezetésében. ***Zsák Viktor*** a Felügyelő Bizottság, ***Gáll Györgyi*** pedig az Oktatási és Továbbképzési Bizottság tagjaként tevékenykedik.

Jelenleg tagságunk közel negyede, 39 fő szerepel a Nemzeti Agrárkamara által vezetett szaktanácsadói listában. Valamennyien folyamatosan végzik szaktanácsadói tevékenységüket.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Szervezet

NMNK Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Szervezetének
Székhelye: 5000 Szolnok Vízpart Krt 32.
Ügyintézés időpontja: hétfő – péntek: 09:00 – 16.00 – e-mail: *jnszmeszk@gmail.com*
Vezetőség:

272

Elnök:	Blaha Borbála	+36-20 311-3430	blahaborka@gmail.com
Alelnök:	Dobi Dénes	+36-30 311-6148	dobiden01@gmail.com
Titkár:	Debreczeni László	+36-30 978-1721	deczi60@gmail.com

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A Jász Nagykun Szolnok Megyei növényorvosi közösség 2026 évi eseményei

Éves szakmai és közösségi beszámoló

A szakmai továbbképzések mellett idén is fontos szerepet kaptak azok a közösségi alkalmak, amelyek találkozásra, tapasztalatcserére és feltöltődésre adtak lehetőséget tagjainknak.

Évzáró szakmai rendezvény Szilvásváradon

A szakmai év lezárásaként 2025. december 4-én a szilvásváradi La Contessa Kastélyhotelben tartottuk hagyományos év végi rendezvényünket, amelyen 67 fő vett részt. A közös ebédet követő előadások a növényvédelem aktuális és jövőbeli kérdéseire irányították a figyelmet.

Polgári Csaba a szántóföldi növényvédelem összetett kihívásainak kezeléséről beszélt. Forray Alfréd a kártevők elleni biológiai védekezést, a telepítési módszereket és a gyakorlati megoldásokat mutatta be, Hangyel Attila pedig a szőlő aranyszínű sárgaságának aktualitásairól, valamint a napraforgó régi és új kórokozóiról tartott előadást. A szakmai programot szabadidő és ünnepi vacsora követte, amely méltó lezárása volt az évnek.

Továbbképzések nagy érdeklődés mellett

2026 elején ismét a továbbképzések kerültek a középpontba. Összesen 15 nyolcórás tanfolyamot szerveztünk, amelyeken 377 fő vett részt. Emellett négy nyolcvanórás képzésünk 102 résztvevőnek biztosított lehetőséget ismeretei elmélyítésére és a növényvédelmi gyakorlatban nélkülözhetetlen szakmai tudás megszerzésére.

Keddi szakmai rendezvények

A téli időszakban hat alkalomból álló keddi rendezvénysorozatot is tartottunk. Az előadásokat alkalmanként átlagosan 50 érdeklődő látogatta. A rendszeres találkozások nemcsak az aktuális növényvédelmi ismeretek átadását szolgálták, hanem lehetőséget teremtettek a tapasztalatcserére és a szakmai kapcsolatok erősítésére is.

Zárórendezvény Egerben

A rendezvénysorozat záróeseményét 2026. március 5-én, a Hotel Eger és Parkban rendeztük meg, 66 fő részvételével. Dr. Dula Bencéné a szőlő fitoplazmás betegségéről és a fitoplazma magyarországi terjedéséről tartott előadást, Kádár Zoltán pedig a talaj és a mész kémiáját, valamint a meszezés élettani hatásait ismertette. A szakmai programot ünnepi vacsora és meglepetésvendég tette emlékezetessé.

Közösségi élmények két keréken

A szakmai események mellett a közösségépítésről sem feledkeztünk meg. Kerékpártúránkon 42 fő vett részt. A közös sport ismét megmutatta, hogy a kamarai közösséget nemcsak a hivatás, hanem az együtt átélt élmények és a személyes kapcsolatok is összekötik.

A rendezvények részvételi adatai azt mutatják, hogy tagjaink számára továbbra is értéket jelentenek a magas színvonalú szakmai programok és a közösségi alkalmak. Köszönjük mindenkinek, aki részvételével, előadásával vagy szervezőmunkájával hozzájárult az események sikeréhez.

Idegenhonos kártevők hazánkban

Fail József egyetemi docens, igazgató
MATE, Növényvédelmi Intézet, Rovartani Tanszék

Az invazív kártevők globális terjedése korunk egyik legnagyobb ökológiai és gazdasági kihívása, amely évente mintegy 150 000 milliárd Ft gazdasági kárt okoz világszerte, ami az éves bruttó hazai termék csaknem kétszerese. Természetes körülmények is szerepet játszanak a jelenség kialakulásában (pl. az eredeti elterjedési terület expanziója a klímaváltozás nyomán), de legnagyobb jelentőséggel a nemzetközi áruforgalom bír, amelynek köszönhetően az idegenhonos fajok megtelepedése rohamosan gyorsuló folyamat. Amennyiben az új élőhelyen megtelepedett fajokat a honos természetes ellenségek nem fogadják el és nem érkeznek meg eredeti előhelyéről természetes ellenségei, akkor robbanásszerű szaporodásnak indulhatnak. Szerencsére nem minden idegenhonos kártevő okoz gazdaságilag is jelentős kárt. Egyes idegenhonos fajok marginális jelentőségű kártevővé váltak az évek során, mások alkalmanként okoznak súlyos károkat és vannak olyanok is, amelyek évről-évre megnehezítik a gazdálkodók dolgát. A teljesség igénye nélkül néhány példán keresztül bemutatom tapasztalatainkat idegenhonos kártevő rovarokkal kapcsolatban.

A dél-amerikai paradicsommolyt (*Phthorimaea absoluta* Meyrick vagy ahogyan megszoktuk 2021 előtt, *Tuta absoluta* (Meyrick)) 2006-ban észlelték Spanyolországban, majd néhány évvel később hazánkban is megjelent. Azóta a hajtatott paradicsom jelentős kártevője, különösen a fűtött hajtatóházakban.

A selyemfényű puszpángmolyt (*Cydalima perspectalis* (Walker)) (*1.ábra*) 2007-ben jelent meg Európában, majd 2011-ben figyelték meg első alkalommal hazánkban, azóta széles körben elterjedt és a puszpáng bokrok tarrágására is képes, jelentős kártevővé vált. Rendszeres védekezés hiányában a

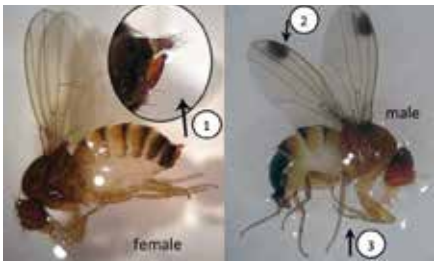

1. ábra. **A selyemfényű puszpángmoly**

puszpáng bokrok díszítő értéke elenyészik, sőt a növények el is pusztulhatnak.

Az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys* Stål) kelet-ázsiai faj, mely az USA-ban az ezredforduló éveiben telepedett meg, míg Európába a 2000-es évek első felében hurcolhatták be. Hazánkban 2013 őszén találták meg első egyedeit Budapesten és környékén. A kártevő az első években rohamosan elterjedt az országban és egyre több kárt okozott. Azonban 2021 óta lényegesen kisebb kárt okoz, mint a kezdeti években, de helyenként továbbra is jelentős problémát okoz megtelepedésével, különösen hajtatóházakban, ahol élő szervezetekkel védekeznek a kártevők ellen, és megjelenése szintetikus növényvédő szerek használatát teszi szükségessé.

A zöld vándorpoloska (*Nezara viridula* (Linnaeus)) Kelet-Afrikában, illetve a mediterrán térségben honos, hazánkban a 2000-es évek eleje óta fordul elő. Zöldségfélék, hüvelyesek, dísznövények generatív részein azóta is jelentős kárt okoz. Az utóbbi 5 évben

2. ábra. **A foltosszárnyú muslica hímje és nősténye, valamint főbb határozó bélyegei**

gyakrabban találkozunk kártételével, mint az ázsiai márványospoloskáéval. Megjelenése hajtatóházakban felboríthatja a biológiai védekezési programokat, bár tojásparazitoidja már elérhető kereskedelmi forgalomban.

A foltosszárnyú muslica (*Drosophila suzukii* (Matsumura)) (*2. ábra*) szintén Kelet-Ázsiából származik, első alkalommal 2008-ban észlelték Európában. Néhány évvel később, 2012-ben találták meg hazánkban. Azóta a csapadékos években esetenként jelentős kárt okozhat az ősszel érő bogyósokban (bodza, szeder, sarjon termő málna), de aszályos években jelentősége csekély.

3. ábra. **A pöttyös lámpahordó kabócák**

Az idei évben két idegenhonos kártevő első hazai megjelenéséről kaptunk hírt. Az Ázsiából származó kőrisrontó karcsúdíszbogár (*Agrilus planipennis* Fairmaire) első egyedét fogta meg az ERTI által üzemeltetett csapda Beregsurány közelében idén nyáron. Az idei nyár másik fogása a pöttyös lámpahordó kabóca (*Lycorma delicatula* (White)) (*3. ábra*) megtalálása volt Bács-Kiskun megyében. Az első faj oligofág, a hazai kőrisfajokra jelent veszélyt, a pöttyös lámpahordó kabóca viszont polifág, több mint 100 fásszárú gazdanövénye ismert. A két új, idegenhonos kártevő megjelenésének gazdasági következményeit egyelőre nehéz pontosan megbecsülni.

Fotók: Dr. Fail József

■

Komárom-Esztergom Megyei Területi Szervezet

NMNK Komárom-Esztergom Megyei Területi Szervezetének
Címe: 2890 Tata, Új út. 17.
Fogadó órák és helyszín: kedd, csütörtök 7,00-15,00 óráig, 2890 Tata, Ady E. u. 13. Zsigmond Király udvar
Vezetőség:

156

Elnök:	Lang Balázs
Alelnök:	Schuck Róbert
Titkár:	Cserényi József

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Az első aktív egyesületi szervezetünk és az erre épülő Kamaránk alakuló létszáma 66 fő volt. 2026-ban taglétszámunk az aktív, a nem praktizáló és a pártoló tagokkal együtt 156 fő.

Szervezetünk fontos feladatának tekinti a megye növényorvosainak szakmai képviseletét, a tagság tájékoztatását és a kamarai szakmai közösség működtetését. Tagjainkat hírlevelekben tájékoztatjuk a legfontosabb szakmai aktualitásokról, a kamarai élet eseményeiről, valamint a növényvédelmi szakterületet érintő hírekről és fejleményekről.

Februárban idén is megtartottuk hagyományos kétnapos növényvédelmi szakmai rendezvényünket. A rendezvény évről évre találkozási és szakmai fórumot biztosít a növényorvosok, növényvédelmi szakirányítók, gazdálkodók és a növényvédelmi ágazat szereplői számára, lehetőséget teremtve az aktuális szakmai kérdések megvitatására, valamint az új növényvédelmi technológiák és fejlesztések megismerésére. A kétnapos szakmai rendezvény szervezetünk hosszú évek óta visszatérő programja.

Megyei szervezetünk az idei évben is aktívan bekapcsolódott az országos Kamara munkájába és rendezvényeibe.

A 2026-os év zárásaként idén is kétnapos szakmai tanulmányutat szervezünk tagjainknak. Ennek keretében az ország egy-egy kiválasztott térségét látogatjuk meg, hogy megismerjük az ottani növényvédelmi sajátosságokat, és felkeressük a jelentős borvidékeket is. A tartalmas szakmai program és a jó hangulat immár hagyománnyá vált, és mindig új lendületet ad a következő év feladataihoz.

Köszönjük tagjaink egész éves munkáját és elkötelezettségét! Minden növényorvos kollégának jó egészséget és kitartást kívánunk a következő időszakra!

Komárom-Esztergom megyéből az idei évben is egy interjúval köszöntjük a kedves Olvasót. Éves kiadványunkban hagyományosan egy-egy növényorvos kollégánkat mutatjuk be; idén **Mukli Dániel** növényorvos, szőlész kollégánkkal beszélgettünk szakmai pályájáról, munkájáról és a szőlőtermesztés aktuális kérdéseiről.

Kedves Dani!

Ezúton is köszönjük, hogy elfogadtad a felkérést az interjúra. Kérlek mutasd be szakmai karrieredet a kezdetektől fogva.

1998-ban végeztem Keszthelyen a Georgikonon, mint okleveles agrármérnök és növényvédelmi szakmérnök. Akkor még a szántóföldi növénytermesztés vonzott, de az élet úgy hozta, hogy szakmai pályámat a Paksi Dunamenti ZRt.-nél kezdhettem meg, mint szőlőtermesztési ágazatvezető. Onnan egyenes út vezetett a Neszmélyi Borvidékre, ahol a Hilltop szőlészeti csapatához csatlakozhattam. Egy-két kitérő után ma is itt dolgozom, és irányíthatom a vállalkozás szőlészeti tevékenységét.

Hogyan emlékszel vissza a Kamaránkra és az akkori szakmai lehetőségeidre, amikor beléptél a tagságba?

Amikor fiatalon beléptem a Kamarába, szinte csodálattal néztem fel az idősebb tagokra. Az „öreg rókákon" meglátszott, hogy jól ismerik és tisztelik egymást. Kirándulásokon a buszon ülve hallgathattam ahogy a szakmáról, a szakma adott évi, vagy jövőbeli kihívásairól beszéltek, és csak reméltem, hogy valamikor majd én is ilyen tapasztalattal fogok rendelkezni. Óriási segítőkészséget tapasztaltam. Kezdőként nyilván megakadtam többször is a munkában, de mindig volt, akitől kérdezhettem, és jó tanácsokat kaphattam.

Hogyan látod a szakma és saját jövődet, mit tanácsolnál azoknak, akik esetlegesen ebben a szakmai irányban gondolkodnak jövőjüket tekintve?

Sajnos nem mindenben vagyok derűlátó. Manapság minden ágazatnak komoly nehézségei vannak, de a szőlőtermesztés már hosszú ideje küszködik. A piac szűkül. És nem iszunk rendesen. Rendesen, vagyis mértékkel, de rendszeresen. Az ágazat jövedelmezősége folyamatosan csökken. A klímaváltozás kihívásaira egyelőre nem nagyon találjuk a választ, vagy nincs elegendő tőkénk a válaszok kivitelezésére. Munkavállalóként azt érezheti egy növényvédős, hogy egyre több feladat hárul rá. Mindenki az adminisztráció csökkentéséről beszél, mégis valahogy egyre többet kell ülnünk a számítógép előtt. A munkakörök össze-

mosódtak. Általában nincs külön növényvédős és kertész, vagy agronómus, hanem egy embernek kell betöltenie ezeket a szerepeket. Ennek megváltoztatása véleményem szerint szükségszerű lesz. Bármely munkakört nézzük, egyre speciálisabb tudásra, mélyebb szintű felkészültségre lesz szükség. Azt gondolom, hogy a szakirányítói szerepnek fel kell értékelődnie. A valódi növényorvosi szakirányítói szerepnek! Annak a termelőnek, aki előre akar haladni nem lesz elegendő, hogy „papíron" minden rendben. Szükség lesz olyan emberekre, akik időt tudnak szánni a szakmai fejlődésükre, a piaci ismereteik bővítésére, és ezt meg tudják osztani a termelővel. Ne a termelőnek kelljen azon gondolkodnia, hogy mit vessen, milyen terménynek várható jó piaca, milyen agrotechnikát alkalmazzon, mikor és mivel permetezzen stb. A szakirányító-szaktanácsadó ossza meg felelősséggel az ilyen irányú tudását, a termelő pedig termeljen ezek betartásával és legyen jövedelmező mindkettőjük számára a tevékenységük!

Mit tanácsolok a fiataloknak? A legfontosabb, hogy az egyetemet nem kell öt év alatt elvégezni! Egyszer-kétszer meg kell szakítani a tanulmányokat, ki kell menni külföldre tapasztalatot szerezni! Fontos az idegennyelv ismeret, de ez talán a mai fiataloknak már nem probléma. Meg kell tapasztalni, hogy máshol hogyan dolgoznak. Magyarországon elsősorban a munka hatékonyságon kellene változtatni és vannak a világban országok, ahonnan lehetne tanulni ezen a téren.

Hogyan látod a szőlő növényvédelem kihívásainak változását, szakmai pályád alatt?

Amikor a szőlőben elkezdtem dolgozni, a klasszikusnak mondott szőlőbetegségekkel küzdöttünk elsősorban. Ez hosszú évekig így volt, és a mai napig figyelni kell ezekre, de a jelentőségük talán visszaszorulóban van. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy kevesebb a vegetációban a csapadék, de a növényvédelem fejlődése is hozzájárul. Ez utóbbira jó példa Dr. Füzi István, illetve Dr. Hoffmann Péter munkássága, akiknek köszönhetően sokkal kezelhetőbbé vált a szőlőliszthartmat, mint korábban. A kutatási eredményeik alapján új védekezési stratégiát vezettünk be a szőlőültetvényekben, ami azt jelenti, hogy nem virágzáskor, vagy bogyókötődéskor kezdjük el használni a komolyabb felszívódó készítményeket a betegség ellen, hanem már az első tünetek megjelenésekor. Ezeknek a korai tüneteknek a keresése is viszonylag újabb gyakorlatnak számít. Ezzel a gomba felszaporodását akadályozzuk meg, és végeredményben kíméletesebb, kapkodás nélküli növényvédelmi technológiával, a tűzoltásszerű, drasztikus, eredményeiben megkérdőjelezhető kezelések nélkül tudjuk biztosítani a növény és a termés egészségét. Az évek múlásával könnyebbé vált számomra a növényvédelem. Természetesen ehhez kellett a rutin kialakulása is, de leginkább az előrejelzés technikai fejlődésének köszönhető a gyorsabb és pontosabb döntéshozatal. Ma már nem kell időt tölteni a meteorológiai adatok kielemzésével, hiszen kiváló szoftverek állnak rendelkezésünkre, amik persze nem helyettesítik teljesen az embert. Úgy szoktam fogalmazni, hogy a szőlőnek beszélnie kell hozzám, és a mondandója, valamint a technika által nyújtott információk alapján tudok döntést hozni. Az is fontos, hogy nem szabad csak a rutinra támaszkodni, mert akkor könnyen érheti kellemetlen meglepetés az embert (lásd a 2023. évi peronoszpóra járványt). Az elmúlt 25 évben rengeteget változott a szőlő növényvédelme. A korábbi 8-10, esetleg 12 permetezési forduló helyett ma már 5-6 permetezési fordulóval „megoldjuk" az évet. A permetezésnél felhasznált víz mennyisége is jelentősen csökkent. Még én is permeteztem úgy, hogy vegetációban hektáronként 750-800 liter vízzel kezeltük az ültetvényt. Ma már nem érjük el a 400 litert. Sőt, rendelkezésünkre állnak technológiák ennél kevesebb vízfelhasználásra is. (Kár, hogy az engedélyokiratoknak nem mindig sikerül lekövetnie a technológiai fejlődést). A károsítók tekintetében úgy tűnik, hogy a kártevők felé látszik eltolódni a hangsúly. Egyre több, a mediterráneumból származó rovar, vagy az általuk terjesztett betegség jelent gondot számunkra.

Az FD (Grapevine flavescence dorée), a szőlő aranyszínű sárgasága, a szőlőültetvények egyik legveszélyesebb fitoplazmás betegsége. Rengeteget dolgozol a visszaszorítása ellen és tapasztalsz területen. Hogyan látod az ellene való küzdelem irányát, milyen meglátásaid, tanácsaid vannak a jövőre nézve?

Ez egy valóban súlyos probléma, még akkor is, ha a legtöbb borvidéken ma még csak a jelenlétével és nem az általa okozott óriási kárral szembesülünk. Ezeken a borvidékeken van a legnagyobb szükség a termelők mozgósítására annak érdekében, hogy ne jussanak el oda, ahol ma Zala, vagy akár Sopron tart. Pontosan ebben van egyébként a legnagyobb kihívás. Elérni a termelőket, és átadni nekik az ismeretanyagot, rávenni őket a tevőleges megelőzésre. Bár tavaly óta a „csapból is ez folyik", mégis nagyon kevesen tudnak róla a kistermelői körben. A másik óriási probléma a gazdátlan, elhanyagolt szőlőültetvények kérdése. Évtizedek óta nézzük ezeket, de eddig azt gondolhattuk, hogy csak a látványa nem elfogadható. Lám, jön egy új növényegészségügyi probléma, és kiderül, hogy ezek az elhanyagolt területek jelentik tulajdonképpen a legnagyobb veszélyforrást. Meggyőződésem azonban, hogy ezt mi termelők nem tudjuk megoldani, ehhez határozott állami beavatkozás szükséges. Az idei év után azt mondhatom, hogy ha a betegség megjelenésével (2013) egy időben az amerikai szőlőkabóca elleni védekezést a növényvédelmi technológiánk rendszeres részévé tettük volna, akkor ma messze nem lenne ennyire súlyos a helyzet. De ha tudom, hogy elesek, akkor előtte leülök, szóval ezen már kár rágódni. Összességében véleményem szerint nem reménytelen a helyzet. 2026-ban már a legtöbb termelő védekezett, és tudatosan védekezett az amerikai szőlőkabóca ellen, és ennek meg is van az eredménye (persze kérdés, hogy az egyedszám drasztikus csökkenéséhez mennyiben járultak hozzá a nyáron kialakult hőkupolák). A fertőzött, vagy fertőzésgyanús tőkék eltávolítása a termő ültetvényekből jelentősen tudja csökkenteni a fertőzési forrásokat. Kezelhetőnek érzem a helyzetet, de elképesztő fegyelmezettséget kíván minden szőlőtermelőtől a szükséges védekezési elemek végrehajtása. Fontos, hogy még mindig sokat kell tanulnunk a betegségről. Franciaországgal ellentétben nálunk még nincsenek fajtára lebontott tünetleírások, és ez nehezíti a felderítést. Azt is tudomásul kell venni, hogy a kabóca elleni védekezés ugyanolyan része a szőlő növényvédelmi technológiának, mint a liszthartmat elleni védekezés. Minden évben el kell végezni, egészen addig, amíg jobb módszert nem találunk a fitoplazma visszaszorítására. A munkát folytatni kell, keményen, fegyelmezetten, és akkor a jövőben is ihatunk magyar bort.

■

Nógrád Megyei Területi Szervezet

NMNK Nógrád Megyei Területi Szervezete
Székhely és ügyintézés: 2660 Balassagyarmat Mártírok útja 78.
Ügyelet időpontja: kedd, péntek 10-12 óráig – Tel: 20/390 3597 – E-mail: *mnmnk.nograd@gmail.com*
Vezetőség:

Elnök:	Szántóné Veszelka Mária	20/390 3597	veszelkamaria@gmail.com
Alelnök:	Vizi Zoltán	30/921 3677	vizikerteszet@gmail.com
Titkár:	Sági Attiláné	30/463 8411	saginenagyviktoria@gmail.com

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A Küldöttközgyűlés által alkotott és 2025. április 29-én elfogadott, majd a Fővárosi Törvényszék által megerősített új Alapszabály alapján a Kamara és a Területi Szervezetek ismét lehetőséget kaptak az önálló gazdálkodásra.

A Nógrád vármegyei Területi Szervezet származtatott jogi személyként, de saját gazdálkodási jogával élve a normális kerékvágásban folytatódott Szervezetünk működése.

A Növényorvosi Napon Gödöllőn vármegyénk tagsága a részvételi keretet kihasználva, szép számmal képviseltette magát. A hagyományosan színvonalas előadásokat 52 fős tagságunkból 13-an hallgattuk meg. Minden résztvevő kolléga megkapta a rendezvény kiadványát, amelyben Megyery Tibor tagunk cikke is megjelent.

2025 telén új lendülettel folytatódtak a téli szakember találkozók, amelyeket többségében új helyszínen tartottunk meg 6 alkalommal. A növényvédő-szer gyártók és forgalmazók tájékoztatást adtak az új termékekről, technológiákról a növényvédelmi, növényélettani, talajvédelmi és tápanyaggazdálkodási témákban egyaránt.

A találkozók alkalmával a Hatóság munkatársai is szerepet vállaltak, tájékoztatták a hallgatóságot a növényvédelmi aktuálisokról, és felhívták a figyelmet a jogszabályváltozásokra, valamint a közelgő határidőkre is.

Az oktatásokat és továbbképzéseket szokás szerint 2025/2026 téli hónapjaiban tartottuk meg. 80 órás alaptanfolyamon 22 hallgató végzett, a 8 órás továbbképzéseken 97 fő vett részt.

Újdonság volt a Fenológiai Figyelő Napok programjaiba való bekapcsolódás. Vármegyénkben két alkalommal

Oktatás

Fenológiai figyelő 2026., Szécsény

Fenológiai szemle 2026., Bercel – repce

Gyereknap 2026. – tárcsázás

szerveztünk helyszíni szemlét őszi búza és repce kultúrákban. A Pro-Feed Kft. képviseletében Szabó István vezette a szemléket. A hallottak és tapasztaltak új megvilágításba helyezték növényélettani ismereteinket, segítve a növényvédelmi és tápanyaggazdálkodással kapcsolatos döntéseket.

A Flavescens dorée (FD) fitoplazmás betegség 2025-ben az ország szőlőtermelő vidékein erős fertőzéssel lépett fel, hatalmas károkat okozva. A Vármegyék mindegyikében előfordul, kivéve Nógrád Vármegye szőlőseit. A védekezés a vektor megfigyelésére alapul, amelyben tagjaink is aktívan részt vesznek 2026. évben. A termelők tájékoztatásának és az együttműködés megszervezésének érdekében Kamaránk csatlakozott a Hatóság által szervezett lakossági fórumokhoz. Szendehelyen és Pásztón tartottunk tájékoztatót a témában.

2026-ban is megtartottuk sikerrendezvényünket, a hagyományos Gyermeknapot, ahol gyerekek, szülők, nagyszülők, unokák is remekül szórakoztak.

Kisállat simogatás 2026. – gyereknap

Gyereknap 2026. – méta

Pest Megyei Területi Szervezet

NMNK Pest Megyei Területi Szervezete
Székhely: Iklad, Alsó-Major 1.
Fogadó órák: szerda: 8 - 12 óra között
péntek: 8 - 12 óra között
Vezetés:
Elnök: Erdész Ferenc 06-20-347-2223, e-mail: *erdeszf@gmail.com*
Alelnök: Benécsné dr. Bárdi Gabriella
Titkár: Grünwaldné Almási Andrea 06-20-411-0687 *grunwaldneandrea@gmail.com*

313

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A Pest Vármegyei Kamara éves tevékenységét munkaterv alapján végzi.

A legfőbb területi szerv a Közgyűlés, amely évente minimum kétszer ülésezik.

2025. december 5-én tartottuk a negyedik Közgyűlésünket 2025. évben a Kökény és Fia családi borászatában Cegléden. A vezetőség beszámolója után a 2025. év Növényorvosa kitüntetéseiről döntöttünk titkos szavazással.

Pest megye növényorvosa 2025. évben: **Bán Róbert, Hörömpő László és Vitéz Péter.** A kitüntetéseket a 2026 januári ceglédi szakmai tanácskozáson adtuk át a kitüntetett növényorvos kollégáknak.

A 2026. év első Közgyűlésünket 2026.05.28-án tartottuk a Szabó Magda Művelődési házban Kerepesen.

Az első napirendi pontban az Elnökség beszámolóját Erdész Ferenc elnök tartotta a 2025. év munkájáról. A további napirendi pontokban a 2025. év pénzügyi terv végrehajtását – mérlegét - és a Kamara 2026. évi pénzügyi tervét vitattuk meg, illetve hagytuk jóvá, valamint a Bizottságok a 2025. év munkájáról számoltak be, és véleményezték a kamara tevékenységét.

A szokásos és sikeres ceglédi két napos szakmai továbbképzésünket 2026. január 29-30-án a Hotel Aquarell-ben tartottuk.

A szállodában - növényvédős cégekkel egyeztetett - növényvédő mérnökök téli oktatásán, a növényvédelmi cégek képviselői az aktuális növényvédelmi eljárásokról és az új éves növényvédő szerekről adtak tájékoztatást. Az **előadások** két szekcióban hangzottak el:

- Szántóföldi növények védelme
- Kertészeti kultúrák védelme

A szakmai napon ünnepélyes keretek között adtuk át a 2025. év Pest megye Növényorvosa kitüntetéseket. A kitüntetetteknek gratulálunk, további munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk.

A növényvédelmi szakmai előadások után megtekintettük a Klément Borházat, a pincelátogatást borkóstolóval fejeztük be.

Oktatás, továbbképzés:

A 2025. évi **növényorvosok ötéves** továbbképzését november végén tartottuk meg. A magas színvonalú továbbképzésen 49 fő kamarai tag, szakember vett részt, más megyékből is megtiszteltek továbbképzésünket. A 2026-ban a szokásos novemberi növényorvosok továbbképzését szeptemberben tartottuk, mivel a Covid miatt 2022-ben nem lehetett összejövetelt rendezni és 2021. évben szeptemberben lehetett legkorábban megtartani az előadásokat. A 2026. évben 100 fő vett részt a továbbképzésen.

A **80 órás növényvédelmi alap képzést** 2026. év tavaszán egy helyszínen 16 fő végezte el Kamaránk szervezésében.

A **80 órás** tanfolyamon végzett személyek **továbbképzését hat** Pest megyei településen tartottuk meg 2025. év végén és 2026. év első hónapjaiban, 262 fő részvételével.

Szakmai tanácskozások, bemutatók

2026.02.18-án tartottuk a **„X.Pest Vármegyei Szakmai nap a Talaj- és Növényegészségről” című** tanács-

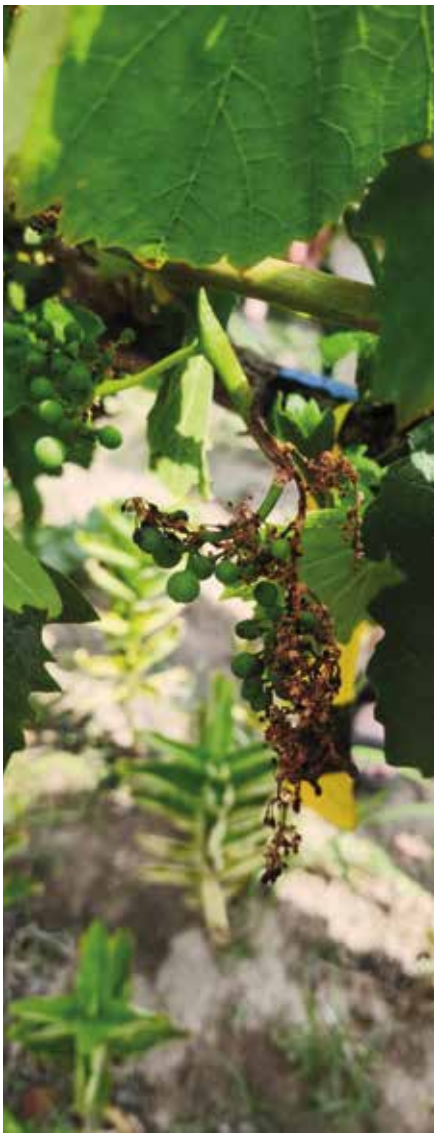
Növényorvosok továbbképzése – terepi gyakorlat Mogyoród talajszelvény

Szőlő növényvédelme bemutató Mogyoród

Szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma gyakorlati bemutató Monorierdő

Szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma fürt elhalás tünete

kozásunkat Gödöllőn, a MATE Tudástranszfer Központban.

A kiemelt előadások a következők voltak:

Klímaváltozás a Közép-Magyarország régióban, azaz mire számítsunk a következő évtized(ek)ben –

Előadó: **Prof. Dr. Bartholy Judit** egyetemi tanár (ELTE)

Az UV-B sugárzás növényélettani hatásai

Előadó: **Dr. Parádi István** egyetemi adjunktus (ELTE)

Tények és tény-hitek a szilíciummal kapcsolatban. Mire való egyáltalán?

Előadó: **Dr. Németh Krisztina** egyetemi docens (NJE)

Kékfrankos

A szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma – merre tovább növényvédelem?

Előadó: **Dr. Albert Réka** főiskolai docens (SZTE MG Kar)

A regeneratív gazdálkodás csodája Somogyban.

Előadó: **Berend Ferenc** ügyvezető igazgató (Somogyi Kószáló Farm).

A talajszerkezet degradációja és épülése a szántóföldön - folyamatok és feltételek.

Előadó: **Dr. Szegi Tamás** egyetemi docens (MATE)

A tanácskozás a NAK szaktanácsadók továbbképzésébe beszámító rendezvény volt.

2026.06.02-án a Corteva Crop solutions HUN Kft, az Isterra Közép-Eu-

rópa Kft, a UPL Hungary Kft közösen közös fajta- és technológiai bemutatót tartottunk Kartalon és Verseg határában.

Fenológia Figyelő Nap:

A Pro-Feed Kft. és a kamaránk szervezésében 2026-ban először tartottunk öt helyszínen, szántóföldi növények, szőlő és vetőmag figyelő napot. A terepen rövid terepi foglalkozásokon gyakorlatban mutattuk be a fenológiai stádiumok meghatározásának módszerét, az eredményt pedig összevetjük a széles körben alkalmazott BBCH skálával. Ismertettük az adott fejlettségi stádiumhoz tartozó élettani folyamatokat és terméselemeket, valamint az alkalmazható növényegészségi kezelések szakmai alapjait. A szakmai napokat Szabó István Pro-Feed üzletág-fejlesztési igazgatója tartotta.

FD gyakorlati felismerési bemutató:

Kamara Pest Vármegyei Szervezete két alkalommal 2026.04.24. és 08.06-an tartotta Monorierdő KERBOR Kft szőlő táblájában a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma tünetek felismerésének gyakorlati bemutatóját. Gyakorlati bemutatót vezette: Gáspár Gergely növényorvos kollégánk.

Sikeres bemutatót tartottunk 2026. év augusztus 11-én Mogyoródon „A szőlő növényvédelme" tárgykörben.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, rendezvényünket a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara felvette a szaktanácsadók által a továbbképzés keretében választható rendezvények közé.

A nagy melegre való tekintettel a résztvevők először a kísérleti szőlő parcellákat tekintették meg. A Kékfrankos ültetvényben a növényvédős- és tápanyagos cégek képviselői ismertették a kísérleti parcellák technológiáit és a felhasznált növényvédő-, illetve növénykondicionáló –készítményeket.

A szőlő kísérlet megtekintése után a Mogyoródi Grosics Gyula stadionban két szakmai előadást hallgattunk meg.

A nap kiemelt előadásai a következők voltak:

A napégés, hőstressz, az UV-B sugárzás növényélettani hatásai a szőlőtermesztésben

Előadó: **Szabó István** üzletág igazgató Pro Feed Kft.

A 2026-os évjárat eddigi főbb jellemzői, a Mogyoródi kísérleti technológiák eredménye és röviden a fitoplazma helyzetről.

Előadó: **dr. Dula Bencéné**, kertészmérnök, növényvédelmi mikológus

A tanácskozás a NAK szaktanácsadók továbbképzésébe beszámító rendezvény volt.

Délután a Mogyoródi pincesoron borkostolót tartottunk két borásznál.

A szakmai bemutatón tagságunk mellett szép számmal vettek részt az ágazat kisebb nagyobb területen gazdálkodó szereplői.

Sport

2026.08.28-án Kamaránk focicsapatával negyed ízben vettünk részt Mezőhegyes, MSE Sporttelepén, a Békés Vármegyei Kamara szervezésében megtartott X. Növényvédő Kamarai Sportnapon. A vármegyei focicsapatunk harmadik helyet ért el a nemes küzdelemben.

Kamarai tagjaink zömmel Pest megye mezőgazdaságában tevékenykednek. A szerteágazó vetésszerkezet, a változékony időjárás, az eltérő talajadottságok komoly kihívások elé állítják szakembereink tudását minden évben.

Sportnap – a Pest Vármegyei foci csapat

Integrált, interdiszciplináris növényvédelmi kutatások és akkreditált vizsgálatok a Debreceni Egyetemen

Tudományos alapok és stratégiai együttműködések a fenntartható agrárium szolgálatában

Nagy Antal – Csótó András, Debreceni Egyetem MÉK Növényvédelmi Intézet

Az erősödő és gyorsuló klimatikus változások, az inváziós károsítók terjedése, a szigorodó európai uniós növényvédelmi szabályozás, valamint a változó társadalmi elvárások összetett kihívások elé állítják a hazai agráriumot, amelyekre kizárólag a legmagasabb szintű tudományos felkészültséggel és integrált megközelítéssel adhatók megfelelő és hatékony válaszok. A Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Karán a Növényvédelmi Intézet koordinációjával 2022-ben egységesített Növényvédelmi Kutatási Portfólió pontosan erre a kihívásra hivatott megoldásokat nyújtani. Ez a szervezeti és szakmai integráció lehetővé tette, hogy a kar kiterjedt humánerőforrás- és eszközparkját hálózatba szervezve, szimultán és célzott válaszokat adjunk a legösszetettebb növényvédelmi problémákra is, függetlenül attól, hogy a szükséges specifikus kompetenciák vagy műszerek melyik működési egységben állnak rendelkezésre.

A kutatás-fejlesztési és szolgáltatási kapacitások kiteljesítéseként a kar 2024 óta rendelkezik a növényvédő szer engedélyezési célú kísérletek végzéséhez szükséges GEP (Good Experimental Practice) tanúsítvánnyal, létrehozva a DE MÉK GEP Vizsgálóhelyet. Ennek köszönhetően intézményünk a nemzetközi és hazai ipari partnerek számára elismert, szabványosított, hivatalos engedélyeztetési vizsgálatok teljes körű lebonyolítását szavatolja. A klasszikus GEP tanúsított szántóföldi kis- és nagyparcellás kísérleteken túl tenyészedényes, üvegházi és kontrollált klímakamrás körülmények között herbicidek, fungicidek, baktericidek, zoocidok, növekedésszabályozó és termésnövelő készítmények, valamint adalékanyagok vizsgálatát végezzük el szántóföldi, zöldség-, gyümölcs-, szőlő-, dísznövény-, erdészeti és egyéb kultúrákban.

A Debreceni Egyetem, mint egyedülálló hazai tudományegyetemi struktúra egyik legnagyobb értéke a legkülönbözőbb tudományterületeken átívelő interdiszciplinaritás. A növényvédelmi kutatási és vizsgálati feladatokban a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar saját intézetein túl szorosan együttműködünk a társkarok kapacitásaival is, valamint nyitott külső kutatás-fejlesztésben résztvevő intézményekkel, illetve ipari szereplőkkel való kapcsolódásra is.

Kutatási és szolgáltatási fókuszunk a hagyományos integrált növényvédelmen (IPM) túlmutatva kiemelten kezeli a biológiai és precíziós eljárások gyakorlati alkalmazási lehetőségeit. Akkreditált feladatainkon túl szolgáltatási portfóliónk magában foglalja a kontrollált, klímaszobás in planta kísérleteket, a károsítók elterjedésének és állományának akár országos szintű felmérését, a károsítók monitoringját, valamint a molekuláris szintű fajazonosítást és kártételi diagnosztikát. Emellett kiemelt hangsúlyt fektetünk a növény-, végtermék- és talajanalitikára, a provokációs vizsgálatokhoz szükséges inokulum vagy károsítók tenyésztésére, a posztharveszt eljárásokra, valamint az in vitro laboratóriumi hatékonysági, összeférhetőségi és toxicitási tesztekre. A modern agrárium igényeinek megfelelően a távérzékelési és szenzoros vizsgálatok, valamint a térinformatikai elemzések is szerves részét képezik munkánknak, amelyeket széles körű disszeminációs tevékenység – úgymint tudományos és ismeretterjesztő cikkek és előadások, valamint szervezett oktatások, rövid képzések és szakmai marketinganyagok kidolgozása – egészít ki.

Portfóliónk sokrétűségét a változatos, különféle volumenű referencia-együttműködések is igazolják. Rendszeresen teljesítünk kisebb szolgáltatási megbízásokat, például rezisztenciateszteket, termék és termékjelölt készítmények laboratóriumi hatásvizsgálatait kémiai és biológiai ágensekkel. A magasabb referenciaszintet a GEP akkreditált engedélyezési célú kísérletek, illetve a nagyobb térbeli és időbeli léptékű monitoringok jelentik, míg a legmagasabb szintű szakmai jelenlétet a nemzeti szintű kutatási együttműködések képviselik, amelyeket kormányzati, államkincstári, ipari és termelői érdekvédelmi szervezetekkel partnerségben valósítunk meg.

Utóbbiak kiemelkedő példája a hazai zöldség-gyümölcs ágazati közösségi TÉSZ K+F program, amely a FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és az Innofresh Nonprofit Kft. koordinációjával, valamint az Agrárminisztérium támogatásával jött létre. A 20 gyakorlatorientált projektet magában foglaló programban a Debreceni Egyetem, mint kulcsfontosságú tudományos partner vesz részt 31 termelői értékesítő szervezettel (TÉSZ) és társegyetemekkel együttműködve. A kezdeményezés kiválóan szemlélteti, miként kapcsolódik össze a debreceni növényvédelmi kutatási kapacitás a piaci és termesztési gyakorlat közvetlen kihívásaival – legyen szó a biológiai növényvédelemről, a szermaradék-mentes technológiákról, vagy a digitális és adatvezérelt előrejelző rendszerek alkalmazásáról.

A Debreceni Egyetem Növényvédelmi Kutatási Portfóliója és GEP Vizsgálóhelye nyitott a hazai és nemzetközi ipari partnerek, kutatóintézetek és termelői közösségek megkereséseire az engedélyezési kísérletek, a célzott K+F együttműködések, valamint az oktatás és képzés terén egyaránt.

Elérhetőségek:
Honlap:
https://mek.unideb.hu/novenyvedelmi-vizsgalohely
E-mail:
mek.gep@agr.unideb.hu, nagyanti@agr.unideb.hu, csoto.andras@agr.unideb.hu
Dr. Nagy Antal (*vizsgálóhely-vezető*):
+36 52 508 444 / 88378 | Mobil: +36 20 461 2124
Dr. Csótó András (*vizsgálóhely-vezető helyettes*):
+36 52 508 444 / 88222 | Mobil: +36 30 321 1752

■

Somogy Megyei Területi Szervezet

NMNK Somogy Megyei Területi Szervezete
Székhelye: 7451 Kaposvár, Dália u. 10. – Email: *somogyinovenyorvos@gmail.com*
Vezetőség:

243

Elnök:	Dr. Labant Attila	+36-70 624 2537	*somogyinovenyorvos@gmail.com*
Alelnök:	Németh Kázmér	+36-70 624 2537	*somogyinovenyorvos@gmail.com*
Titkár:	Szente Judit Imola	+36-30 962 2455	*somogytitkar@gmail.com*

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Szervezetünk éves tevékenységét évek óta kialakult munkarend szerint végzi, melynek központi eleme tematikus szakmai napok szervezése, amelyen tagjaink tájékoztatást kapnak a növényvédelemben bekövetkezett újdonságokról, a tevékenységüket szabályzó jogszabályi háttér változásáról, új technológiák megjelenéséről, valamint az egyes növényvédőszer-gyártó cégek komplex technológiai ajánlásáról. Az elmúlt egy évben mind szakmai, mind nem szakmai rendezvényeink a 2020 előtt megszokott rendben zajlottak megyénkben, egyelőre erősen hullámzó résztvétel mellett. A megszokott rend szerint minden évben öt tematikus rendezvényt szoktunk tartani a főbb növényeink vetésidejéhez igazodva. A rendezvények fő témája az éppen aktuális kultúra növényvédelmi technológiájának, valamint technológiai ajánlásának bemutatása mellett a folyamatosan változó adminisztratív változások voltak.

Megyénkben hagyományosan ötévente tartunk 40 órás mérnök-továbbképzést, mely az idei évben az eddig megszokottaktól eltérően két részletben került lebonyolításra, hogy a permetezési napló elektronikus beküldésének január végén esedékes teljesítésében a kollégákat a lehető legkisebb mértékben korlátozzuk. A mérnök-továbbképzés ilyen formában történő szervezése garantálja, hogy a részt vevő kollégák a legújabb kutatási eredményeket, legmodernebb szemléletmódot képviselő/közvetítő kutatóktól, egyetemi oktatóktól, gyakorlati szakemberektől tanulhatnak a gyakorlati életben közvetlenül használható ismereteket. Hátrány azonban, hogy – bár tagjainknak ösztönzésképpen kedvezményes áron biztosítottuk a tanfolyamon való részt vétel lehetőségét – több tagunk nem vett részt a továbbképzésen, így a tanfolyamok közti években többen szembesültek azzal, hogy a lejáró vásárlási engedélyük meghosszabbításáért távolabbi megyében kell a továbbképzési kötelezettségét teljesíteniük. Ezt a helyzetet tovább rontotta, hogy a COVID miatt 2021-ben csak nyár végén tudtunk tanfolyamot tartani, így annak ellenére, hogy többször jeleztük a tagság felé, miszerint ne a vásárlási engedély lejártát nézzék, hanem már télen teljesítsék a tanfolyamot, pár tagtársunk az utolsó pillanatig kivárt a továbbképzésre való jelentkezéssel. Ezek a jelenségek rámutatnak arra, hogy a tanfolyamok rendszerét újra kell gondolnunk, első körben a régió többi megyéjének bevonásával, régiós együttműködés keretében. A mérnök-továbbképzés szervezése sajnálatosan felborította a téli szakmai találkozóink hagyományos menetét, melyek látogatottsága szerencsére ennek ellenére alig maradt el a megszokottól.

A program látogatottságán nagyon sokat lendített, hogy azok a NAK felé is bejelentésre kerülnek, így a szaktanácsadók számára lehetőség van szaktanácsdói kreditjeik gyarapítására, sőt kollégáink a szükséges szaktanácsadói kreditjeiket kizárólag az általunk szervezett rendezvények látogatásával is meg tudják szerezni. Büszkén jelenthetjük, hogy a megyénkben az elmúlt évben a szaktanácsadók által látogatható rendezvények 40%-át Kamaránk szervezte. A rendezvényeken – természetesen nem csak a NAK előírásainak való megfelelés jegyében - kötelezően „márkafüggetlen" szakmai előadások is megfelelő számban megjelennek. Ennek köszönhetően az elmúlt időszakban a

rendezvényeken részt vevő kollégák az ajánlott technológiák ismertetésén túl hallgattak rovartani, gyombiológiai, jogi, talajtani, tápanyag-gazdálkodási és térinformatikai tematikájú előadásokat is. A rendezvények rendszerét ugyanakkor kissé átszerveztük, hiszen a gazdasági évet indító repce termesztéstechnológiát körüljáró rendezvényünk több okból is elenyésző látogatottságú volt az elmúlt években, részben a repce egyre korábbi vetésideje miatt a rendezvény erősen a szabadságolási szezonra esett, harmadrészt a repce vetésterülete drasztikus csökkenésben van. Az idei évben így október elején egy repce-búza tematikájú rendezvényt tartottunk, melynek kiemelt témája volt az aszályhelyzethez történő alkalmazkodás, azon belül is különösen az egyes gyomírtószerek lebomlásdinamikájának változása aszályos körülmények között.

A megyei kollégákat az elmúlt évben elsősorban az adminisztratív változások érdekelték, mely változásokkal kapcsolatosan szervezetünk igyekezett minél több segítséget nyújtani a kollégáknak, elsősorban folyamatos tájékoztatással. A téli, tavasz eleji időszakban nagy figyelem övezte az elektronikus permetezési napló változásait, melyre a zökkenőmentes átálláshoz igyekeztünk segíteni a kollégákat, továbbá az agrártámogatásokkal kapcsolatos (természetesen elsősorban a növényvédelmi vonatkozású) változásokat is igyekeztünk nyomon követni. A tavasz derekától egészen augusztus végéig pedig a deszikkálással kapcsolatos előírások és lehetőségek útvesztőjében próbáltunk utat mutatni kollégáinknak elsősorban korrekt és naprakész tájékoztatással.

A deszikkálásnál kell megjegyeznem hogy már sokadik éve éppen a deszikkálási időszakban érdeklődnek a legintenzívebben a kollégák a permetező drónok használatáról. Amellett, hogy a permetező drónokkal kapcsolatos előírásokról folyamatosan tájékoztatjuk nem csak tagjainkat, de a megye gazdálkodóit is, mindig nyomatékosan megjegyezzük, hogy a deszikkáló szerek drónnal történő kijuttatása üzemi körülmények között szabályosan nem hajtható végre, az a növényvédelmi hatóság eljárását vonja maga után.

Az elmúlt évhez hasonlóan nagy feladatot rótt megyénkre a szőlő aranyszínű sárgaságával kapcsolatos megfigyelési feladatok ellátása, melyben különösen Tóth Dániel és Vanyúr György kollégák nyújtottak hatalmas segítséget, és ezúton is szeretném megköszönni a segítséget nekik, valamint minden kollégánknak, aki bármilyen módon is segítette a hatósági feladatok ellátását.

A kamara kiemelt feladata a növényvédőszer felhasználók képzésének, továbbképzésének szervezése. A tanfolyamok őszi megindulásával 8 órás képzésünket szerte a megyében mérsékelt részvétel mellett tartottuk, melynek okai valószínűleg az 5 évvel ezelőtti COVID miatti leállásban keresendőek. A 80 órás képzésekre is mérsékelt az érdeklődés. Az elmúlt évben 80 órás alaptanfolyamon 81 fő, míg nyolc órás továbbképzésen 167 fő vett részt. A képzések szervezésének kamara általi kizárólagossága óriási lehetőség, de óriási feladat is. A szervezés és az adminisztráció olyan senki által nem látható háttérmunkák, amelyek azonban nagyságrendileg vetekednek magával az oktatási tevékenységgel. A megyei szervezetek adminisztrációs terhe a képzések adminisztrációja nélkül is évről évre nő.

Az oktatásokból származó bevételnek, a megemelt tagdíjaknak, valamint a feszes gazdálkodásnak köszönhetően szervezetünk gazdaságilag stabil lábakon áll, így az anyagi lehetőségek adottak színvonalas képzésekhez, illetve olyan szolgáltatások biztosításához, amelyek túlmutatnak a szervezet szigorúan értelmezett feladatain, azonban erősítik a kamara és tagjai közti kapcsolatot. Tagjainktól – nem csak ez irányban - folyamatosan várjuk az ötleteket.

A szakmai programokon túl a közösségi élet is kezdi felvenni a 2020-at megelőző ritmust, bár ezen még van mit javítanunk. A mérsékelt érdeklődés ellenére tavasszal egy jó hangulatú kiránduláson volt szerencsénk részt venni. Messzire most nem merészkedtünk, Pécsen és környékén töltöttünk el három tartalmas napot.

A tagjaink száma örvendetes módon egyre nő. Az elmúlt évben 18 új – zömében frissen végzett növényorvos – tagot üdvözölhettünk sorainkban, így annak ellenére, hogy idén ősszel már 72 tagunk betöltötte a hatvanadik életévét, tagságunk átlagéletkora már sokadik éve mutat csökkenő tendenciát.

Szabolc-Szatmár-Bereg Megyei Területi Szervezet

NMNK Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Szervezetének
Székhelye: 4400 Nyíregyháza, Nádor utca 8. Fsz./1.
Fogadó órák: Kedd és csütörtök: 9.00 -15.00
Elérhetőség: Telefon: +36 20 333 7762 e-mail: *szszb.novenyvedokamara@gmail.com*
Irodavezető: Vincze Zsuzsánna
Vezetőség:

282

Elnök: Dankó Róbert András
Alelnök: Moravszki Gábor
Titkár: Vincze János

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Szervezete megalakulása óta a növényorvosi hivatás szakmai képviseletét, a tagok továbbképzését és a korszerű növényvédelmi ismeretek átadását tekinti fő feladatának. A szervezet 155 taggal kezdte meg működését, jelenleg 282 növényorvost fog össze.

Hagyományokra építve

A szervezet a növényvédelmi szakirányítás és a növényorvosi tevékenység kamarai rendszerének kialakulásakor jött létre. Azóta köztestületként végzi a kamarai tagsághoz kapcsolódó feladatokat, és munkáját a mezőgazdasági, növényvédelmi, valamint jogszabályi változásokhoz igazítja. Működésének elindítását és fejlődését a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat, majd annak jogutód intézményei támogatták.

Szakmai munka és tudásmegosztás

A területi szervezet rendszeresen szervez továbbképzéseket, és biztosítja a növényorvosi munkához szükséges szakmai információkat. A szakhatóságokkal és más szakmai partnerekkel fenntartott együttműködés révén a tagok naprakész tájékoztatást kapnak a növényvédelem aktuális kérdéseiről.

A 2026. év meghatározó eredményei

A 2025-ben megkezdett szervezeti átalakulás után a területi szervezet 2026 januárjától önálló gazdálkodásban működik. Ez nagyobb önállóságot biztosít a működésben és a szakmai programok szervezésében.

Jelentős előrelépést jelentett a heti rendszerességgel megjelenő Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Hírmondó elindítása, amely a jogszabályi változásokról, növényvédelmi aktualitásokról, piaci információkról és kamarai eseményekről nyújt tájékoztatást a tagság számára.

A területi szervezet tanulmányutat szervezett a németországi DLG Feldtage 2026 rendezvényre. A résztvevők a helyszínen ismerkedhettek meg a legújabb termesztéstechnológiai és növényvédelmi megoldásokkal.

Közösség és összetartozás

A VII. Növényorvosi Sportnapon eredményesen szerepelt a vármegyei küldöttség. Lengyel József asztaliteniszben bajnoki címet szerzett. Apáti Zsuzsanna, Dankó Róbert András, Jordán László, Király Ákos, Simon Zoltán és Vincze Zsuzsánna csapata a szakmai kvízversenyen második helyezést ért el, a labdarúgócsapat pedig a hetedik helyen végzett.

A vármegyei küldöttség a VII. Növényorvosi Sportnapon

A szakmai kvízverseny második helyezett csapata

Elismerések és szakmai példaképek

A vármegye növényorvosainak kimagasló szakmai életművét, példaadó hivatástudatát és a közösség szolgálatában végzett áldozatos munkáját az elmúlt években számos rangos kamarai, szakmai és állami kitüntetéssel ismerték el. E megtisztelő elismerések nem csupán az érintettek kivételes

felkészültségét és több évtizedes értékteremtő tevékenységét méltatják, hanem egyúttal a növényorvosi hivatás tekintélyét, nemzedékeken átívelő értékeit és a magyar agrárium szolgálatában betöltött nélkülözhetetlen szerepét is hirdetik.

2025

Dankó Róbert András – *Kiváló Növényorvos*
Vincze János – *Miniszteri Elismerő Oklevél*

2026

Sipos Tibor – *Magyar Ezüst Érdemkereszt*
dr. Szőke Lajos – *Életfa Emlékplakett Ezüst Fokozata*

Előretekintés

A területi szervezet a jövőben is rendíthetetlen elkötelezettséggel kívánja szolgálni tagjai szakmai gyarapodását, a tudás folyamatos megújítását és a növényorvosi közösség összetartozásának elmélyítését. Küldetésének tekinti, hogy a változó világ kihívásai közepette biztos támaszt és iránymutatást nyújtson, különös figyelmet fordítva a klímaváltozás mezőgazdaságot formáló hatásaihoz való felkészülésre, valamint a fenntartható, korszerű és jövőbe mutató növényvédelmi megoldások széles körű megismertetésére és elterjesztésére.

NÖVÉNYVÉDELEM FOLYÓIRAT MEGRENDELÉS
Megrendelés hosszabbítása a 2027. évre

Előfizetési díj a 2027. évre: 15.500,- Ft/év. A Növényorvosi Kamara és a Magyar Növényvédelmi Társaság tagjainak: 14.0**00,- Ft/év. Diákoknak kedvezményesen 11.000 Ft/év. Mindhárom esetben plusz 5500 Ft, az éves postaköltség fele.**

Megrendelem a Növényvédelem folyóiratot ……. példányban.

Kamara tag vagyok □, regisztrációs számom: ……MNT tag vagyok □

Diák vagyok □, diákigazolvány számom: ……

Az előfizetési díjat a Környezetbarát Növényvédelemért Alapítvány K&H 10400054-00502306-00000000 számlájára a megrendelést követő 8. napig **befizetek**

Az előfizetési díjról előre kérek számlát, amelyet 8 napon belül kiegyenlítek □

Az előfizetési díjhoz csekket kérek □

NYOMTATOTT BETŰVEL KÉRJÜK KITÖLTENI

Megrendelő Adószáma…… **Kézbesítés helye**

Neve:…….. Név:……
Számlázási címe: □□□□ Cím: □□□□
…… ……
Ügyintéző neve:…… ……
Telefon: …… E-mail……
Dátum:…… Aláírás:……

A Környezetbarát Növényvédelemért Alapítvány
Levelezési cím: 1116 Budapest, Fehérvári út 132.
e-mail cím: balazs.klara@atk.hun-ren.hu

Tolna Megyei Területi Szervezet

NMNK Tolna Megyei Területi Szervezete
Székhelye: 7100 Szekszárd, Csaba u. 14.
Vezetőség:

Elnök:	Papné Komáromi Lilla	+36 30-256-4159	*komaromi79@gmail.com*
Alelnök:	Maros Péter Endre	+36 30-947-2398	*flora.med@tolna.net*
Titkár:	Terpó István	+36 30-346-2644	*terpo@freemail.hu*

240

A 2026. évi aszály elemzése magyarországon

Dr. Somfalvi-Tóth Katalin egyetemi docens
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Növénytermesztési-tudományok Intézet, Agronómia Tanszék

Az éghajlatváltozásról ma már nem lehet feltételes módban beszélni: hatásaival az utóbbi években rendszeresen és egyre súlyosabb formában szembesülünk, ezért a hangsúly egyre inkább a lokális alkalmazkodásra és a várható szélsőségekre való felkészülésre helyeződik. A közvetlen légköri károkozó tényezők – az aszály, a szélsőséges hőmérsékleti viszonyok és a csapadék egyenlőtlen eloszlása – mellett a közvetett hatásokkal is számolni kell, mivel a klímaváltozásnak nemcsak vesztesei, hanem nyertesei is vannak; utóbbiak közé egyértelműen a mezőgazdasági kártevők és kórokozók tartoznak. A 2026. nyári időszak agrometeorológiai elemzése jól szemlélteti, milyen időjárási és éghajlati változásokhoz szükséges alkalmazkodni. Az elemzés célja, hogy a 2026. nyári megfigyelések alapján bemutassa a hőmérsékleti és csapadékviszonyok eltolódásának mezőgazdasági és vízgazdálkodási jelentőségét.

Magyarországon 2026 nyara kiemelkedően meleg volt: a nyári középhőmérséklet 2,6 °C-kal haladta meg az 1991–2020-as átlagot (júniusban +2,7 °C, júliusban +1,3 °C, augusztusban +3,7 °C), így az 1901 óta vezetett adatsor egyik legszélsőségesebb nyaraként azonosítható. A hőséghez rendkívüli csapadékhiány társult: a nyári országos átlagos csapadékösszeg mindössze 74,1 mm volt a 203,3 mm-es sokéves átlaggal szemben, ami közel 64%-os elmaradást jelent (júniusban 45%, júliusban és augusztusban egyaránt 74%), ugyanakkor az Alföld bizonyos térségeiben a három havi csapadékösszeg a 20 mm-t sem érte el.

A nyáron két jelentős hőhullám alakult ki, júniusban és augusztusban; a júniusi szokatlanul korán érkezett és különösen intenzív volt, ekkor dőlt meg az országos melegrekord is Szécsényben, 42 °C-os maximumhőmérséklettel. Júniusban meglehetősen szokatlanok az ilyen intenzitású hőhullámok, amelyhez az előző évszakokból megörökölt, nagy mélységig kiszáradt talajok is hozzájárulhattak. Ezen túlmenően az ilyen helyzetek kapcsán több szó esett az ún. „hőkupola" jelenségéről. Ez a fogalom tartós magas nyomású helyzetet jelöl, amelyben a leszálló légmozgás és a stabil rétegződés gátolja a légköri keveredést, így a felszín közelében rekedő meleg, száraz levegő tovább melegszik. A két jelenség között azonban nincs kölcsönösen egyértelmű kapcsolat: nem minden hőhullám mögött áll hőkupola, és nem minden hőkupola okoz szükségszerűen hőhullámot.

A hőség és a csapadékhiány következtében az aszály gyakorlatilag az egész országot érintette. Az április 1. és szeptember 7. közötti értékelés szerint a terület 59%-án súlyos, további 37,4%-án nagyfokú aszály alakult ki, mérsékelt aszály 2,7%-ot, enyhe aszály 0,9%-ot érintett; aszálymentes terület gyakorlatilag nem maradt. A két hőhullám idején az aszály az ország teljes területére kiterjedt, a nyár végi térképek a szárazság tartós fennmaradását jelezték, bár nyugaton helyenként enyhülés volt megfigyelhető. A szintén legmagasabb fokozatot elérő tűzveszély kevesebb figyelmet kapott: az európai kockázati térkép több térségben magas vagy nagyon magas kockázatot jelzett, a mediterrán térségben pedig nagy kiterjedésű erdő- és bozóttüzek keletkeztek, jelezve, milyen gyorsan válhat a tartós szárazság súlyos veszélyforrássá.

A szélsőségek az egyedi mérésekben is megjelentek: június 30-án Szécsényben 42,0 °C, július 9-én Szikszón 3,9 °C volt a mért szélsőérték. A legtöbb nyári csapadékot Barcson regisztrálták (230,5 mm), ugyanakkor a csapadék közel fele (95,6 mm, 41%) egyetlen napon hullott le, mutatva azt a fajta mintázatot, amelyre a klimatológusok régóta felhívják a figyelmet: hosszú aszályos időszakokat rövid ideig tartó, nagy intenzitású csapadékesemények törnek meg. Ezzel szemben Nagykőrösön mindössze 19,6 mm csapadék hullott a három nyári hónap alatt.

A klímaprojekciók szerint a telek melegebbé és csapadékosabbá, a nyarak melegebbé és szárazabbá válhatnak a jövőben, a tavaszi és őszi csapadék változása pedig bizonytalanabb. A 2026. nyári adatok arra utalnak, hogy egyes szélsőségek a korábbi várakozásoknál hamarabb jelentkezhetnek, az évszázad közepe-vége helyett akár már ebben vagy a következő évtizedben. Magyarország éghajlati övezetei is mára eltolódtak: a meleg-száraz jelleg egyre nagyobb területen jelenik meg, különösen az ország alföldi részén, egyes térségek pedig már a forró-száraz kategóriába kerültek. Az alkalmazkodás tehát nem távoli feladat: a mezőgazdaságnak és a vízgazdálkodásnak fel kell készülnie a rendszeresen visszatérő hőségre, az aszályra, a hirtelen lezúduló csapadékra, a tűzveszélyre, valamint a kártevők és kórokozók változó kockázataira. Az eredmények a helyi léptékű alkalmazkodási stratégiák megalapozásához szolgálhatnak kiindulópontként. ■

Vas Megyei Területi Szervezet

NMNK Vas Megyei Területi Szervezetének
Székhelye: 9762 Tanakajd, Ambrózy sétány 2/A.
Fogadóhely és fogadóórák: 9600 Sárvár, Szatmar utca 25/A.
Postázási cím: 9700 Szombathely, Pf.: 192.
Honlapunk: *https://www.vmnk.hu* – **Facebook oldalunk:** https://www.facebook.com/vasmegyeiNK
E-mail címünk: *info@vmnk.hu, titkar@vmnk.hu*
Vezetőség:

140

Elnök:	Both Gyula	+36-30 797-7939	gyula.both@outlook.hu
Alelnök:	Károly Beatrix		
Titkár :	Borhi András	+36-20 573-5909	titkar@vmnk.hu

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A megyénk által szervezett programok a 2026-os évben is sikeresen lebonyolításra kerültek.

Az évet a hagyományos évnyitó Kamarai Bállal nyitottuk, amelyet január 10-én tartottunk meg. A rendezvénynek idén is a megszokott helyszín, a vasszécsenyi Új-Ebergényi Kastélyszálló adott otthont, ahol a résztvevők az új esztendő küszöbét átlépve ismét egy remek mulatságon és közös ünneplésen vehettek részt.

Februárban (február 10-11. között) a kecskeméti Four Points by Sheraton hotelben megrendezett exkluzív PREGA konferencián vett részt néhány tagunk. A modern agráriumot és precíziós gazdálkodást bemutató szakmai előadásokon való részvételt a megyei Kamara idén is támogatta

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Vas Megyei Területi Szervezete szervezésében a 2026. évi növényvédelmi előadás-sorozat február 5-6-án került megrendezésre, szintén Vasszécsenyben. A kétnapos, ingyenes konferencián a résztvevők megismerkedhettek a legújabb növényvédelmi technológiákkal, a 2026-os termékajánlatokkal, az aktuális vármegyei növényvédelmi helyzetképpel és a klimatikus tényezők kártevőkre gyakorolt hatásaival is.

Az éves közgyűlést június 30-ra hívtuk össze Tanakajdra, a Petőfi Sándor Művelődési Házba. A rendezvényen a vezetőségi, pénzügyi és a különböző bizottsági beszámolókat követően lezajlott a tisztújító választás, és a hagyományokhoz híven átadásra kerültek az elismerő kitűzők is.

Az oktatás és a továbbképzés 2026-ban is hangsúlyos maradt. Február 9-én vette kezdetét a 80 órás növényvédelmi tanfolyam, a növényvédelmi alaptanfolyamot már elvégzettek (zöldkönyvesek) számára pedig február 18-án és 25-én tartottunk 8 órás továbbképzést Szombathelyen, a kámoni Arborétum Látogatóközpontjában. Ennek köszönhetően a gazdálkodók és termelők idén is naprakész információkat és szükséges tanúsítványokat szerezhettek be, megalapozva a felelősségteljes munkavégzést.

Kamarai bál 2026 – Összefoglaló

Az új esztendő küszöbét éppen csak átlépve ismét egy remek mulatság közepén találhattuk magunkat, ugyanis január 10-én megrendezésre került a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Vas Vármegyei Területi Szervezetének elmaradhatatlan bálja, mely a vasszécsenyi Új-Ebergényi Kastélyszálló csodás fényekkel átszőtt, elegánsan feldíszített termében került megrendezésre.

A szép számban összegyűlt vendégsereget Both Gyula elnök köszöntötte beszédével.

A jó hangulatot a Galaxy Akrobatikus Rock and Roll Klub tehetséges fiataljainak táncos műsora alapozta meg, elkápráztattak bennünket energikus, lendületes formációikkal.

A finom falatok elfogyasztása közben régi ismerőseink, a

Capito Gitárklub együttese emelte a vacsora eleganciáját kellemes dallamokkal.

A baráti társaságok, kollégák, ismerősök vidám beszélgetései mellett a bálozókat Bendzsó Music zenei produkciója csalogatta a táncparkettre.

Az izgalmakat fokozva este tizenegy órakor megtörtént a tombolasorsolás, melyen rengeteg értékes nyeremény talált gazdára, és amiért ezúton is szeretnénk köszönetünket kifejezni a felajánlóknak. A fődíj egy utalvány volt, ami két fő részére kínált pihentető wellnessélményt a Sümegi Vár lábánál elterülő Hotel Kapitány Wellness szállodába, melyet a Kamara ajánlott fel.

Az év elkövetkező dolgos időszakaiban biztosan mindannyian felüdüléssel gondolunk majd a kedves báli emlékekre és a remek hangulatra. A színvonalas rendezvényért szeretnénk köszönetet mondani a kastély személyzetének és a szervezőknek!

VMNK 2026-os növényvédelmi előadás-sorozat beszámoló

A januári kamarai bál helyszínét, a vasszécsenyi Új-Ebergényi Kastélyszállót február 5-én és 6-án – ahogy azt a korábbi években már megszokhattuk –igazi szakmai tartalommal töltötték meg előadóink. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Vas Vármegyei Területi Szervezete, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Vas Vármegyei Igazgatósága, valamint a Vas Vármegyei Kormányhivatal közös szervezésében ismételten sok érdekes előadást hallhattunk a két napos konferencia keretein belül.

A megnyitót a ***Növényvédelmi Igazgatóság*** részéről ***Szűcs Csaba*** tartotta. Előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy a frissített AÖP és AKG listák már megjelentek és ezeket tudják az érintettek használni. Az AÖP 3-as lista kiegészült a zöld komposztok felhasználási lehetőségével.

Az „Omnibusz" javaslattervezet magában foglalja a hatóanyag-jóváhagyások, készítmény-engedélyezések felgyorsítását, a biokontroll termékek definícióját, és ebben az esetben is az engedélyezési eljárások gyorsítását. Az egyszerű anyagok használatának Európai Uniós szintű harmonizálása is a javaslatterv részét képezi. A NÉBIH honlapján megtalálható ez a lista, amely 28 egyszerű anyagot tartalmaz. A „légi permetezés" meghatározás pedig kiegészülne a pilóta nélküli légi járművekével.

Amennyiben egy készítmény drónnal kijuttatható, úgy a jogszabályban foglaltak szerint lehet csak használni. A 2024-es évben az elsodródási vizsgálatok belekerültek a drónos útmutatóba, azonban 2025-ben kikerültek. Ezt a Növény- és Talajvédelmi Osztály munkatársai és a NÉBIH-es kollégák együtt végzik. Az előadás során elmondta, hogy 275 regisztrált drónpilóta van Magyarországon és megjelent a DJI T100-as drón modellje is.

Az elsodródás vizsgálatok esetében az elsodródás és a kockázatértékelés alapján az alábbi 5 tényezőt veszik figyelembe: a szélsebesség, a szélirány, az elsodródásgátló készítmény milyen hatással van az elsodródásra, valamint a repülési magasság alacsony/magas növésű kultúrában, illetve a fúvókatípus esetében (mechanikus és hidraulikus működésű). A hatékonyság megállapítása is megtörténik a drónos kijuttatás során, figyelmet fordítva a kijuttatás egyenletességére, a borításra és a cseppsűrűségre. Ebben a felmérésben 5 vármegye vesz részt: Vas, Zala, Fejér, Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Berreg. Ennek során a mechanikus cseppképzésű fúvókákat találták jobbnak, a szélsebesség tekintetében pedig a 2 m/s értékűt a 4 m/s-mal szemben.

A *Flavescence Dorée*, a szőlő aranyszínű sárgaság vírusával kapcsolatban is elénk vetített egy aktuális helyzetképet. Láthattuk, hogy 22 borvidékből már 21 érintett ezzel a problémával, 19 vármegyében 18-ban igazoltan jelen van. A legsúlyosabb helyzet Zala vármegyében van, itt a területek 90%-a érintett; emellett a Balaton északi és déli részein is komoly fertőzöttséggel állunk szemben.

Egy átfogó védekezési program keretében drónos felderítés indult meg a 2025. évben, október 9-én, amikor 7296 hektár szőlő terület került lerepülésre, és 810 283 db fénykép készült. A mesterséges intelligenciát is segítségül hívják a felderítés során, ugyanis a *Flavescence Dorée* tünetfotókkal tanítják.

A felderítéseket országosan 200-nál is több szemlecsoport végezte. A NÉBIH jelölőfestékek beszerzésben, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa a csoportok megszervezésében, valamint a Vármegyei kormányhivatalok növényvédelmi felügyelőinek közreműködésében és irányításában nyújtott segítsége hozzájárult a védekezéshez.

A japán cserebogár – *Popillia japonica*-mint zárlati károsító került terítékre, ugyanis az Északkelet- Ázsiából származó kártevő Európában először 2014-ben jelent meg Észak-Olaszországban, de jelenlétét már Szlovéniában és Horvátországban is igazolták. Szántóföldi (pl kukorica, szójabab) és kertészeti (pl csonthéjasok, dísznövények) kultúrákban egyaránt károsít. A lárva és az imágó is képes kárt okozni. A csoportosan táplálkozó kifejlett egyedek tarrágást is képesek végezni; elpusztítják a leveleket, a virágokat és a gyümölcsöket. Világutazó hírében áll, szeret az autópályák pihenőjében, személyi poggyászokban, csomagolóanyagokban is elbújni, sőt a repülőgépeken is előfordul potyautasként. 2023-ban Ciprusban, Görögországban, Portugáliában, Spanyolországban, Romániában és Törökországban is felbukkant.

A növényvédelem vármegyei aktualitásairól ***Moór Adriántól*** a ***Vas Vármegyei Kormányhivatal*** megbízott főosztályvezetőjétől hallhattunk. A szója vetőmagszaporítás témakörével indította előadását, melynek során beszélt *a Tobacco ringspot* vírusról (TRSV- vizsgálatköteles, nem zárlati károsító). Bejelentésköteles a szója vetőmagszaporítás

növényegészségügyi vizsgálata az illetékes Vármegyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztály, valamint a Vetőmag- és szaporítóanyag Felügyeleti Osztály részére április 30-ig. A fémzárolásnak feltétele, hogy a szemlék megtörténjenek, amikre két alkalommal- virágzáskor és éréskor- kerül sor.

A termények raktározása is növényegészségügyi regisztrációhoz kötött tevékenység, amit minden év április 30-ig kell megtenni. A 43/2010 (IV.23.) FVM rendelet szabályozza, és a raktározott termény, terményraktár, takarmánykeverő, vagy malom ezen adatait kell közölni: tulajdonos/bérlő/üzemeltető, település, raktár neve és címe, tárolási kapacitás, termény megnevezése. A tárolás megkezdése előtt, üres állapotban a raktárteret fertőtleníteni kell, valamint a teljes tárolási időszak során a kártevőktől mentesíteni szükséges. Raktári kártevővel való fertőzöttség esetén az adott anyag ki nem szállítható (kivéve fertőtlenítés céljára) és forgalomba sem hozható.

A *Flavescence Dorée* miatt 33 település érintett eddig Vas vármegyében. 191 db mintavétel történt, és ebből 67 db lett pozitív. 6 szemlecsoport végezte a munkát, 596 db ültetvény volt érintett és 6287 db tőkét kellett megsemmisíteni, továbbá a kamarai tagokat is várják a szemlecsoportokba.

Moór Adrián szót ejtett a szükséghelyzeti engedélyekről is. A kitöltendő adatlap elérhető a NÉBIH honlapján. Felhívta a figyelmet az adatlap hiánytalan kitöltésére. Szükséges a növényorvos, növényvédelmi szakmérnök aláírása, bélyegzője; kell a készítmények pontos neve, nem elég csak a hatóanyag, továbbá pontos dózis, lémennyiség megadása, és több tábla esetén egy bejelentő űrlap. Az egyes területeket mellékletként csatolva külön fel kell sorolni. Cégek esetében a beküldés kizárólag ePapíron, míg magánszemély esetében ePapíron és személyesen is történhet. Az ePapír címzés pedig a következő:

Témacsoport: Kormányhivatali ügyek
Ügytípus: Növény-és Talajvédelmi feladatok
Címzett: Vas Vármegyei Kormányhivatal.

Fontos, hogy az ügyintézési határidő 8 nap, ezért a bejelentéseket időben meg kell tenni.

A hatósági eljárások során elsősorban a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználót keresik fel, ennek hiányában második lépésként az ingatlan- nyilvántartásban bejegyzett haszonélvezeti jog jogosultjához fordulnak. Amennyiben itt sem járnak sikerrel, úgy harmadik esetben a tulajdonost fogják felkeresni.

A drónnal történő kijuttatás esetében a termésnövelő anyagoknál is szükséges bejelentést tenni a kijuttatást megelőző munkanap 9 óráig az illetékes Vármegyei Kormányhivatalhoz.

A talajvédelem témakörében a trágya kijuttatása november 30-tól február 15-ig tilos (kivéve az őszi kalászosok esetében, itt ugyanis november 30- január 31 a tilalmi időszak). Ideiglenes trágyakazal pedig nem létesíthető és tartható fenn november 30 és február 15 között, amennyiben az elszivárgás elleni védelmet nem tudjuk biztosítani. Ideiglenes trágyakazalban maximum 2 hónapig tárolható a szervestrágya.

A **Vas Vármegyei Növény-és Talajvédelmi Osztály** növényvédelmi szakügyintézője, **Farkas István** a klimatikus tényezők hatásait ismertette a kártevők és a kórokozók áttelelésének kapcsán.

A tartós hideg elpusztíthatná a kártevőket, de az utóbbi időben tapasztalt enyhe telek növelik a túlélési esélyeket. A hőingadozások azonban a javunkra válhatnak a károsító szervezetekkel szemben, ugyanis a gyakoribb fagy-olvadási ciklusok következtében megnő az elhullás, kimerülnek az energiatartalékok.

A csapadékos tél során a gombás és bakteriális fertőzések jobban tudnak terjedni a kártevők között, azonban a talajlakó fajok némelyikének még kedvező is lehet. A tojás- és lárvaalakban telelő fajoknál a száraz telek kiszáradást okozhatnak. A hótakaró hőszigetelő hatással bírhat a növényi maradványokon vagy a talajban telelő kártevőket még akár védheti is. Amennyiben nincsen hó, úgy a fagyos idő következtében a talajfelszín közelében levő fajok elpusztulnak. A szél csökkentheti a hóborítottságot és ezzel párhuzamosan az áttelelési esélyt.

Hideg időjárás esetén a talaj mélyebb rétegeibe vándorolnak a pajorok, drótférgek. Lehullott levelek, fakéreg búvóhelyül szolgálhat például a repceszár-ormányosok vagy a poloskák számára is. Utóbbi nagyon szereti az emberi környezetet, a házfalakba, pincékbe is képesek behúzódni menedék reményében.

Vannak olyan rovarok, amelyek saját maguk számára olyan kémiai anyagokat termelnek, amik fagyállóként funkcionálnak. Kriprotektánsoknak hívjuk az olyan rovarokat, melyek kvázi természetes fagyállóként működő vegyületeket (pl glicerin) halmoznak fel a szervezetükben. Erre képes például a kukoricamoly is. Vannak azonban, akik speciális fagyálló fehérjéket termelnek, amik gátolják a jégkristályok növekedését. A burgonyabogár rendelkezik ilyen képességgel.

A szőlő aranyszínű sárgasága képes túlélni a téli hideget, sőt még az extrém fagyokat is. Észak-Amerikából származik vírusvektorával, a kabócával együtt. A kabóca petéi a kétévesnél idősebb fás részek kérge alatt telelnek át, valamint a nyugalmi állapot is hozzájárul ahhoz, hogy átvészeljék a telet. A származásából adódóan igényli a hideghatást, sőt az egységes lárvakelést a téli tartós fagy még elő is segíti.

A szkleróciumok a talajban a fagyok ellenére is életképesek maradnak. A szkleróciumok külső héja védelmet biztosít, a belső részben sok a tartalék tápanyag, enzimgátló anyagokat és gombaellenes vegyületeket képeznek a talajban, így sem a gombák, sem a baktériumok nem képesek megemészteni őket. Az extrém hideg elviselését nagyban elősegíti a mélynyugalmi állapot, amikor az anyagcsere szinte teljesen leáll.

Az almafa lisztharmat a rügypikkelyek alatt telel át. -12°C alatt a fertőzött rügyekben a micélium elkezd károsodni, azonban -20°C alatt a fertőzött rügyek nagy része elfagy, mivel az egészségesebb rügyeknél fagyérzékenyebbek. Ekkor nemcsak a beteg generatív rész, de vele együtt a kórokozó is elpusztul.

A gabona- levéltetvek ivaros úton lerakott petéi jó fagyállósággal bírnak. -25 °C és -30 °C közötti hőmérsékleten sem pusztulnak el a fásszárú gazdanövényeken. -5 °C és -12 °C közötti értéken az imágók és szűznemzéssel létrejött lárvák nagy számban pusztulnak.

Farkas István összefoglalva elmondta, hogy a kártevők, kórokozók áttelelését a klimatikus elemek összessége határozza meg. A 2-3 hétig tartó -10-15°C esetében számíthatunk a kártevők, kórokozók áttelelő formáinak pusztulására. Az enyhébb telek, amelyek a klímaváltozás hozadékai, nagyban hozzájárulnak a kórokozók és a kártevők fennmaradásához és felszaporodásához.

A **NÉBIH Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatósága** részéről **Dr. Gulyás Zoltán** növényvédelmi mérnökszakértő előadását hallhattuk a növényvédő gépek időszakos műszaki felülvizsgálatáról és a jogszerű drónos mezőgazdasági repülés témájáról.

Dr. Gulyás Zoltán kiemelte a felülvizsgálatra kerülő gépek leggyakoribb hibáit, amik elő szoktak fordulni egy-egy alkalom során:

- Csepegés, szivárgás, néha komolyabb folyás
- A kardántengely védőburkolat hiánya/sérülése
- A légüst membrán sérült és emiatt a légüst nyomása sem megfelelő
- Membránszakadás
- Permetlétartály szintezője olvashatatlan
- Nanométer hibái
- Megtört tömlők
- Kézmosóvizes tartály térfogata nem megfelelő vagy hiányzik

A szórófejben a fúvókák eltérő gyártásúak, típusúak, méretűek, és gyakran sajnos sérültek is

A szántóföldi gépeknél lóg a keret, nem állítható be vízszintesre, a szórófejek nem függőlegesen vannak a szórócsöveken, a szórófejtartók távolsága eltér a szabványos 50 cm-től, és a szórófejek nem azonos távolságra vannak a talajtól

A kertészeti/ ültetvény permetezők esetében a leggyakoribb hibák: a szórófejek nem zárhatók el, a ventilátor nem kikapcsolható

„Rendszeres karbantartás (szezon előtt és után, szükség esetén szezon közben, minden munkavégzés előtt ellenőrzés) + időszakos műszaki felülvizsgálat = ANYAGTAKARÉKOS, HATÉKONYABB ÉS BIZTONSÁGOSABB NÖVÉNYVÉDELEM!"

Jelenleg 270 fő található a NÉBIH által vezetett mezőgazdasági pilóta nélküli légijármű irányítói nyilvántartásában és csak ilyen személy végezhet pilóta nélküli légi járművel repülést.

A permetező drónos növényvédelem jogszerű végzéséhez szükséges lépések:

- személyi feltételek teljesítése (képzések elvégzése)
- bejegyzés a NÉBIH nyilvántartásába
- típusminősített permetező drón vásárlása

A pénteki napon **Dr. Varga Zsolt fitopatológus** tartott előadást az aflatoxin problémakör kórtani és rovartani hátteréről. 2024 őszének a nagy problémája volt a magas aflatoxin szint kukorica terményben. Ez 20 mikrogramm/kilogramm feletti mennyiséget jelent. Beszédes konklúzió, hogy végül az összes kifogásolt tétel eltűnt a piacról.

Maga az *Aspergillus flavus* egy kozmopolita, szaprotróf, opportunista gombafaj. Legyengült gazdaszervezeten előszeretettel telepszik meg (gyengültségi kórokozó), ugyanakkor pedig egy egyszerű raktárpenészgomba. Optimális hőmérsékletigénye 30 °C körül mozog, vagyis kimondottan melegigényes. Az egyre melegedő hazai nyarak (főleg a nagy alföldi kukoricatermesztő területeinken) lehetőséget biztosítanak arra, hogy manapság már a szántóföldön is megtalálható legyen a faj. A talajban, levegőben is ott van (ahogy egyébként a Fusarium is). A légtér gombafaj összetétele fontos tényező – kiemelten alföldi problémává teszi magát az aflatoxint.

Fontos megemlíteni, hogy az Aspergillus fajokon kívül számos más gombanemzetségnek is jelentős fitopatológiai szerepe van, a Fusarium genus például veszélyesebbnek is mondható az Aspergillusnál, hiszen jelenlétük mindenhol meghatározó. Jelentős ugyanakkor még a Cladosporium, Penicillium, Alternaria, Trichotecium, Rhizopus nemzetség is.

Az Aflatoxin (a mikotoxin) komoly és sokféle humán egészségügyi problémát tud okozni, ugyanakkor némileg megnyugtató, hogy a toxin szintet EU-n belül szigorúan vizsgálják.

Hazánk tipikus gabonatermesztő ország (gabona-kukorica vetésváltással). 2020/2021-ben kukorica növényi maradványokat vizsgáltak a tarlón– elsősorban szaprotróf fajok jelenlétét keresve – amelynek nyomán 17 nemzetség 21 gombafaját sikerült azonosítani. Az Aspergillus fajok 10-12 %-os gyakorisággal voltak jelen, ugyanakkor *Aspergillus clavatus* fertőzését mutatták ki a vetőmagon (micéliumok a mag belsejében, épp ezért nem látható), amely a raktárban is tovább terjed, raktári körülmények között is toxint termel, ez igen fontos körülmény!

A *Fusarium verticillioides* fajt is több alkalommal detektálták. Ez a meleg, száraz körülményeket kedveli. A Fusarium genus ott volt minden növényi maradványon is. Azt tudjuk, hogy a hazai talajok Fusariummal erősen szennyezettek.

A potenciális fertőzés és járvány kialakulását befolyásoló tényezők:

- a kórokozó jelenléte (légtér, talajban ott van)
- időjárási körülmények adottak
- a megfelelő gazdanövény is ott van a területen

Ha megfelelő a körülmény, az Aspergillus már augusztusban ott van a területen. Megemlítendő, hogy a Fusarium is ott van már augusztusban (meleg, nedves környezet – *F. graminearium*). Ennélfogva akár vegyes fertőzés is létrejöhet.

A védekezési lehetőségeknél az biztos, hogy direkt védekezésre nincs lehetőségünk. Az integrált növényvédelem alkalmazása a követendő. Kiemelten fontos az elővetemény és az agrotechnika (forgatás nélküli talajművelés kérdésköre).A kémiai és biológiai növényvédelem elsődlegesen a rovarok elleni védelemre kell, hogy irányuljon. A kukoricamoly, a gyapottok bagolylepke előrejelzése, illetve a kukoricabogár, takácsatka és levéltetű elleni védelem a sarkalatos pontjai a védekezésnek, mivel ezek mindegyike sebzést okoz, behatoló pontokat létrehozva a kórokozó számára. Természetesen fontos a vetőmagcsávázás és a talajfertőtlenítés is. Állandó kérdés, hogy a direkt fungicides állományvédelem mennyire hatékony. Erről megoszlanak a vélemények, (nem ideális pl. a növényméret, időzítés miatt) bejuttatása a növénybe nehézkes. A biotechnika és a genetika létjogosultsága is megemlítendő – eltérő fogékonyság vizsgálata, stb.

A szakhatóságok képviselőitől és a forgalmazó, gyártó cégek részéről is sok érdekes és információban gazdag előadást hallhattunk mindkét napon. Reményeink szerint jövőre is hasonlóan színvonalas tartalmakkal kezdhetjük meg az éves továbbképzésünket.

Kovács Júlia és Károlyi Beatrix
VMNK

Veszprém Megyei Területi Szervezet

NMNK Veszprém Megyei Területi Szervezet
Székhelye: 8500 Pápa, Külső-Győri út 10.
Fogadóóra: a szervezet székhelyén munkaidőben
Hírek, információk a világhálón: *https://magyarnovenyorvos.hu/megye/veszprem*
https://www.facebook.com/veszpremnovenyorvos/
Elektronikus cím: novkam.veszprem@gmail.com
Vezetőség:

171

Elnök:	Nádudvary Gábor	+36-30 330-2348	*bukta78@gmail.com*
Alelnök:	Bakonyi Frigyes	+36-30 339-5947	*sighthound66@gmail.com*
Titkár:	Szabó Sándor	+36-30 247-5400	*sz.sanyi93@gmail.com*

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

Visszatekintő

A 2026-os Növényorvosi Naphoz közelítve ismét eljött az ideje a magunk mögött hagyott évre való visszaemlékezésnek, az események számbavételének. Ilyenkor egyfajta számadás készül, melynek fordulónapja az előző évi Növényorvosi Nap: események felidézése emlékezetünkben, valamint leltár a számokban kifejezhető paraméterekről, előre vetítve a majdani, 2026. évet lezáró közgyűlés számadatait is.

A tavalyi Növényorvosi Napra „messziről futottunk neki", hogy előkészítsük a rendezvényen való együttes részvételünket, és a hozzá kapcsolódó kirándulást. A kirándulásunk ezúttal Nógrád vármegyét célozta meg. A rövidülő novemberi napok és a látnivalók nyitvatartási idejének szűkülése ellenére is gazdag program keretében Szécsényben, majd Hollóházán jártunk, ahol kipihenhettük a nap fáradalmait. Másnap reggel pontosan érkeztünk a gödöllői hivatalos programkezdésre. Az országos nagyrendezvény a szakmai tartalom mellett fontos terepe a ritkán látott évfolyam- vagy csoporttársak találkozásának. Az előadások közti szünetben innen-onnan a viszontlátás örömét hallani. Büszkeséggel töltött el bennünket, hogy ez alkalommal minden kitüntetési kategóriában voltak Veszprém vármegyei kollégák. A 2024-re megítélt, de az elmaradt Növényorvosi Nap miatt át nem adott „kiváló növényorvos" kitüntetést **Nádudvary Gábor** vehette át. 2024-re szólt **Bakonyi Frigyes** „miniszteri elismerő oklevele" is, melyet ugyancsak egy év késéssel vehetett át. A 2025. évre aktuálisan megítélt „kiváló növényorvos" kitüntetést **Borbély László** kapta. Jelenlévő népes csapatunk együtt örült a kitüntetettekkel. A szakmai program után kis kitérőt tettünk Hatvanba, ahol a Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeumot látogattuk meg. Útban hazafelé, a kirándulás lezárásaként Székesfehérváron, a Kertész Csárdában vártak bennünket vacsorára, majd a tervezetteknek megfelelően az esti órákban tértünk haza.

A kirándulásra készülve párhuzamosan szerveztük az őszi növényvédelmi alapképzésünket, mely karácsony előtt vizsgával befejeződött.

Az új évet munkával indítottuk, párhuzamosan folyt a növényvédelmi továbbképzések megszervezése, valamint a Szakmai napok rendezvénysorozatunk előkészítése is.

Az oktatók tagjaink közül kerülnek ki: a szakmai képzésben tanító kollégák, a növényvédelmi hatósági munkát végző tagtársak, illetve a tudás átadása iránt elkötelezett, praktizáló szakemberek. A már kialakult szokásrendnek megfelelően vármegyeszerte 7 eltérő helyszín és időpont közül választhat a lejárt engedélyes, hogy részt vegyen a „zöld könyves" továbbképzésen.

A Szakmai Napok rendezvényünkre 2026. februárban került sor, ezúttal Balatonfüreden, a Margaréta Hotel volt a helyszín. Az órarend szerint folyó előadások a szántóföldi növénytermesztésben dolgozó szakirányítók számára

éppúgy szolgáltak új ismeretekkel, mint a szőlőben, gyümölcsösben dolgozó szakemberek számára. Rendezvényünkön az erdészeti növényegészségügy is rendszeres téma. A rendezvény keretében egy egész délutános, interaktív programot szántunk a szőlő legpusztítóbb betegségének, az aranyszínű sárgaság (Grapevine flavescence dorée) betegségnek. Kamaránk épp egy évvel ezelőtt, a Szakmai Napokra időzítve régiónkban elsőként kezdeményezte a „Fitoplazma munkacsoport" összehívását, ezzel lehetőséget, és egyúttal helyszínt biztosítva a termelők, szakigazgatási specialisták, egyetemi és kutatóintézeti munkatársak, szakirányítók, hegybírók, és érintett települések elkötelezett polgármesterei fórumának.

Este különleges vadászkalandokról

hallgattunk vetítettképes előadást: Borbély László Szibériában és Kazahsztánban, Bakonyi Frigyes pedig Dél-Afrikában szerzett életre szóló vadászélményeket. A gálavacsora keretében pedig borkóstolóra került sor a pécselyi Balogh pincészet boraiból.

Éves közgyűlésünk ezúttal is a Szakmai Napok záróeseménye volt.

A nyár végére országos növényvédős sportnapra kaptunk invitálást. A Mezőhegyesre szervezett eseményre vélhetően a nagy távolság miatt a vonzó helyszín ellenére sem volt egy csapat kiállítására elegendő érdeklődő, emiatt kamaránk ezúttal nem képviseltette magát a rendezvényen.

A kihelyezett nagyelnökségi ülést ez év szeptemberében Nógrád vármegye szervezte. A Hollókőn megtartott rendezvényen kamaránk nevében Nádudvary Gábor elnök és Bakonyi Frigyes alelnök vett részt.

A praktizáló növényvédősöknek ez évben is bőven jutott a szakmai kihívásokból. Az alábbiakban következzenek az egyes művelési ágakban szerzett tapasztalatok:

Szántó (Borisz Imre, Bolla Katinka)

2025 őszén leesett csapadék térben és időben egyenetlenül oszlott el. A száraz és csapadékos időszakok váltakozása miatt még az optimális időben elvégzett vetések kelése és kezdeti fejlődése is eltérően alakult.

A tavaszi csapadékhiány jelentősen megnehezítette a tavaszi vetésű kultúrák gyomirtását. A vetést követően kijuttatott, talajon keresztül ható preemergens herbicidek megfelelő hatásához szükséges bemosó csapadék több helyen elmaradt. A vármegye több területén tapasztalt, akár négy–hat hetes csapadékmentes időszak miatt szükségessé váltak a posztemergens kezelések.

Veszprém vármegyében a 2026. évi növényvédelmi helyzetet elsősorban a száraz tavaszi időjárás határozta meg. A kultúrnövények kezdeti fejlődése a szárazabb időszakokban vontatottabb volt, miközben a gyomok kelése elhúzódott, és több hullámban jelentkezett. A tavaszi vetésű kultúrák fejlődését a kelés után érkező éjszakai fagyok is nehezítették; a hőmérséklet helyenként –5 °C-ig süllyedt.

A fagyok az őszi káposztarepce virágzásakor érkeztek, aminek következtében helyenként a virág elrúgás és a virágtengely felkopaszodása volt megfigyelhető. Az éjszakai fagypont alatti hőmérsékletek és hosszabb hűvös időszak miatt a kártevők kártétele nem robbanásszerűen, hanem elhúzódva jelentkezett. Erre példa a repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) és a vörösnyakú árpabogár (*Oulema melanopus*) károsítása.

A kalászos állományokban elsősorban a levélbetegségek megjelenésére kellett figyelni. Búzában helyenként a lisztharmat (*Blumeria graminis*) és a szeptóriás levélfoltosság (*Zymoseptoria tritici*), árpában pedig a hálózatos és a rinhospóriumos levélfoltosság (*Drechslera teres, Rhynchosporium secalis*) jelenthetett növényvédelmi kockázatot. A virágzás körüli csapadékhiány miatt a fuzáriózis csak helyenként volt tapasztalható.

A napraforgóban a kalászos kultúrákhoz hasonlóan nem alakult ki jelentős gombafertőzés. Ezt a vetésváltás, a talajállapot, az állománysűrűség és a mikroklimatikus viszonyok egyaránt befolyásolták.

Növényvédelmi szempontból a 2026-os év összességében kevesebb kihívást tartogatott a szántóföldi kultúrákban, ami lehetőséget adott a gazdálkodóknak a növényvédelmi költségek mérséklésére.

Gyümölcs (Puchinger Ede)

2026-ban a növényvédelmi kihívásokat elsősorban az abiotikus stresszhelyzetek okozták. A korai kitavaszodás miatt már március közepén megindult

a virágzás, a több hullámban érkező fagyok mikrokörzetenként eltérő mértékű, de jelentős terméskiesést okoztak. A szélsőségektől mentes, de száraz tavasz után a nyári hónapok soha nem látott forróságot és aszályt hoztak növényeinkre.

Cseresznye és meggy ültetvényekben a virág- és hajtásfertőző monilia (*Monilia laxa*) fertőzési nyomása közepes volt, kezelt ültetvényekben tüneteket nem okozott. A cseresznyelégy (*Rhagoletis cerasi*) rajzása és kártétele gyengébb volt a sokéves átlagnál, de a kései érésű fajtáknál szükséges volt a többszöri vegyszeres védelem a kártevőmentes gyümölcshöz. Termésrothadás nem volt tapasztalható a szárazzá vált időben.

A **kajszibarack** virágzása hosszan elhúzódott, a virág- és hajtásfertőző monilia kártétel csak vegyszeres védelem nélküli fákon jelentkezett, ott viszont súlyos mértékben. Gombakórokozók által okozott levél- és termésfoltosodások (*Stigmina carpophila, Apiognomonia erythrostoma*) és lisztharmat a száraz idő miatt ritkán fordultak elő. Barackmoly (*Anarsia lineatella*) és keleti gyümölcsmoly (*Grapholita molesta*) rajzása az egész szezonban erős volt, de célzott védekezésekkel elkerülhető volt a kártételük. Bosszantó kártételt okoznak a termésen élő és táplálkozó fülbemászók és hangyák, amelyek fára feljutását törzsre kent ragasztó alkalmazásával akadályozhatjuk.

Őszibarack fáink legnagyobb kárt okozó betegsége évről évre a tafrinás levélfodrosodás (*Taphrina deformans)*, amely idén szinte észlelési szinten sem volt jelen a növényvédelemben részesített ültetvényekben. Az évtizedek óta nem tapasztalt tünetmentesség okai a kórokozó számára kedvezőtlen klimatikus tényezők összessége, valamint a precíz preventív növényvédelmi technológia kivitelezése, amely e kórokozó ellen szükséges. Az egészséges, üde lombozat jó feltételeket biztosított a terméskötődés és növekedés időszakára. Levéltetvek (*Myzus persicae*) egyedszáma alacsony volt, molykártevők gyümölcskárosítása csak az augusztus végi fajtákon volt szórványosan megfigyelhető.

Szilva kórokozóinak fertőzési nyomása nem volt erős, az erősen rajzó szilvamoly (*Grapholita funebrana*) és keleti gyümölcsmoly egész szezonban folyamatos monitorozást igényelt. Hosszú tenyészidejű fajtáknál egyre nagyobb gond az inszekticid szerrotáció megoldása. A csapadékszegény idő kedvezett a kétfoltos takácsatka (*Tetranychus urticae*) felszaporodásának, rendszeres növényvizsgálattal kellett a kártevő megjelenését figyelni, majd védekezni ellene, ellenkező esetben nyár végére súlyos levélhullást okozott.

Almatermésű kultúráinkban 2026. egy viszonylag könnyű év volt kórtani szempontból. Alma-, és körtevarasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzések kialakulásához kedvezőtlenek voltak a környezeti feltételek. Almalisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) folyamatosan jelen volt, de kis odafigyeléssel a komolyabb kártételek kivédhetőek voltak. Az almamoly (*Cydia pomonella*) első nemzedékének rajzása mérsékelt volt, a második viszont meglepően erős, folyamatos megfigyelés és védekezés volt szükséges. A körtelevélbolha (*Cacopsylla pyri*) egyedszáma a tavaszi felfutás után a 40°C-os nappalok hatására visszaesett, a stresszelt, lankadó lombozatú körtefák nem bizonyultak kedvező tápnövénynek.

Dió ültetvényekben a dióburok fúrólégy (*Rhagoletis completa*) rajzása magas egyedszámokkal indult júliusban, augusztus folyamán ez drasztikusan lecsökkent. A vegyszeres védekezések és az alacsony egyedszám miatt a kártétel töredéke a korábbi évekhez képest, sőt a növényvédelem nélküli szórvány diófákon is volt betakarítható termés. Vélhetően a szokásosnál keményebb tél, a tartós szárazság és hőség együtt okozhatta a jelentős populációcsökkenést.

Szőlő (Knolmajer Bence)

A 2026-os évjáratban a szőlőtermesztés szempontjából is elsősorban az abiotikus stresszhatások jelentették a legnagyobb kihívást. A fakadást követő időszakban alacsony intenzitású atka (*Calepitrimerus vitis*) kártétel volt megfigyelhető, amely – néhány kivételtől eltekintve – nem okozott számottevő növényvédelmi problémát. Az évjárat első jelentősebb káreseményét a május 1-jén bekövetkezett fagy jelentette. A fagykár területi eloszlása nem volt egyenletes, sávosan jelentkezett, és egyes ültetvényrészeken a károsodás mértéke elérte a 15–20%-ot. A peronoszpóra (*Plasmopara viticola*) és a lisztharmat (*Erysiphe necator*) elleni növényvédelmi kezeléseket a sokéves átlaghoz képest korábban kellett megkezdeni. A két meghatározó kórokozó közül elsősorban a szőlőlisztharmat jelentett nagyobb fertőzési nyomást, és több ültetvényben komoly növényvédelmi problémát okozott. Ezzel szemben a rendszeresen fellépő egyéb kórokozók csak helyenként okoztak jelentősebb károkat. A június második dekádjában lehullott nagyobb csapadék helyenként jégesővel érkezett, amely elsősorban csak a leveleken okozott kárt. Ezt követően többhetes, tartós aszályos periódus alakult ki, amely jelentős abiotikus stresszt idézett elő a szőlőültetvényekben. Az idősebb, fejlettebb gyökérzettel rendelkező ültetvények általában jobban tolerálták a hosszan fennálló vízhiányt, ugyanakkor augusztus közepére már több területen megfigyelhetővé vált a bogyók fonnyadása. A tünetek különösen a fiatal, 1–7

éves ültetvényekben voltak kifejezettek. A tartós szárazság következtében a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó *Flavescence dorée* fitoplazmával fertőzött tőkék tünetei már június végén, illetve július elején jól megfigyelhetők voltak. A megelőző évhez hasonlóan számos ültetvényben fordultak elő tünetes tőkék. A diagnosztikai elkülönítés a kezdeti tünetek esetén továbbra is nagyon nehézkes, ami az évjárat előrehaladtával egyre nehezebbé vált, mivel az aszály, illetve a különböző tápanyaghiányok által kiváltott tünetek részben hasonló megjelenést mutattak. A *Flavescence dorée* terjedésében meghatározó szerepet játszó amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus* Ball) elleni védekezésben továbbra is az imágók egyedszámának tartósan alacsony szinten tartása jelenti az egyik legnagyobb növényvédelmi kihívást. Az aranyszínű sárgaság tünetei mellett nagy számban voltak megfigyelhetők ESCA-tüneteket mutató tőkék is, ami rámutat a krónikus fás betegségek növekvő növényegészségügyi jelentőségére.

Erdő (Patocskai Zoltán dr)

Magyarország erdeinek egészségi állapota európai viszonylatban átlagosnak tekinthető, az elmúlt két évtizedet vizsgálva azonban egy fokozatosan romló trend figyelhető meg. A hazai erdők állapotát leginkább az éghajlatváltozással felerősödő időjárási szélsőségek (aszály, hőség, viharok) és az ezekhez kapcsolódó biológiai károsítók (rovarok, gombák) határozzák meg. Veszprém vármegye közigazgatási területének 30,4 %-át borítja erdő, amelyből 131 454 hektár faállománnyal borított erdőterület. Az erdőterületek jelentős részén bükkösök, cseres tölgyesek, gyertyános-tölgyesek, fekete- és erdeifenyvesek, molyhos-tölgyes karsztbokorerdők és telepített akácos és nemesnyár állományok találhatóak.

Az utóbbi évek vegetációs periódusai különböző mértékben ugyan, de szinte kivétel nélkül aszályosnak voltak tekinthetők. *Az erdők egészségi állapotában így már egy évtizedes romló trend érzékelhető.*

A tölgy-csipkéspoloska (*Corythucha arcuata* (Say, 1832) – Hemiptera: Tingidae) észak-amerikai származású faj, fő tápnövényei a tölgyek. A nálunk őshonos tölgyfajok mindegyike alkalmas tápnövénye, azaz hazai tölgyeseinkre (közel 500 ezer ha) nézve potenciális veszélyforrásnak kell tekintenünk. A lárvák levélfonáki szívogatása a levelek felszínén is jól felismerhető, tipikus tüneteket okoz. Városi fákon, de erdőkben is már július elejére/közepére látványos lombelszíneződést idézhet elő, ami jól elkülöníthető az aszály miatti, illetve az őszi levélsárgulástól. Elegyes állományokban már júliusban jól elkülöníthetők a rendellenes elszíneződésű tölgyek, illetve az egészséges zöld lombozatú kőrisek, juharok stb. Aligha kétséges, hogy ez (főleg, ha több egymás után következő évben ismétlődik) jelentős fiziológiai zavarokat, ebből fakadóan pedig a fák legyengülését okozhatja. *Védekezés:* Városi fák esetében valószínűleg viszonylag gyorsan kidolgozhatók kémiai védekezési eljárások. Erdőkben azonban ezek több oknál fogva sem jöhetnek szóba. Egyrészt a probléma volumene, illetve költségigénye meglehetősen nagy lehet. Nem kevésbé fontos szempont, hogy a kémiai védekezések mellékhatásai az ökológiai szempontból is kiemelkedő jelentőségű tölgyesekben drasztikusak és elfogadhatatlanok lehetnek.

A szúfélék a legtöbb esetben ún. „másodlagos" kártevők, leggyakrabban a beteg, legyengült, nedvkeringési zavarokkal küszködő fákon, sérült növényi részeken, frissen termelt faanyagon telepednek meg. Elszaporodásuknak nagyon kedvez a száraz, aszályos időjárás, a légköri szennyezés, abiotikus károsodások (pl. szél-, hó-, jégtörés) és a mechanikai sérülések okozta gyengültségi állapot.

Erdei- és feketefenyő állományaink leggyakoribb és legveszélyesebb szú fajai a törzs vastag kérgű részében a hatfogú szú (*Ips sexdentatus),* a nagy fenyőháncsszú *(Tomicus piniperda)*. A hatfogú szú többnyire a rossz termőhelyen lévő, sínylődő fákon jelenik meg tömegesen. Nagyfokú felszaporodásánál a faanyag kékülése felgyorsul. A nagy fenyőháncsszú háromféle módon támadja a fákat, ezért aránylag alacsony egyedszám mellett is érzékeny károkat okozhat. Költési rágást végez a kéreg alatt. Emellett érési táplálkozást is folytat a friss hajtásokon, melynek következtében az ágak lekonyulnak, letörnek. Télen pedig telelő rágást folytat a gyökfőben. A vékonyabb ágrészekben elsősorban az *Orthotomicus* és a *Pityogenes* fajok károsítása a leggyakoribb.

Lucfenyveseink leggyakoribb és legveszélyesebb kártevői a betűzőszú (*Ips typographus), a* rézmetsző szú, *(Pityogenes chalcographus),* a firkáló fenyőszú (*Polygraphus polygraphus).* Míg a betűzőszú a vastag ágakon, törzseken található, addig a másik két faj a vékonyabb ágakon és a koronában fordul elő.

Kőris kéregfekély – (*Chalara fraxinea)* kórokozót a 90-es évek elején találták meg először Európában, majd 2008-ban Magyarországon. Ivaros alakja (*Hymenoscyphus fraxineus*) Ázsiából került Európába. Elsősorban a magas kőrist és magyar kőrist fertőzi, de amerikai kőrisen is megjelenhet, ugyanakkor a virágos kőris jelenlegi ismereteink szerint rezisztens a kórokozóval szemben. Fiatal és idős állományokban egyaránt előfordul, de nagyobb gyakorisággal találkozhatunk károsításával a fiatal 2-10 éves erdősítésekben.

A fiatalabb fák folyamatos fertőződés esetén elhalnak, míg az idősebb fákon jelentős koronaelhalások következhetnek be. A kőrisek nagy mértékű pusztulásáért 4-5 gombafaj egyszerre történő károsítása felel, ilyenek a középkorú és idősebb állományokban fertőző *Diaporte spp.* és *Diplodia spp.* gombafajok, amelyek a gyökérnyaki részt támadják, idős kőrisesek esetén a *Ganoderma adspersum*, a *Xillaria polymorpha*, vagy a *Fusarium spp.* fajai.

Vadkár: a gerinces állatok közül a nagyvadak okoznak jelentős károkat a Veszprém vármegyei növényállományokban. A gím-és dámszarvas, valamint a vaddisznó növekvő egyedszáma ott okoz kárt, ahol a vadsűrűség a vadgazdálkodási tájegységi tervekben megengedett létszám 3-4-5-szöröse, valamint ahol ezen vadfajok együttes jelenléte is adott. Az erdőkben ez a faegyedek hántásában, a természetes újulatok 10 %-ot meghaladó mértékű lerágásában, a vezérhajtások letörésében jelentkezik, több 1000 hektár területen Veszprém vármegyében.

Erdőtűz

Az aszályos nyár és a szélsőséges meleg időjárás miatt erdeinket egyre jobban veszélyezteti az erdőtűz fokozott előfordulása. Fekete- és erdeifenyvesek, fiatal cseresek esetén jelentős erdőkárok voltak idén.

Zala Megyei Területi Szervezet

NMNK Zala Megyei Területi Szervezete
Székhelye: 8900 Zalaegerszeg, Hock János út 98.
Levelezési cím: 8900 Zalaegerszeg Ady Endre u. 12. F/1
Fogadóhely: 8900 Zalaegerszeg Hock János út 98.
Vezetőség:

186

Elnök:	Dr. Varga Zsolt	+36 30/217 9256	*zalaelnok@gmail.com*
Alelnök:	Gaál Orsolya	+36 20/571 7620	*zalaalelnok@gmail.com*
Titkár:	Kabai Gábor	+36 30/509 1211	*zalatitkar@gmail.com*

Növényorvos naptól – Növényorvos napig

A 2025. november 12-én Gödöllőn az egy év kihagyás után újból megszervezésre került XIX. Növényorvos Napon Zala Vármegyéből Balázs János kollégánk Kiváló Növényorvos kitüntetésben részesült.

A megelőző időszak nehézségei ellenére tagságunk részéről megmaradt az igény a hagyományos november végi csapatösszetartó szakmai kirándulás megszervezésére. A kirándulás célja Körmend volt. Kisebb létszámú, de annál nagyobb kedvű csapat jó hangulatban töltötte együtt az időt.

Programjainkat folytatva 2026 januárban megszerveztük a Zalai Növényorvos Szakmai Napokat, melynek helyszíne 2026-ban Zalaegerszeg volt és a két napos esemény nagyszámú érdeklődőt (134 fő) vonzott. A szakmai napok egyikén kizárólag a zalai borvidéket sújtó *Flavescence dorée* fitoplazma betegség szakmai áttárgyalása a növényorvosok, növényvédelmi szakmérnökök szakmai képzése volt a cél. A rendezényen a szakterületükön elismert előadók ismertették a betegség jelenlegi helyzetét és a jövőbeni kihívásokat. A szakmai napok szervezésénél próbáljuk minél szélesebb körben összeszedni a témákat, bevonva a növényvédő szerekkel és tápanyag-utánpótlással foglalkozó gyártókat, forgalmazókat. Mindig napirenden van az új technológiák bemutatása, a hatóanyagok kivonásával kapcsolatos tudnivalók, a szabályozások ismertetése. A szakmai napok programját a regisztrált szaktanácsadók részére a NAK 2-2 kreditponttal akkreditálta.

A 2025 évvégén kiértesített „zöldkönyves” szakemberek 8 órás tovább-

Nagylétszámú érdeklődő vett részt a *Flavescence dorée* témakörre szervezett szakmai napon Zalaegerszegen (2026.01.19.)

Zala megye csapata 4. helyezést ért el az VII. Növényorvos Sportnapon (2026.08.28.)

Hajrá Zala!!! – küzdelem a pályán (2026.08.28)

képzésére három helyszínen /Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Gyenesdiás/ került sor, amelynek keretében a téli időszakban 251 fő engedélye került meghosszabbításra. 2026 február-márciusban 80 órás képzés keretében 34 fő szerezte meg a „zöldkönyves" képesítését.

Éves közgyűlésünket a megyei szervezet gazdasági tevékenységének újraindítását követően 2026 május 22-én tartottuk meg.

Hagyományosan, augusztus végén immár hetedik alkalommal szívesen vettünk részt a VII. Növényorvos Sportnapon, amelyet Békés megye Mezőhegyesen szervezett meg. A jó hangulatú eseményen a zalai növényorvosok futball csapata 4. helyezést ért el.

Vezetőségünk és bizottságaink az elmúlt időszakban feladataikat kiválóan megoldották, tagjaink részéről etikai és fegyelmi probléma nem merült fel. Külön öröm, hogy egyre több fiatal kolléga kamarai életben történő részvételét tapasztaljuk.

Tagságunk tagjai az országos előrejelzési munkákban rendszeresen részt vesznek és jelentéseiket továbbítják az országos szervezet felé. Ennek keretében 2026-ban három növényorvos kolléga kapcsolódott be az amerikai szőlőkabóca rajzásának megfigyelési és előrejelzési munkájába.

2026-ban munkájuk elismeréseként két főt terjesztettünk fel az országos szervezet felé kitüntetésre, amelynek pozitív elbírálását követően a Zala megyei kitüntettek:

Miniszteri Elismerő Oklevél –
Szabó Béla József - osztályvezető
Kiváló Növényorvos Díj -
Sismándy-Kiss László – növényvédelmi felügyelő

Kollégáinak gratulálunk és további munkájukhoz jó egészséget és jövőbeni sikereket kívánunk!

